bir ekmek Politika (ikisinden de vazgeçilmez)

EKONOMİ

Politika

SAVASSIZ SÖMÜRÜSÜZ BİR DÜNYA İÇİN

Fiyatı 250 kuruş

PERŞEMBE 6 Temmuz 1978

ADRES:
İstanbul: Yerebatan Caddesi Taşsavaklar Sok. No 5 Cağaloğlu
Ankara : İzmir Caddesi No 20/27 Kızılay

TELEFONLAR:
İstanbul: 27 77 12 • 27 69 09
Ankara : 17 65 36 • 18 36 88

Yıl 5 Sayı 1823.

ANAYASA MADDE 29

MADDE 29 — Herkes, önceden izin almaksızın dernek kurma hakkına sahiptir. Bu hakkın kullanılışında uygulanacak şekil ve usuller kanunda gösterilir. Kanun, Devletin ülkesi ve milletiyle bütünlüğü, millî güvenliğin, kamu düzeninin ve genel ahlâkın korunması maksadıyla sınırlar koyabilir.

Hiç kimse bir derneğe üye olmaya veya dernekte üye kalmaya zorlanamaz.

Dernekler, kanunun gösterdiği hallerde hâkim kararıyla kapatılabilir. Devletin ülkesi ve milletiyle bütünlüğünün, millî güvenliğin, kamu düzeninin ve genel ahlâkın korunması bakımından gecikmede sakınca bulunan hallerde de, hâkim kararına kadar kanunun açıkça yetkili kıldığı merciin emriyle faaliyetten alıkonulabilir.

YASALAR ÇİĞNENMEDEN

POL-DER kapatılamaz

★ ANAYASA'NIN 29'UNCU MADDESİ, DERNEKLERİN ANCAK BAĞIMSIZ YARGI ORGANLARINCA KAPATILACAĞINI BELİRTİYOR

★ İÇİŞLERİ BAKANI'NIN «POL-DER KAPATILACAKTIR» YOLUNDAKİ AÇIKLAMALARI, ÖRGÜTLENME HAKKINI TEHDİT ALTINDA TUTMA VE BAĞIMSIZ YARGI ORGANLARININ GÖREV ALANINA GİRME OLARAK DEĞERLENDİRİLİYOR

★ DEMOKRATİK ÖRGÜTLER, POL-DER HAKKINDA YARGI ORGANLARINCA HİÇBİR SORUŞTURMANIN AÇILMADIĞINA DİKKATİ ÇEKİYOR

★ İÇİŞLERİ BAKANLIĞINA BAĞLI GÜVENLİK DAİRESİ'NİN POL-DER İÇİN HAZIRLADIĞI DOSYA BUGÜNLERDE CUMHURİYET SAVCILIĞINA VERİLİYOR

HABER MERKEZİ

POL-DER'in kapatılmak istenmesi üzerine, demokratik örgütler yaptıkları açıklamalarla bu girişimin anti-demokratik olduğunu vurgularken, hukukçular da POL-DER'in yasalar çiğnenmedikçe kapatılamayacağını belirtmişlerdir. İstanbul'da bulunan 40 demokratik örgütün yaptıkları ortak açıklamada, POL-DER hakkında bağımsız yargı organlarınca hiçbir soruşturma açılmadığına dikkat çekilirken, İçişleri Bakanlığına bağlı Güvenlik Dairesinin, POL-DER'in kapatılmasını sağlamak için hazırladığı dosyayı Cumhuriyet Savcılığına vereceği öğrenilmiştir. Hukukçular, İçişleri Bakanı Özaydınlı'nın **«POL-DER kapatılacaktır»** yolundaki sözlerini örgütlenme hakkını tehdit edici girişim olarak değerlendirmişlerdir.

ANAYASA'NIN 29'UNCU MADDESİ NE DİYOR?

Anayasanın 29'uncu maddesinde, herkesin önceden izin almaksızın dernek kurma hakkına sahip olduğu belirtilmekte ve **«Dernekler, kanunun gösterdiği hallerde hakim kararıyla kapatılabilir»** denilmektedir.

Bilgisine başvurduğumuz hukukçular, Anayasanın bu maddesinin çok açık olduğuna dikkati çekmiş ve **«Anayasada açıkça belirtilmişken, İçişleri Bakanının POL-DER'in kapatılacağını söylemesi, bağımsız yargı organlarının görev alanına girme ve örgütlenme hakkını tehdit etme anlamına gelmektedir»** şeklinde konuşmuşlardır.

Hukukçular, Anayasanın 29'uncu maddesi ile 657 sayılı yasanın çiğnenmeden POL DER'in kapatılmasının mümkün olamayacağını ifade etmişlerdir.

Öteyandan, Uluslararası Çalışma Örgütünün son toplantısında da alınan karar

(Devamı Sa. 7. Sü. 1'de)

ISTANBUL'DA BIR IŞADAMI KAÇIRILDI

★ Ümit Özgül adlı işadamı garaja otomobilini bırakırken 5 kişi tarafından kaçırıldı

İSTANBUL (İSTA)

Geçtiğimiz günlerde faşistler tarafından ardarda girişilen adam kaçırma ve tehditle para isteme olaylarından sonra önceki gece de Nişantaşı'nda bir işadamı kimlikleri saptanamayan kişiler tarafından kaçırılmıştır.

Emniyet Müdürlüğü ilgililerinden alınan bilgilere göre elektronik müzik aletleri ithalatı ile uğraşan Ümit Özgül adlı işadamı gece Nişantaşı'nda özel otosunu bıraktığı garajdan çıkarken silahlı beş kişi tarafından kaçırılmıştır.

İşadamını kaçırdıkları belirtilen kişilerin daha sonra Fort marka eski bir otomobile binerek olay yerinden uzaklaştıkları öğrenilmiştir. Polis ilgilileri son adam kaçırma olayının daha önce meydana gelen olaylarla ilgili benzerliğinin bulunduğunu, soruşturmanın devam ettiğini bildirmişlerdir.

ATAŞ sorunu yeni boyutlar kazandı

CITY BANK VERECEĞİ KREDİYİ ATAŞ KONUSUNDA KOZ OLARAK KULLANIYOR

iptali için sür

City Bank'ın Mobil ortaklığı nedeniyle çıkardığı zorlukların haberini veren gazetemizin küpürü.

★ CİTY BANK'IN TÜRKİYE'YE AÇACAĞI 150 MİLYON DOLARLIK KREDİNİN 60 MİLYON DOLARLIK BÖLÜMÜNÜ MOBİL KARŞILAYACAK

HABER MERKEZİ

City Bank'ın Türkiye'ye uluslararası şirketlere olan borçlarını tasfiye etmesi amacıyla vereceği kredinin ATAŞ sorununda koz olarak kullanılması için Mobil Şirketini devreye soktuğu bildirilmektedir. THA'nın haberine göre, City Bank'ın 150 milyon dolarlık kredisinin 60 milyon dolarlık kısmı Mobil Şirketi tarafından karşılanacaktır. Yetkililer, City Bank'ın Türkiye'ye vermeyi kararlaştırdığı kredi ile ilgili sonuç anlaşmasının bu nedenle geciktirildiğini belirtmişlerdir.

Bu arada üretimi 4.4 milyon tonla sınırlandırılmış olan ATAŞ'ın kamulaştırılması halinde, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'nın bu rafinerinin kapasitesini artırmak amacıyla bir dizi tevsi yatırımına girişecektir. Bu sayede ATAŞ'ın 8-10 milyon ton kapasiteye ulaşacağı ve

(Devamı Sa. 7. Sü. 3'de)

Faşistlerin düzenlediği sahte diplomaların 25 tanesi iptal edildi

★ FEN FAKÜLTESİ DEKANI LÜTFÜ BİRAN, SAHTEKARLIĞA KARIŞTIĞI BELİRLENEN MEMUR VE ÖĞRENCİLER HAKKINDA AÇILAN SORUŞTURMANIN DEVAM ETTİĞİNİ, 5 KİŞİNİN DAHA DİPLOMALARININ İPTAL EDİLECEĞİNİ SÖYLEDİ.

İSTANBUL, (İSTA)

İstanbul Üniversite Fen Fakültesi'nde bir süre önce ortaya çıkartılan diploma sahtekârlığı ile ilgili davanın sürdüğü ve bugüne kadar 25 öğrencinin diplomalarının iptal edildiği, 5 öğrencinin diplomalarının da iptal edileceği açıklanmıştır. Fen Fakültesi Dekanı Lütfü Biran İSTA'ya yaptığı açıklamada **«diploma sahtekârlığına Öğrenci İşleri Bürosunda görev yapan Oktay Görürer ve 30 öğrencinin adı karışmıştır»** dedikten sonra özetle şunları söylemiştir:

«Okulumuzdaki bazı öğrenciler, bu sahtekârlık sonucu mezuniyete hak kazanmadan, diploma sahibi olmuşlardır. Okul yönetimi konu üzerine ciddi bir biçimde eğilmiş ve savcılık tarafından kovuşturma açtırılmıştır. Sahteciliğe adı karışan memur Oktay Görürer görevden alınmıştır. Şimdiye kadar 25 öğrencinin diplomaları iptal edilmiştir. 5 kişinin de dava sonucu diplomaları iptal edilecektir.»

Diploma sahtekârlığına adı karışan memur ve öğrencilerin MHP eğilimli oldukları bildirilmektedir.

Ancak bütün çabalara karşın sahte diploma alan kişilerin isimleri açıklanmamıştır. Bu kişilerin bir bölümünün halen öğretmenlik yaptıkları öne sürülmektedir.

Atatürk Eğitim Enstitüsü Md. Yardımcısı öldürüldü

★ FAHRETTİN YILMAZ'A DURAKTA BEKLERKEN OTOMOBİLDEN OTOMATİK SİLAHLARLA ATEŞ AÇILDI... SONRA OTOMOBİLDEN İNEN FAŞİSTLER CESEDİN ÜZERİNE TÜM MERMİLERİ BOŞALTTILAR...

★ Ankara'da Maocuların açtığı ateş sonucu biri İGD şube yöneticisi 4 genç yaralandı.

HABER MERKEZİ

İstanbul Fikirtepe'de bulunan Atatürk Eğitim Enstitüsü Müdür Yardımcısı **Fahrettin Yılmaz**, dün faşist komandolar tarafından açılan ateş sonucu ölmüştür. Malatya'nın mesire mevkiinde ise yine bir erkek cesedi bulunmuş, Urfa'da ise CHP Viranşehir İlçe Başkanı henüz bilinmeyen bir nedenle öldürülmüştür. Ankara'da ise Hacettepe Beytepe kampusuna gitmek için otobüs bekleyen öğrencilere Maocu bir grup saldırmış ve açtıkları ateş sonucu aralarında İGD Yenişehir Şube Yönetim Kurulu üyesi **Oktay Başak'ın** da bulunduğu 4 genç yaralanmıştır.

İSTANBUL

★ Dün saat 06.30 sıralarında oturmakta olduğu Beykoz'dan görevine gitmek üzere otobüs durağına gelen Atatürk Eğitim Enstitüsü Müdür Yardımcısı **Fahrettin Yılmaz'ın** üzerine durağa yanaşan Anadol marka iki otomobilden yaylım ateşi açılmıştır. **Fahrettin Yılmaz'ın** yaralanarak yere düşmesinden sonra otomobillerden inen faşistler silahlarındaki son kurşuna dek **Fahrettin Yılmaz'a** ateş etmişler ve daha sonra otomobillere binerek olay yerinden uzaklaşmışlardır. Beykoz Su Ürünleri Meslek Lisesi önündeki durakta meydana gelen bu olayda kullanılan otomobillerden birinin 34 DL 580 nolu plaka taşıdığı belirlenmiştir.

Saldırı sırasında ölen öğretmen **Fahrettin Yılmaz** daha sonra Beykoz SSK Hastanesine kaldırılmıştır. Yapılan ilk muayenesinde **Fahrettin Yılmaz'ın** vücudunun çeşitli yerlerinden 16 adet kurşun çıkarılmıştır.

Öteyandan konu ile ilgili olarak görüşlerini açıklayan Atatürk Eğitim Enstitüsü yöneticileri valiliğe ve Milli Eğitim Bakanlığına yaptıkları sayısız başvurunun cevapsız kaldığını söylemişlerdir. Yetkililer önceki gün okulda can güvenliği bulunmadığı yolunda ve tedbir alınması istemi ile valiye başvurduklarını ancak 25 kişilik öğretmen heyetinin vali tarafından kabul edilmediğini söylemişlerdir. Okul yöneticileri Edirnekapı Yurdunun kapatılmasından sonra birçok faşistin Fikirtepe'ye gelerek Enstitü yakınındaki **«Türk Yurduna»** yerleştiklerini söylemişler olayların bundan sonra daha da gelişme durumunda olduğunu belirtmişlerdir.

★ Aksaray'da emekli bir polis memuru başına sert bir cisimle vurularak öldürülmüştür. Kırıkkale'de görev yaptığı belirtilen Mehmet Çimen adlı emekli po-

(Devamı Sa. 7. Sü. 4'de)

Eğitim enstitüleri yönetmeliğinin anti-demokratik olduğu belirtildi

ANKARA, (İSTA)

Milli Eğitim Bakanlığı'nın eğitim enstitüleri için çıkardığı yönetmeliğin anti-demokratik olduğu belirtilerek kaldırılması istenmiştir.

Ankara Devrimci Demokratik Gençlik Derneği Sekreteri **Mustafa Karcı** tarafından bu konuda yapılan yazılı açıklamada, hükümetin Danıştay kararlarını uygulamadığı ve eğitim enstitülerini işgal eden faşistlere hiçbir şey yapılmadığı görüşüne de yer verilmiştir.

Açıklamasında okulların halen faşist işgal altında olduğunu ve polisin tarafsız görev yapmadığını hatırlatan DEV-GÖR Sekreteri **«ilericilerin ve devrimcilerin can güvenliklerinin sağlanamadığı bir ortamda bu tür uygulama ile anarşi önlenemez»** demiştir.

Afrika Kurtuluş Hareketi liderleri Türkiye'ye geliyor

★ SWAPO Lideri Sam Nujomo resmen Türkiye'ye davet edildi

★ Namibya Konseyi üyeleri 6-8 Ağustosta Ankara'yı ziyaret edecek, Ecevit ve Okçün'le görüşecekler

MURAT DEMİRAY - RAŞİT GÜRDİLEK (ANKA)

ANKARA — Afrika'daki kurtuluş hareketleri liderlerinin Türkiye'ye davet edildiği, ilk resmi çağrının Güney Batı Afrika Halk Örgütü (SWAPO) Lideri Sam Nujoma'ya yapıldığı öğrenilmiştir.

Bu arada, Birleşmiş Milletler Namibya Konseyi üyelerinin de, Türkiye'nin çağrısını kabul ettikleri ve 6 - 8 Ağustos tarihleri arasında Hindistan Daimi Delegesi Jaipal başkanlığındaki bir heyetin Ankara'ya gelerek Başbakan Bülent Ecevit, Dışişleri Bakanı Gündüz Ökçün ve Dışişleri Bakanlığı yetkilileri ile görüşmeler yapacakları bildirilmiştir.

NAMİBYA

Bir Güney Afrika ülkesi olan Namibya, halen Birleşmiş Milletlerin tüm kararlarına karşın ırkçı beyaz azınlık rejiminin işbaşında olduğu Güney Afrika'nın işgali altındadır.

Birleşmiş Milletlerce bildirildiğine göre, Namibya'da her sekiz Afrikalıya karşı bir beyaz yaşamakta, bir siyah Afrikalının ortalama yıllık geliri 250 dolar iken, beyazlar yılda ortalama olarak 4250 dolar kazanmaktadır.

Güney Batı Afrika Halk Örgütünün (SWAPO), halen başkanlığını yapan ve Türkiye'ye davet edilen Sam Nujoma ve Herman Ja Toivo tarafından kurulmuştur. (Herman Ja Toiva, halen Güney Afrika'da tutuklu bulunmaktadır) SWAPO, Sam Nujoma'nın liderliği altında, Güney Afrika'ya karşı bağımsızlık mücadelesini sürdürmektedir. Silahlı mücadelelerin bu bölgede hergün genişlediği bildirilmektedir.

NAMİBYA KONSEYİ

Türkiye'nin kurucu üyeleri arasında bulunduğu

(Devamı Sa. 7. Sü. 6'da)

Dünya Kooperatifçilik Günü kutlandı

ANKARA, (İSTA)

«5 Temmuz Dünya Kooperatifçilik Günü» Türkiye'de de KÖY-KOOP tarafından kutlanmıştır. KÖY-KOOP Genel Başkan Yardımcısı **Aslan Eyce** bir açıklama yaparak kooperatifçiliğin dil, din, cins, ırk ayrımı gözetmeksizin tüm insanların barışını korumaya yönelik oldu

(Devamı Sa. 7. Sü. 3'de)

Korutürk bugün Abant'a gidiyor

ANKARA, (İSTA)

Cumhurbaşkanı **Fahri Korutürk** bugün sabah karayolu ile Abant'a gidecektir. Korutürk'ün bir süre Abant'ta dinlendikten sonra İstanbul Florya Deniz Kampına geçeceği ve çalışmalarını Florya'da sürdüreceği bildirilmiştir. Öğrenildiğine göre Cumhurbaşkanı bir süre önce geçirdiği hastalıktan tamamen kurtulmuş bulunmaktadır.

Türkiye-Romanya ekonomik karma komisyonu bugün toplanıyor

ANKARA (İSTA)

Türkiye - Romanya Ekonomik Karma Komisyonunun beşinci dönem toplantıları 6-15 Temmuz tarihleri arasında Ankara'da toplanacaktır. İki bölüm halinde yapılacak toplantıların bugün başlayacak olan ilk bölümünde Türkiye heyetine Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı Atilla Candır, Romanya heyetine de Dış Ticaret ve Uluslararası Ekonomik İşbirliği Bakan Yardımcısı C. Stancu başkanlık edecektir.

Ticaret Bakanlığından dün yapılan yazılı açıklamada karma komisyon toplantılarının ikinci bölümünün 1 Temmuzda başlayacağı ve Türkiye heyetine Ticaret

(Devamı Sa. 7. Sü. 5'de)

Maden-İş Perfektüp'de greve başladı

İSTANBUL (İSTA)

DİSK'e bağlı **Türkiye Maden-İş Sendikası** ile Madeni Eşya Sanayii İşverenleri Sendikası (MESS) arasında beliren uyuşmazlıktan sonra başlatılan grev uygulamalarından birine de dün 500 işçinin çalıştığı Perfektüp Fabrikasında geçilmiştir.

Dün öğle üzeri başlatılan grevde, Maden-İş Sendikası Genel Başkanvekillerinden Örgütlenme Dairesi Başkanı **Murat Tokmak**, Toplusözleşme Dairesi Başkanı **Kemal Daysal**, Eğitim ve Basın Dairesi Başkanı **Halit Erdem** ve Maden-İş Sendikası 1. Bölge Temsilcisi **Suat Esinsel** bulunmuşlar ve birer konuşma yapmışlardır. MESS'in uyuşmazlığın belirmesinde sorumlu olduğunun belirtildiği konuşmalarda, üç yıl önce toplusözleşme imzalayan Tek. Met-İş Sendikası adlı bir sarı sendikanın düşük sözleşme bağıtlamış olması hatırlatılmış ve işyerinin bir Fransız tekeli olduğu belirtilmiştir.

Perfektüp'te dün başlatılan grevden sonra Maden-İş Sendikası MESS'le uyuşmazlığa düşülen 21 işyerinden 4 fabrikada greve başlamış olmaktadır. Bilindiği gibi Orhangazi'de kurulu ELSA, Gebze'de kurulu Çelik Montaj ve Tezsan grevleri önceki günlerde başlatılmıştı.

OYAK-Renault askeri araç yapımı konusunda görüşmelerde bulunuyor

ANKARA, (ANKA)

OYAK-Renault Fabrikaları yöneticileri ile Fransız ortak Regie Renault yetkilileri arasında savunma araçları yapımı konusunda görüşmelerin sürdüğü bildirilmektedir. Edinilen bilgiye göre, Bursa'daki tesislerdeki kurulu kapasiteden de yararlanarak öncelikle askeri kampon imali oldsı bulunmaktadır.

OYAK-Renault yetkililerinin verdiği bilgiye göre, savunma araçları yapımı konusunda hazırlanan bir proje Milli Savunma Bakanlığı'na sunulmuş bulunmaktadır. Milli Savunma Bakanlığında ayrıca, Mercedes firmasının da benzer bir projesi bulunmaktadır. Savunma araçları yapımı konusunda Milli Savunma Bakanlığı'nın seçiminin belirlenmesinden sonra çalışmaların hızlanacağı bildirilmektedir.

Bilindiği gibi, Milli Savunma

(Devamı Sa. 7. Sü. 6'da)

HAFTALIK

Ne istiyorlar

Adil OZKOL

AP ve MHP liderleri son günlerde ısrarlı bir tutumla ve bir ağızdan konuşurmuşcasına ilginç şeyler söylüyorlar. «Milletin kutsal direnme hakkından» «bu gidişe artık tahammül edilemeyeceğinden» her fırsatta bahsediyorlar. «Milli Güvenlik Kurulu'nun daha etkili görev yapması» gereğinden başlayarak orduyu çeşitli yollarla güncel siyasete sokma çabaları seziliyor.

İki MC'cinin bu tavırları, dikkatleri muhalefetin azalan gücünden kaydırma niteliğini çoktan aştı. Hükümetin kuruduğu günden beri AP ve MHP başta olmak üzere hemen bütün MC'ciler hükümetin düşeceğine ilişkin olarak giderek uzayan süreler biçiyorlardı. Bir ara peşpeşe gensoru denemeleri yaptılar. Zararlı çıktılar. Beyaz ve kırmızı oylar arasındaki fark giderek arttı. Son oylamada yüzü buldu. CHP'de çatlama olacağı ve hükümetin bu yolla düşeceğini ileri süren «kehanetler» de boşa çıktı. İş bu kadarla kalsaydı AP ve MHP'nin bu çabaları başarısız fakat demokratik girişimler sayılabilirdi. MC talanından sonra iktidardan uzak kalmanın üzüntüsünü taşıyan örgütlerinin moralini ayakta tutmak ve MC gruplarından yeni kopmaları geciktirmek niyetine bağlanabilirdi. Özellikle yaklaşan AP kongresi için Demirel'in bu tür destek balonları uçurmak ve bu arada ilçe ve il kongrelerini tatlıya bağlamak zorunluluğunda olduğu düşünülebilirdi.

Ancak başbakanın CHP grubundaki konuşmasında belirttiği gibi son zamanlarda bu tür çabaların niteliği bambaşka bir yöne dönüşmüş orduyu siyasetin içine çekme niyetleri belirginleşmiştir. Silahlı kuvvetlerdeki olağan terfi ve atama işlemlerinin yapıldığı 30 Ağustos yaklaşırken dozu giderek artırılan bu niyetlere geçtiğimiz günlerde Silahlı Kuvvetlerin bazı emekli ve muvazzaf mensuplarına karşı yapılan ölümlü saldırılar da dayanak edilmektedir. Yeri gelmişken belirtmek gerekir ki bu tür saldırılar üzerinde çeşitli yönleriyle durulması gereken çok önemli bir konuyu oluşturmaktadır. Saldırılara hedef olanların çoğunluğunu 12 Martın ünlü operasyonlarında ve davalarında ön safta görünmüş olmaları ilk planda göze çarpan bir olgudur. Bu kişilerin hemen tümünün o zamanki görevlerini yasaların öngördüğünden çok değişik ve yanlış şekilde yürüttükleri de yaygın ve yer yer belgeli bir görüştür. Ancak bu kişilerin geçmişteki veya şu anki hatalı veya kasıtlı yasa dışı tutumları ne olursa olsun saldırılara hedef yapılmaları hiçbir bakımdan onaylanacak davranış değildir. Böylesi bireysel terör girişimlerinin sola ve ilerici mücadeleye sadece zarar verdiğini dünyada ve Türkiye'de örnekler göstermiştir göstermektedir.

Türkiye'de sol bir çok deneyden sonra ve esas itibariyle böylesi yanlış eğilimlerden arınmıştır. Kendisini sol sayan, solla bütünleşmek, sola ulaşmak veya sola yararlı olmak isteyen kuruluş ve birikimlerin kaçınılmaz kesin görevi bu tür eylemlerden kesinlikle uzak durmak bunlara açıkça karşı çıkmaktır. Sadece bu tür eylemlere karışmamak yeterli bir davranış sayılamaz. Solcu ve ilerici birikimler bu tür eylemlere o derecede kesin şekilde karşı çıkmalıdırlar ki bazı karanlık tertipçiler sol görünüşlülerin bu eylemlere meyilli tutumundan hoç görülü tavrından yararlanıp bu tür işleri kendi kirli elleriyle yürüttükten sonra solun üzerine yıkma olanağından yoksun kalsınlar.

Çok çeşitli yönler taşıyan bu tür eylemler gibi Demirel ve Türkeş'in Başbakan tarafından dile getirilen tavır ve beyanlarını önümüzdeki günlerde de sürdürmeleri büyük bir olasılıktır. Ancak iki ortağın bu girişimlerinin giderek güçlenen demokrasi dışı bir seçeneğin mevcudiyetinden çok hem partilerinin hem de kendilerinin partileri içindeki durumlarının giderek zayıflamasının sonucu olduğunu görmek gerekir.

Güce değil çaresizliğe dayanan bu tür beyanlar bir gün ümitsiz bir eylem şekline bürünürse bunun demokrasi düşmanı tertipçileri Türkiye'nin demokratik güçlerini ve yasal kurumlarını karşılarında bulacaklar ve yıkılan her halde Anayasal rejim olmayacaktır.

YORUM

Oya BAYDAR

Polis polisi yakalamadı

İki gündür gazetelerimizde yeralan bir haber başlığı, ilk bakışta bir tekerlemeyi andırıyor. Ya da, galiba «tashih hatası» olmuş, diye düşünüyor insan...

Oysa başlık ve haber doğru. Olay da basit aslında. POL-DER kapatılamaz yazısını taşıyan afişleri yapıştıran polisleri, afişlemeden hiç hoşlanmayan, bugüne kadar tüm afişlemelerde afiş asanları toplayıp karakola götürmeye alışık polisler toplamışlar, ekip araçlarına doldurup götürmüşler.

Evet, olay ilk bakışta basit gibi görünüyor. Ama aslında basit değil. Türkiye'de yaşanmakta olan sarsıntılı, bunalımlı bir «geçiş dönemi»ni tüm karmaşıklığı ile yansıtıyor. Bir yanda toplumun tüm kesimlerinde gelişen demokratik bilinç, hak ve özgürlükler için savaşma bilinci; öteyanda açık veya örtük, bilinçli veya bilinçsiz faşizan eğilimler... «Afiş mi asıyorsun, gel bakalım karakola» mantığı; Siyasal olan herşeyden ürkme ve siyasal olan herşeyi kuşkuyla karşılama mantığı...

Bugün Türkiye'de apaçık bir gerçek var. Çeşitli kesimleriyle emekçi halkımızın örgütlenme ve savaşım bilinci, demokratik hak ve özgürlüklere susamışlığı; yasaların ve koşullanmış kafaların sınırlarını çoktan aşmış durumda. Kabına sığamıyor, baskı yapıyor, kabını çatlatmak, sınırlarını genişletmek istiyor. Bunu bazen oyuyla, bazen bir gösteriye katılmasıyla; bazen greviyle, direnişiyle; bazen marşlarıyla, türküleriyle; bazen afişleriyle; bazen yürüyüşleriyle ve hatta sık sık da, bu savaşım uğruna hayatını vermekten kaçınmayışıyla belirtiyor halkımız. Ve bu arada daha örgütlü savaşımlara, daha büyük olaylara hazırlanıyor.

Bir toplum bu noktaya geldiğinde, yani geniş emekçi kitleler, kendilerini dört bir yandan çevrelemiş olan egemen güçlerin sınırlarını aşıp kendilerini bulmak, öz benliklerine, özgürlüklerine, haklarına kavuşmak istediklerinde, iki şeyden biri olur. Ya egemen güçler, çeşitli koşulları kendileri için elverişli görürler; buna karşılık da emek güçlerinin bilinç örgütlenme düzeyi yetersiz kalır ve sermaye güçlerinin büyük, zorlu baskısı kurulur. Bu zorlu baskı, burjuva demokrasisinin şu veya bu yönden kısıtlanmasından başlayıp açık askeri faşizme kadar gidebilir. Ya da kitlelerin bilinci ve savaşım kararlılığı üstün gelir; bu bilinç ve kararlılık emek güçlerinin birliği ve örgütlülüğü ile perçinlenir ve sermaye güçleri gerilerler, giderek yıkılırlar.

POL-DER KAPATILAMAZ afişini asarken yakalanan ve gözaltına alınan, şimdi de haklarında tahkikatın «derinleştirildiği» polisler olayı, aslında Türkiye'nin bu dönemecini simgeleyen bir örnek olay sayılmalıdır. İlk kez demokratik bir eyleme katıldıkları için yakalanıp soruşturulmaktadır polisler. Yarın aynı türden bir kıpırdama ve aynı türden olaylar başka kesimlerde de görülecektir. Ne olursa olsun, polislerin örgütlerini kapattırmamak için savaşmaları, direnmeleri, demokratik bir savaş, demokratik bir direnıştir. Yasalara göre suç olmayan bir cümleyi taşıyan, alındı belgeli, yani izinli afişlerin asılmasının da yasaya göre suç olan hiçbir yanı yoktur.

Böyle olduğu halde, bugün sermaye basınının başlıklarına gözatmak, son derece ilgi çekicidir. Bu başlıkların tümünün mantığı «Polis polisi yakaladı» mantığıdır ve gerici çevrelerin polis örgütlenmesini, polislerin demokratik savaşımını kırmak için yaygınlaştırdıkları «Polis bölündü; örgütler polisi bölüyor» propagandası doğrultusundadır. Bu bile polis örgütlenmesinden hangi çevrelerin hoşlanmadığını açıkça koymaktadır ortaya.

«POL-DER Kapatılamaz» afişlemesi sırasında «Polis polisi değil faşizan zihniyet, her türlü demokratik anlayıştan yoksun zihniyet halkın polisini» yakalamıştır.

GEÇMİŞTE BUGÜN — 6 TEMMUZ

Hazırlayan: Hüsnü MAHLİ

Yeni bir kanunla grev yapmak yasak edildi

Son zamanlarda Bulgaristan'da amale grevlerinin çoğalmasından ötürü endişeye düşen Bulgar mesai direktörlüğü memlekette bundan sonra her türlü grevlerin yasak edilmesi hakkında bir kanun laihası hazırlamıştır.
(6 Temmuz 1936, AKŞAM)

KOMÜNİSTLERİN MUHAKEMESİ

Komünistlik propagandası yapmakla maznunan yaklananların mahkemelerine dün ağır ceza mahkemesinde başlamıştır. Maznunlar 48 kişi aralarında bir kaç kadın da var. Mahkemede mustantıklık kararnameyi okuduktan sonra iddia makamı mahkemenin hafi olarak yapılmasını istemiştir. Heyete hâkime bu hususu müzakere etmekte iken maznunlardan bir kısmı ayağa kalkarak mustantıklık kararı hakkında söyleyecek sözleri olduğunu ve bunu halk huzurunda söylemek istedikleri için mahkemenin aleni olarak yapılmasını istemişlerdir.
(6 Temmuz 1932, AKŞAM)
HÜRRİYET)

ALMANYA'DA NÜMAYİŞLER

Berlin, Münih Stutgart ve Dussell dorf'da cumhuriyet lehine çok muazzam nümayişler icra edilmiştir. Diğer merkezlerde yapılan nümayişler esnasında Lodendorf ve Hindenborg sokaklarındaki Levhalar «Rençberkar» ve «Halk» isimleri ile tebdil edilmiştir.
(6 Temmuz. 1922
AKŞAM)

CEZAYİR'İN BAĞIMSIZLIĞI

Fransa dün Cezayir'in bağımsızlığını tanımak mecburiyetinde kalmıştır. 300 yıla yakın Fransızların kolonisi olan Cezayir'de İstiklal Savaşı sırasında 1 milyona yakın vatanperver Cezayirli şehit düşmüş.
(6 Temmuz 1962, CUMHURİYET)

LONDRA'DA FAŞİSTLER BİR NÜMAYİŞ YAPTILAR

İngiliz Faşistleri İttihadı dün öğleden sonra polisin himayesinde bir nümayiş tertip ettiler. 3 bin kişiden oluşan faşistlerin yürüyüşüne halk kalabalığı mani olmak istemiş ve onlarla eğlenmiştir. Bu arada halk duvarlara «Faşistlerin lideri Mosley Tevkif Edilsin», ve «Faşistler Geçemeyeceklerdir» yazılarını yazmıştır.
(6 Temmuz 1937, AKŞAM)
(Tercüman)

ALMANLAR TÜRK-SOVYET MÜNASEBETLERİNİ BULANDIRMAK İSTİYORLAR

Alman D.N.B Ajansı Almanya Hariciye Nezareti tarafından neşredilen bir takım vesikaları yaymıştır.

Türkiye ile Sovyetler Birliği arasında münasebetleri baltalayacağı sureti ile neşredilen vesikaların tesirsiz kaldığı bildirilmiştir.
(6 Temmuz 1940, AKŞAM)

GUATEMALA'DA 2000 KOMÜNİST TEVKİF EDİLDİ

Güney Amerika'da Guatemala'da memleketi idare eden askeri rejim komünistler tarafından desteklenen eski iktidarın devrilişinden beri 2 bin kadar komünist tevkif edildiğini açıklamıştır.
(6 Temmuz 1954,
HÜRRİYET)

ELE GEÇEN GÜZELLER KOLEKSİYONU

Büyük Millet Meclisi Başkanı Refik Koraltan evinde bir saray hayatı yaşarken lüks banyolarda yıkanan güzellerin resimlerini çektirmiş bunları koleksiyon haline getirmiştir.
(6 Temmuz 1960, AKŞAM)

SORUNLAR-GÖRÜŞLER

Sınıfsız toplum şarkıları

Mehmet SELAHATTİN

«Demokratik ülkelerde komünist partilerin bulunması olağandır. Avrupa'da bu partilerin herbiri kendi ulusunun karakterini almışlardır. Esasen, bizim memleketimizde de bu fikirleri savunan partiler vardır. Fakat, mevcut yasaların etkisiyle ne olduklarını açıklamak olanağından yoksundurlar. Meclis aritmetiğimiz henüz yeterli değildir. Yeterli olduğu zaman bu partilerin kurulmasını engelleyen yasaları kaldırmayı düşünüyoruz.»

Gezi dönüşü, Sayın Ecevit'e sorulan bir sorunun, hatırımda kaldığına göre, bu anlamdaki cevabıdır yukarıdaki sözler.

Ecevit'in bu sözlerdeki içtenliğini bilmemize olanak bulunmadığından verilmiş bir söz olarak kabul edeceğiz bu görüşleri. Ne var ki halkın büyük çoğunluğunun bu siyasi olgunluğa çoktan erişmelerine rağmen bazı devlet adamlarının, yılların şartlandırmasıyla zihinlerinde katılaşan bu görüşten adeta dehşete kapıldıklarını esefle görüyoruz. Bu kişilerin kendilerini orak çekiçli bayraklara, Lenin'in Marx'ın resimlerine alıştırmalarını dilemekten gayrı bizim için yapacak bir şey yok. Hem demokratik ülke olduğunu iddia edeceksin, hem de Markist Partilerin kurulmasından dehşete kapılacaksın. Olmaz öyle şey. Mamafih, bu çelişkinin zamanla değişeceğini vurgulamakta yarar var.

İnönü'nün Milli Şefliğinin son zamanlarında çalışma bakanlığı yapan Tahsin Bekir Balta'nın «İşçilere grev hakkı verilemez. Maazallah, böyle bir hakkı işçiler elde ederse bu memleket batar» sözü o günleri yaşıyanların hala kulaklarındadır. Çok şükür işçilere grev, toplusözleşme hakları verilmiş, memleketin batması şöyle dursun, bir yerde, muhtemel patlamaların da önü alınmıştır.

Memleket batar sözünden de ne kastedildiğini anlamak kolay değil. Memleket sandal mı ki delinip de batsın. Kanımca, «Ben memleketim» diyen bir zihniyet yatmaktadır bu görüşlerin içinde. Olsa olsa, kapitalist sömürü etkinliğini kaybeder ve iş gücü devlet içindeki yerini alır. Ama, kapitalist sınıfın gücünün kaybolmasını devletin batmasıyla bir tutan dünya anlayışının toplumların gelişme yasalarını unutmamasının da zorunlu olduğu bir gerçektir.

Eğer komünist partisinin yasalaşması bir gereksinme halini almışsa-ki kanımca almıştır - bunu önlemeye kimsenin gücü yetmiyecektir.

Ortada bir gerçek var. Kulakları, «Sınıfsız bir devletiz. Ne ağa, ne bey, ne paşa, ne sultan vardır artık memleketimizde» diye seslenen şarkılarla doldurulan bizim kuşağımız, kısa zamanda, paşa, sultan yoksa bile bir feodal, ister kırsal sahada olsun ister kentlerde iş gücünü kiralayan sınıflarla, bindiği arabanın borusunu öttüren, bazan sağcılığı bazan solculuğu tekelinde tutuğunu iddia eden, eyyamcı bir bürokratlar sınıfının mevcut olduğunun farkına varmıştır. Son çeyrek asırda, özellikle Demokrat Partinin zorlamalarıyla epeyce bilinçli bir burjuva sınıfının da sosyal yaşamımızda hatırı sayılır bir etkinliğe eriştiği bir gerçektir. Ne varki, Avrupa'da burjuva sınıfı hızlı bir teknolojik ilerlemeyle, kendisine iş gücü gerektiği için, devrimci bir karaktere bürünerek feodaliteyi ortadan kaldırıp yeni bir çağ açmasına rağmen, bizim zorla yaratılan burjuvalarımızın feodal kökenli olmaları böyle devrimci, dönüşümcü bir kişiliğe bürünmelerini engellemiştir. Türkiyemizde, emekçi sınıfı, bir burjuva devrimciliği beklemeden, yasal yollarla, kendi iktidarını kurmak zorunluğuyla karşı karşıyadır.

Bu bir gereksinmedir. Ve böyle bir gereksinmeyi, kimse görmezlikten gelemeyecektir. Toplumların gelişim kanununun icabıdır bu. Gereksinme haline gelen bu dönüşüm topluma sesini kolayca duyuracak, gücünü kolayca kabul ettirecektir.

Böyle bir örgütlenmeye şimdilik engelmiş gibi görünen Türk Ceza Yasasının 141 ve 142'inci maddeleri yavaş yavaş etkinliğini kaybedecek ve sonunda ceza yasasından çıkarılacaktır. Zira, mevcut düzenle çelişki halinde bulunan bu hükümler yaşama şanslarını yitirmişlerdir. «Sosyal bir sınıfın sosyal sınıflar üzerinde tahakkümünü tesis etmeye...» diye başlayan 141, 142'inci maddeler sınıfsız, beysiz bir toplum olmadığımızı vurgulamakta, burjuva sınıfı ile toprak ağalarının geniş emekçi kitleler üzerindeki tahakkümünü gözlerden gizleyememektedir. Yukarıda da işaret ettiğim gibi, bu nedenle, kendi kendisi ile çelişki halinde bulunan 141, 142'inci, gerek Türk Ceza ve gerekse Askeri Ceza Yasasındaki bu hükümleri destekleyen maddelerin kaldırılmaları, ne Sayın Ecevit'in vereceği sözlere ve ne de bu sözlerden dehşete kapılanların direnmelerine aldırış edilmeden gerçekleştirilecektir.

Bugünkü meclisin aritmetiği olanak vermiyorsa ki biz bu görüşte değiliz kesinlikle, gelecek meclislerin, sürecini tamamlamış ve mevcut fiili durum yüzünden etkinliğini kaybetmiş bu yasaları kaldırmaya, aritmetikleri olanak sağlayacaktır.

Sosyal yasaların, etkinliğini önlemeye kimsenin gücü yetmemiştir. Sosyal mücadeleler tarihi bunu kanıtlayan sayısız örneklerle doludur. Unutmayalım ki güneşin altındaki her şey yenidir ve sürekli değişme halindedir. Yurdumuzu, bu değişmez yasanın dışında farzetmek geçerli bir görüş değildir ve devekuşunun başını kuma sokarak kendini tehlikelerden gizlediğine inanması kadar gülünçtür.

TELEVİZYON

19.30 GELİN TARTIŞALIM
Program İzmir Televizyonunca hazırlanmıştır. İzmir Güzelyalı Hakimiyet-i Milliye İlkokulundan 30 öğrenci programda, gazlar ve korunma çareleri konusunu tartışacaklar.

20.00 HAYVANLARIN DÜNYASI
Bu program dört bölümden oluşmakta. Bugünkü ilk bölümünde «Geyik»in yaşam öyküsü anlatılacak. Bundan sonraki programlarda diğer hayvanların yaşamları konu edilecek.

20.30 HABERLER

21.10 SAVAŞ VE BARIŞ
Dizi filmin bugünkü programında, «Savaşın Sesi» adlı ikinci bölüm yayınlanacak. Filmde, Napolyon'un orduları Rusya içlerine doğru ilerlerler. Rusya'da, soyluların hayatı büyük bir kokuşmuşluk içinde sürmektedir. Andrei General Tutuzov'un yaveri olarak savaşa giderler. Rostov süvari birliğine katılır. Kadınlar ise Rusya'da, savaşın sonucunu beklemektedirler.

22.00 TÜRK SANAT MÜZİĞİ
Güzide Kasacı ile Orhan Şener'in birlikte söyleyecekleri «Aşk Denilen Ateşe Yanalım mı?». Ve «Sevdim Seni Kırçiçeğim» adlı iki şarkıdan başka, Güzide Kasacı ayrı olarak «Beni Sana Bağlayan Gözlerinin Rengi», «Ey Gönül Derdin Nedir», Orhan Şener ise «Akşam Oldu Hüzünlendim Ben Yine», «Seni Ne Çok Sevdiğimi Söylesem de Bilemezsin» şarkıları ile ekrana geleceklerdir.

22.20 HABER PROGRAM
TRT Haber Merkezince hazırlanan bir haber programı daha ekranda izlenecek.

23.20 GÜNE BAKIŞ

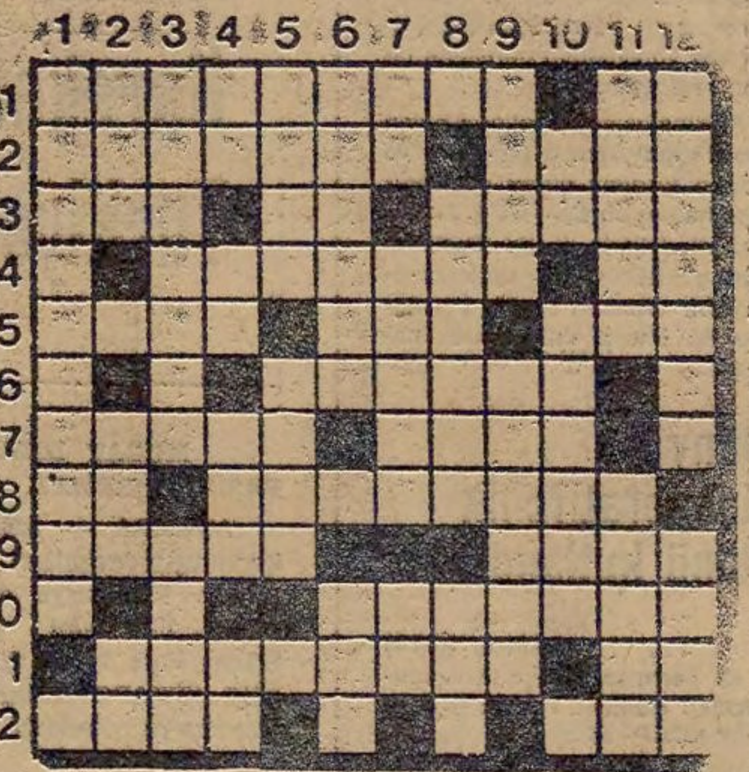
RADYOLARDAN SEÇMELER

TRT I
05.00 AÇILIŞ,
07.02 Köye Haberler
07.30 HABERLER
10.01 ARKASI YARIN
11.45 Türküler
12.10 Öğle Üzeri
13.00 HABERLER
15.01 Sizlerle Birlikte
16.05 Türküler Geçidi
17.02 Akşama Doğru
19.00 HABERLER
20.15 Köy Dağarcığı
21.02 Radyo Tiyatrosu
23.00 HABERLER
01.00 KAPANIŞ

TRT II
08.00 GÜN BAŞLIYOR
09.00 OLAYLARIN İÇİNDEN
10.30 Adsız Kahramanlar
11.20 Türküler Geçidi
11.35 Sılaya Dönüş
12.40 Tangolar
13.00 HABERLER
14.15 Kent ve İnsan
15.00 Türküler
16.20 ARKASI YARIN
17.00 Şarkılar
18.30 Aile
19.00 HABERLER
23.55 KAPANIŞ

TRT III
07.00 AÇILIŞ
07.30 Barok Müzik
08.00 Sabah İçin
10.00 Türk Yorumcuları
12.30 Caz müziği
13.00 Konser Saati
15.00 Günün Konseri
17.00 Sizler İçin Hafif Müzik
18.30 Açıklamalı Küçük Koro
19.45 Çigan Müziği
21.30 Çeşitli Sololar
22.30 Küçük Konser
24.00 Caz Dünyası
01.00 KAPANIŞ

BULMACA

SOLDAN SAĞA

1 — Ondokuzuncu yüzyılın sonunda İspanyol sömürgeciliğine karşı savaşım veren Kübalı yurtsever - Tersi, bilinmeyen bir tarihi anlatmak için kullanılır. 2 — Kıvrıla kıvrıla birbirinin içine giren, yapraklı dalları andıran bezeme çizgileri - Bir cins döşeme cilası 3 — Fransız Genel Sendikalar Federasyonunun simgesi - Güneş tanrısı - Tersi, Muğla'nın turistik bir ilçesi. 4 — Gerçeklik - Kuzu sesi. 5 — Tersi, bir erkek ismi - Tersi, Maden Teknik Arama Kurumu'nun kısa adı - Parlaklık, canlılık. 6 — Hısım. 7 — Değersiz - Güçlü ve becerikli. 8 — Doktorun kısa yazılışı - Bir maymun türü 9 — Merkezi Antlaşma Örgütü'nün simgesi - Öyle. 10 — Devrimle ilgili. 11 — Zenginliği ve el açıklığını göstermeye çalışan kelli felli adam - Sodyumun simgesi. 12 — Kağıt üretimi yapan kuruluş - Açık.

YUKARDAN AŞAĞIYA

1 — «Demir Ökçe» adlı yapıtıyla ülkemizde tanınan Amerikalı yazar. 2 — Bir çalgı aleti - Bir emir - Bir harfin okunuşu. 3 — Bir zeka oyunu - Tersi, bir erkek adı 4 — Tersi bir harfin okunuşu - Genişlik - Bebeğe emir - Bir nota. 5 — Meydanlık, yeşil arsa - Tersi, suçun oranına göre çektirilen acı hal. 6 — Parazit - Tersi, İngilizcede «mürekkep» 7 — Tersi, kuruşun kısa yazılışı - Tersi, Sosyal bir sınıfın temsilcilerinin oluşturduğu, o sınıfın sınıf çıkarlarını, programında temellendiren ve örgütlenmeyi yürüten politik birlik - Bir hayvan 8 — Bir yırtıcı kuş - Hatırlanması gereken bir şey için, bir yere yazılan kısa yazı. 9 — Yönetim bakımından yurt bölünmesinde ilden sonra gelen bölüm, kaza - Para ticareti yapan kuruma sahip olan. 10 — Bir emir - «Var say» anlamında bir kelime 11 — Yerine koyma - Çanakkale'nin ilçesi - Küçük devletlerin yaptığı ortaklık biçiminde birleşme - bir kavim.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

SOLDAN SAĞA
1 — Totaliter - sA. 2 — Ulus - Nikotin 3 — Tabaka - rM Na. 4 — Uyarı - Fa - Is 5 — RT - Pişik. 6 — Uyanmak - AA. 7 — İan - Israr - Sn. 8 — USA - Zaaf - Set. 9 — Kartır - Ek - İO. 10 — Ke - teseC. 11 — Kroki - narU. 12 — AS - Eleştiri.

YUKARDAN AŞAĞIYA
1 — Tutuculuk - kA. 2 — Olay - Yasa - rŞ. 3 — Tuba - Anarşi. 4 — Asar - Teke. 5 — Kırmızı - At. 6 — inA - Tasarı. 7 — Ti - krA - Eş. 8 — ekaL - Afet. 9 — rom - RAI - içeK. 10 — rşA - Sar. 11 — Sinsi - Seferi. 12 — Ana - Kantocu.

Yeni bir tezgâh daha:

Yurtsever Cephe, Rodezyalı ırkçıların gerilla kılığına girdiklerini açıkladı

★ ÖZEL VURUCU TİMLER, KATLİAMLARDA CEPHE ÜYELERİNİN KULLANDIĞI SİLAHLARDAN YARARLANIYOR

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Rodezya'da ırkçıların katliamlar düzenlemek ve bunların sorumluluğunu Zimbabwe Yurtsever Cephesi'ne atmak için kurdukları özel timlere gerilla kıyafetleri giydirdikleri açıklanmıştır.

New York'ta Birleşmiş Milletler binasında bir basın toplantısı düzenleyen Zimbabwe Yurtsever Cephesi temsilcisi tarafından yapılan açıklamada, gerillaların son sıralarda girişilen gizli katliamlarla hiç bir ilişkisi olmadığı açıklanmış ve ırkçıların giriştikleri bu hareketlerin amacının Yurtsevr Cepheyi gözden düşürmek olduğu belirtilmiştir.

Yurtsever Cephe temsilcisi, bu özel baskı birliklerine aynı zamanda Yurtsever Cephe'nin kullandığı silahlardan dağıtıldığını da sözlerine eklemiştir.

Alman bilim adamları yeni bir tür pil geliştirdi

STUTTGART, (ANKA)

Federal Almanya'nın en büyük araştırma kuruluşlarından olan Max-Planck Enstitüsünde görevli bilim adamlarının, elektronik sanayiinde devrim yapacak nitelikte yeni bir tür katı pil geliştirdikleri bildirilmiştir.

Enstitü yetkilileri tarafından yapılan açıklamaya göre yeni pillerde, klasik, arı su-sülfürik asit bileşimi yerine, lithim nitrat kristalleri kullanılmaktadır.

Enstitü yetkilileri ayrıca bu kristallerin elektron sızmamaları nedeniyle kısa devre olasılığının da ortadan kalktığını bildirmişlerdir.

Yeni tür pillerin elektronik sanayii alanında devrim yapacağını belirten yetkililer, buna gerekçe olarak bu pillerin ağırlığının normal pillerin ağırlığının yarısı kadar olmasını ayrıca lithium'un doğada son derece bol bulunan bir madde olması özelliğini göstermişlerdir.

bir dakika

Pentagon'da çalışan ABD subaylarıyla ilişkiye geçen ABD şirketleri, rakip firmalar konusunda bilgi alışverişinde bulunmayı teklif ediyormuş. Firmalar, karşılığında para yerine, emeklilikten sonra şirketlerde yüksek mevkiler vaadetmekteymiş.

Akdeniz'in bir barış bölgesi olması istendi

Libya Devlet Başkanı Kaddafi'nin Maltaya yaptığı ziyaret sonucunda yayınlanan ortak bildiride, iki ülkenin Akdeniz'in bir barış bölgesine çevrilmesinden yana oldukları açıklanmıştır. Ortak bildiride, Ortadoğu sorununun, İsrail'in işgal ettiği Arap topraklarından çekilmesi ve Filistinli Araplara yasal haklarının garanti edilmesi temelinde çözümlenmesi gerektiği bildirilmiştir. Bildiride ayrıca, görüşmeler sırasında iki ülkeyi ilgilendiren sorunların ve bazı uluslararası konuların ele alındığı belirtilmiştir.

Brejnev, ABD Bağımsızlık Gününü kutladı

Sovyetler Birliği Komünist Partisi Genel Sekreteri ve Yüksek Şura Prezidyumu Başkanı Leonid Brejnev, ABD Başkanı Carter'e bir mesaj göndererek ABD'nin 4 Temmuzdaki bağımsızlık gününü kutlamıştır.

TASS Haberler Ajansı, Brejnev'in mesajında Başkan Carter ile Amerikan halkının 4 Temmuz Bağımsızlık Gününü kutlayarak en iyi dileklerini gönderdiğini ve ABD ile Sovyetler Birliği arasındaki ilişkilerin gelişmesinin yapıcı bir yol izleyeceği umudunu belirttiğini bildirmiştir.

★ ÜSDEN HAVALANAN UÇAKLAR HALKA ÖLÜM KUSUYOR

★ YABANCI PERSONELİN VARLIĞI, KONUT SORUNUNA DA NEDEN OLDU

SARDUNYA HALKI NATO ÜSSÜNE KARŞI ÇIKIYOR

★ NÜKLEER ARTIKLARIN HALKA ZARAR VERMESİ BÜYÜK TEPKİLERE YOL AÇIYOR

DIŞ HABERLER SERVİSİ

İtalya'nın Sardunya Adasındaki Gilmore Bölgesinde kurulu NATO Deniz Üssünün ada halkı arasında sürekli olarak huzursuzluk yarattığı bildirilmektedir. Ada halkı, üsde bulunan nükleer denizaltıların çevreyi kirlettiğinden ve denizaltılarda bulunan nükleer bombaların bir felaket yaratmasından korktuklarını açıklamaktadır.

Tunus açıklarında karaya oturarak yaralanan ve açık bölümlerinden büyük bir radyasyon tehlikesi saçan bir denizaltının geçen eylül ayında Gilmore'ye gelmesi üzerine Sardunya halkının geniş bir protesto hareketine geçtiği ve dilekçeler topladığı bildirilmektedir. Bilindiği gibi bu üsten havalanan ABD ve NATO uçakları da talim uçuşları sırasında bir kaç kez köyleri ve balıkçı teknelerini bombalayıp kurşun yağmuruna tutmuştu.

Bunların yanı sıra üs hizmetlerinde çalışmak üzere bölgeye yerleşen bin kadar Amerikalı personelin adada konut sıkıntısına yol açtığı ve fiyatların yükselmesine neden olduğu bildirilmektedir.

Bu arada, Sardunya sakinlerinin adadaki üssün kaldırılması için sürekli faaliyet gösterdikleri bir sırada üs hakkında düşüncelerini açıklayan İtalyan Parlamentosu Savunma Komisyonu Başkanı Sosyalist Parti Milletvekili Falco Accamo'nun «İttifak anlaşmamıza göre üssün yerinde kalması gerekmektedir» dediği bildirilmektedir.

ABD, Pekin ile ilişkileri geliştirmek için Taiwan'a silah satmayacak

★ 60 ADET F-4 SAVAŞ UÇAĞININ SATIŞI DURDURULDU

DIŞ HABERLER SERVİSİ

ABD hükümet çevreleri, Carter yönetiminin, Taiwan'a satılması planlanan 500 milyon dolar tutarındaki 60 tane F-4 savaş uçağının satışından vazgeçtiğini söylemişlerdir. Kararın «yüksek düzeyde» alındığını belirten hükümet çevreleri, Carter yönetiminin böyle bir davranışla Pekin ile daha sağlam ilişkiler kurmayı amaçladığını ve hatta belki gelecek yıl içinde ilişkileri normalleştirmeyi planladığını söylemişlerdir. Taiwan'a satılması düşünülen bazı roketlerin de satışından vazgeçildiğini bildiren çevreler, bu satışların «güçlü ve güvenli» bir Çin yaratma doktrinine ters düştüğünü açıklamışlardır.

Bilindiği gibi Carter yönetimi, Pekin'e silah satmak isteyen Batı Avrupa ülkelerinin bu isteğine gösterdiği muhalefetten geçen aylar içinde vazgeçmiş ve hatta kendisi, Çin'e gelişmiş bazı donanım satmaya karar vermişti.

kısa haberler

RABAT (ANKA)

Belçika Dışişleri Bakanı Henri Simonet, Zaire'deki Belçika askerlerinin tümüyle geri çekilmiş olacağını açıklamıştır.

Resmi bir ziyaret için Fas'ta bulunan Belçika Dışişleri Bakanı Simonet, Rabat'ta yaptığı basın toplantısında, ülkesi ile Fas'ın Zaire konusunda tam bir görüşbirliği içinde olduğunu söylemiştir.

MEMPHİS

ABD'de Memphis Kentinde bindörtyüz itfaiyeci greve başladıktan sonra kentte seri yangınlar çıkmaya başlamıştır. Fazla mesai ücretleri hakkında görüşme yapmak için işçilerin yaptığı çağrının geri çevrilmesinden sonra başlayan grev sırasında kentte 200 kadar yangın çıkmış ve bu arada yangının suçu itfaiyecilere yüklenmeye çalışılarak iki tanesi mahkemeye verilmiştir. Bu arada kentin Belediye Başkanı da kentte olağanüstü durum ilan etmiş ve gece sokağa çıkma yasağı koymuştur. Yangınların kasten çıkarıldığı kanısının yaygın olduğu, ancak kimin tarafından çıkarıldığının belirlenemediği bildirilmektedir.

CENEVRE

Dünya ticaretinin yeniden düzenlenmesi amacıyla, kalkınmakta olan ülkeler ile sanayileşmiş ülkeler arasında yapılan görüşmelerde, kalkınmakta olan ülkelerin dünya ticaretinin belirlenmesinde daha çok söz sahibi olmaları istenmiştir.

BERLİN

Batı Berlin Adalet Müdürü Senatör Juergen Baumann, kent gerillası Till Meyer'in, kentin Mobiat Cezaevinden beş hafta önce kaçırılması olayı nedeniyle görevinden istifa etmiştir.

Hukuk Profesörü olan Baumann'ın, Till Meyer'in kaçırılmasıyla ilgili olarak açılan senato soruşturmasında, Mobiat Cezaevinde yeteri kadar güvenlik önlemi alınmadığı yolunda kanıtlar bulunduğuna hükmedilmesi üzerine istifaya karar verdiği bildirilmiştir.

NEW YORK

Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Kurt Waldheim, Lübnan'da iç savaş boyutlarına varan ve dört gün önce başlayan çarpışmaların derhal durdurulmasını istemiştir.

Birleşmiş Milletlerin New York'taki merkezinden Kurt Waldheim adına yapılan çağrıda, Lübnan'daki iç savaşın yaraların sarılmaya çalışıldığı bir dönemde karşılıklı anlayış ve uzlaşma ruhunun yerleşmesi için tüm çarpışmaların durması gerektiği belirtilmiştir.

MADRİD

İspanyol Parlamentosu, İspanya'nın yeni ve demokratik anayasasını onaylamak üzere iki hafta sürecek toplantılarına başlamıştır.

İspanyol Parlamentosu Başkanı Fernando Alvarez de Miranda, Anayasa taslağını onaylama çalışmalarını başlatmak için oturumu açarken, «İspanyolların düzen, barış, adalet ve özgürlük içinde yaşayacakları bir Anayasayı titizlikle tamamlamak üzere toplanmış bulunuyoruz. Bu, İspanyol Parlamento tarihinde olağanüstü bir andır» demiştir.

Kıbrıs mektubu

Yerli Gurkalarımız ne yapacak

Hasan Kamil

1974 Kıbrıs olayları Türk kamuoyunda olduğu kadar dünya kamuoyunda da Gurka isminin öğrenilmesine olanak tanımıştı. Gurka, anımsayacaksınız, bir Asya ülkesinin Jngiliz emperyalizmince para karşılığı kullanılan savaşkan insanlarıdır. Yani İngiliz emperyalizminin «Paralı Asker»leridir bunlar. Türkiye'nin Kıbrıs'ta giriştiği askeri harekat sırasında, Ada'daki üslerin korunması için getirilmiş, uzun bıçaklı, kısa boylu, sert bakışlı askerler olarak anımsanırlar.

Aradan dört yıla yakın bir zaman geçti. Buna karşın, İngiliz emperyalizminin askeri üsler üzerindeki mutlak egemenliği, eskisi gibi sürüyor. Değişen tek şey, Gurka'ların görev teslimi yaparak huzur içinde Ada'yı terketmeleri. Ancak, hemen belirtelim, görevi teslim alanlar ve aynı sadakatle sürdürenler, bu kez Nepal'den falan gelmiş değiller. Düpedüz bildiğimiz, yakınımızdan bu lanetli göreve talip olmuş yerli Gurka'lardır.

Konuyu biraz daha açmak gerekir. Çünkü, birtakım yetkili liderlerin yeniden kapalı kapılar arkasında öneriler paketi hazırlamakla meşgul oldukları şu günlerde, ilerici kamuoyunu Kıbrıs'taki emperyalist üsler konusunda uyarmanın gerekliliğine inanıyoruz.

Bir kez, baştan belirtelim. 1959 Zürih ve Londra Andlaşmaları Kıbrıs halkına zorla kabul ettirilmişti. Bu anlaşmaya göre İngiltere'ye Kıbrıs'ta 99 milkarelik iki askeri üs ve Ada'nın 32 bölgesinde askeri tatbikat yapma hakkı tanınıyordu. İngiltere, Ada'nın karayolları, deniz ve hava limanları ile hava sahasını askeri amaçlarla kullanabilecekti. Öteyandan Türkiye ve Yunanistan'ın «Garantör Ülke» olarak askeri birliklerini Ada'ya sokmaları NATO'nun Kıbrıs'ta söz sahibi olmasını sağlamıştı.

Emperyalist güçler ve onların saldırı aracı NATO, anlaşmaların kendilerine verdiği yetkileri her fırsatta kullandılar. 1967 ve 1973 yıllarında Ortadoğu savaşlarında radar üslerini Arap'lara karşı kullanırlarken, İngiliz ve Amerikan uçakları İsrail savaşçılarına yardım malzemesi taşıyordu. 1974 yılında ise Süveyş Kanalındaki mayınların temizlenmesi gerekçesiyle Ağrotur İngiliz Üssüne ABD 6. Filosuna bağlı 1500 deniz piyadesi ve paraKıbrıs'taki yasal hükümeti devirmek için fırsat kollayan şütçüsü yerleştirildi. Bu askerlerin Ada'ya getirilmesi, Kıbrıs'taki yasal hükümeti devirmek için fırsat kollayan faşist EOKA-B örgütüne destek olurken, üslerin Amerika'ya devredilmesinin de bir ön hazırlığı yapılıyordu.

Özetlersek; Kıbrıs'taki emperyalist üsler, gerek Ada'da gerekse Ortadoğu'da Arap halklarının güçlenen ulusal kurtuluş hareketi karşısında barış ve özgürlüğü tehdit edici bir misyonu yüklenmiştir. Bu böyle de, Kıbrıs sorununa çözüm bulmak amacıyla öneri paketleri hazırlayanların bunları görmezlikten gelmeleri olası mı? Biz öyle sanmıyoruz. Liderlerimizin üsler konusunda bir çözüm önermemekle, emperyalizmin Ada'da egemen güçler bulundurmasına bir itirazları olmadığı anlaşılmaktadır.

Kıbrıs emekçi halkı, dünyadaki ilerici güçler, emperyalizmin yıllardan beri NATO eliyle yönlendirdiği kanlı oyunları iyi biliyor. Bu nedenle Kıbrıs'ta emperyalist üslerin korunmasını şaşmaz bir bağlılıkla savunan karanlık güçlerin, yerli Gurka'ların oyunlarındaki taktik hesaplarını da çok iyi biliyor.

Şimdi, kısa bir süre sabır gösterelim. Bakalım «Milliyetçilik» adına vatan kurtarmaya çalışan barış havarileri hazırlayacakları önerilerde üslere ilişkin en küçük bir ibare koyacaklar mı? Hiç kuşkusuz böyle birşey olmayacak. Çünkü, Kıbrıs'ın gerçek bir barış ülkesi olmasını istedikleri yok. Hem Gurka kimlik kartı taşıyacak, hem de «Emperyalist üslerden arındırılmış Kıbrıs» isteyecek! Olacak şey değil...

Ulusal kurtuluş savaşından sosyal devrime: Cezayir

★ CEZAYİR ULUSAL KURTULUŞ SAVAŞINDA BİR BUÇUK MİLYON YURTSEVER ÖLMÜŞTÜ

★ POLİTİK BAĞIMSIZLIĞIN EKONOMİK BAĞIMSIZLIKLA TAMAMLANMASI İÇİN MİLLİLEŞTİRMELERE GİDİLDİ

5 Temmuz 1962, Cezayir'de ulusal kurtuluşun yıldönümüdür. 1830 yılından beri sürüp giden Fransız sömürgeciliğine son verildiği ve ulusal kurtuluş savaşının başarıyla sonuçlandırıldığı gündür.

Yeni Uluslararası Ekonomik Düzenin yılmaz savaşçısı Cezayir, bugün kapitalist olmayan yoldan hızla kalkınmasına devam ediyor. 1 Kasım 1954'te Vietnam Devriminden esinlenen Cezayirli'erin başlattıkları Kurtuluş Savaşı, 1962 yılında zaferle sonuçlanmıştı.

Kuşkusuz bütün bunlar, bir kerede, hemen sağlanan sonuçlar değildir. 1 Kasım 1954 yılında, Vietnam Halk Kurtuluş Cephesinden esinlenen Cezayir Kurtuluş Kuvvetlerinin başlattıkları eylem, 1962'ye dek çok kanlı bir biçimde sürdü. Ülkeyi, 1830 yılından beri tahakkümü altına almış olan Fransız emperyalizmi, elinden geleni ardına komadı. İnsanları göç ettirdi, kit'e katliamları düzenledi, işkenceleri ve baskıları artırdı. Askeri müdahalelerde bulundu.

BİR BUÇUK MİLYON

Cezayir Kurtuluş Savaşı, bir buçuk milyon ile simgelenmektedir. Fransız emperyalizmine karşı verilen zorlu savaşta, birbuçuk milyon yurtsever yaşamını kaybetmiş, öldürülmüş, çarpışırken can vermiştir. Cezayirliler, kanla ateşle elde ettikleri bağımsızlıklarını, bu nedenle büyük bir kararlılıkla savunmaktadırlar.

İktidarın ele geçirilmesi ve Fransız buyruklarına son verilmesinden hemen sonra, ekonomik bağımsızlık yolundaki savaşım kızıştı. Toprak mülkiyetinin, hammaddelerin, sanayinin Fransa'nın elinde bulunması ve Fransız tekellerinin ülkede etkin bir rol oynamaya devam etmeleri, savaşı daha da güçleştiriyordu. Bu arada büyük toprak sahipleri ve burjuvazi, Ulusal Kurtuluş Cephesinin tarım reformuna karşı çıkıyorlar, ekonomik önlemlerin geciktirilmesine çalışıyorlardı.

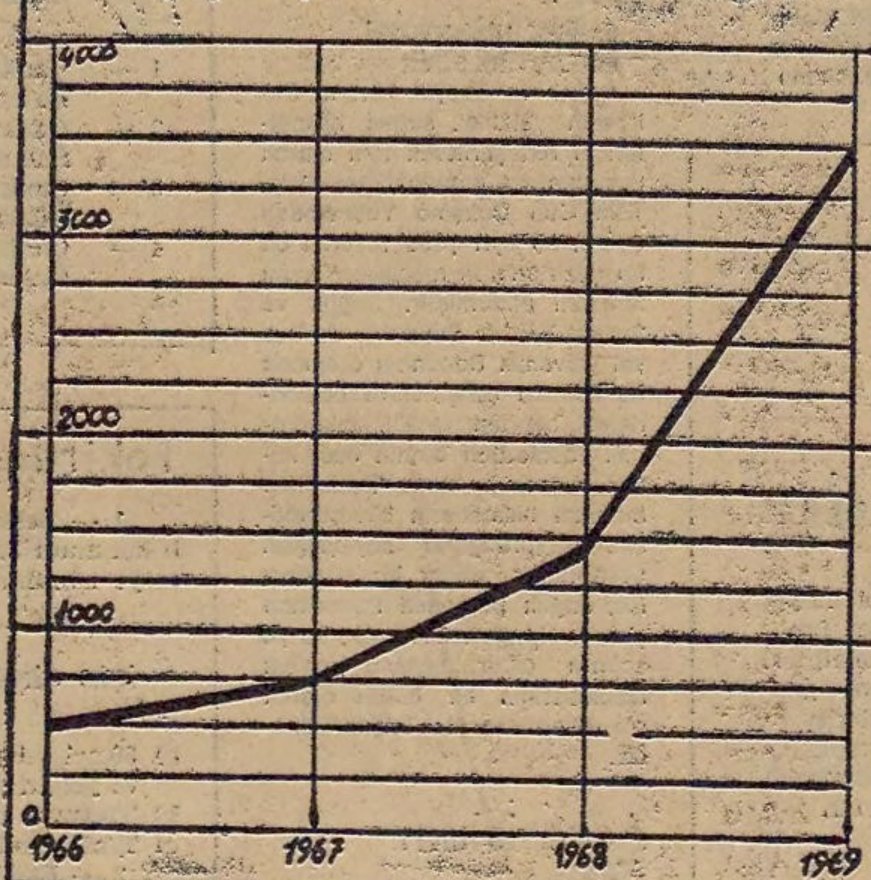
Devlet Başkanı Bumedyen, öğrenciler arasında

Albay Bumedyen komutasındaki silahlı kuvvetler, ilerlemeden yana olduklarını belirttiler.

MİLLİLEŞTİRMELER

Cezayir'de ekonomik bağımsızlık yolundaki ilk adımlar, 1966'da başlatıldı. 27 Mayıs 1966'de devlet tekelinin oluşturulmasını, 29 Mayıs 1967'de Mobil ve Esso adlı Amerikan şirketlerinin millileştirilmesi izledi. 1968 yılı Mayıs ile Ağustos ayları arasında, 79 yabancı işletme, Cezayir kontrolüne giriyordu. 1977'de demir-çelik sanayii de devlet tekeline alındı.

24 Şubat 1971'de Fransızların elinde bulunan petrol üretimi, tümüyle Cezayirlilerin oldu. Fransa, Bumedyen tarafından yapılan bu açıklamayı bir türlü hazmedememiş ve derhal Cezayir'e ambargo koymuştu. Ne var ki, Fransa iyi kaliteli Cezayir petrolünden mahrum kalmamak istediği için, kısa bir süre sonra ambargoyu kaldırmak zorunda kaldı.

HIZLI KALKINMA

Bugün Cezayir, büyük bir hızla kalkınan gelişmekte olan ülkelerin başında gelmektedir. Son ekonomik plan, ulusal gelir artışını yüzde 11 olarak belirlemiştir. 1980 yılında ülkenin ulusal geliri, 1970'e oranla iki kat artacaktır. Petrol rezervlerinin yüzde 100'ü yani tamamı Cezayir tarafından işlenmeye başlanacaktır.

Büyük toprak sahiplerinin etkinliğinin kırılması ve kooperatiflerin oluşturulması hareketi sonucunda, tarımsal üretimde de büyük artışlar kaydedilmiştir.

SOSYALİZME AÇILAN YOL

Cezayir 1976 yılında önemli politik dönüşümler yaşamıştır. 27 Haziran 1976'da Cezayir Devriminin görevlerini tanımlayan Ulusal Bildirge halk oylamasıyla onaylanmıştır. 19 Kasım 1976'da yeni bir Anayasa kabul edilmiştir. 10 Aralık 1976'da Hayri Bumedyen, Cezayir Devlet Başkanlığına seçilmiştir. 4 Şubat 1977'deki genel seçimlerle bu süreç tamamlanmış, Cezayir, sosyalizme açılan yolda ilerlemeye başlamıştır.

Angela Davis: ABD'de insan hakları çiğneniyor

DIŞ HABERLER SERVİSİ

ABD'li insan hakları savunucusu ve Amerikan Komünist Partisi Merkez Komite üyesi Angela Davis, ABD'de insan haklarının kaba bir biçimde çiğnendiğini açıklamıştır. Angela Davis, buna bir örnek olarak 10 Wilmingtonlu grubunun hapse atılmasını göstermiş ve ABD resmi çevrelerinin, 10 Wilmingtonlunun siyasi baskı altında tutulduğunu gizlemek için, onların cinayet işledikleri yalanını yaydıklarını belirtmiştir.

Davis, ırk ayrımına karşı savaşan 10 Wilmingtonlu grubunun ve liderleri Ben Chavis'in haksız yere hapse atıldıklarını sözlerine ekleyerek, bu olayın, ABD'de insan haklarının kaba bir biçimde çiğnendiğine bir örnek oluşturduğunu belirtmiştir.

Angela Davis

ABD'de hatalı atom reaktörünün yapımı durduruldu

Birleşik Devletler Nükleer Düzenleme Komitesi, Seabrook'da hatalı inşa edilmekte olan bir nükleer reaktörün yapımını durdurmuş ve reaktör için bir başka bölge aranmasını istemiştir. Reaktörün soğutma sisteminin projeye göre yapılmadığı belirlenmiştir.

Ancak, bölgede nükleer reaktör kurulmasına karşı çıkan halk, bu kararın, hatalı inşaattan çok, kendilerinin gösterdiği tepki üzerine alındığını söylemişlerdir.

ABD'de Kızılderililerin yürüyüşü sürüyor

Amerika Birleşik Devletlerinde Kızılderililere uygulanan özümseme politikasını ve haklarının çiğnenmesini protesto etmek amacı ile başlatılan Kızılderili yürüyüşünün Washington'a yaklaştığı bildirilmiştir. Çeşitli kabile temsilcilerinden kadın, erkek ve çocuklardan oluşan kalabalık bir Kızılderili kitlesi yürüyüşe şubat ayı ortalarında başlamıştı.

MSP'li Battal "77-78 döneminde parlamento iyi bir sınav verdi,, dedi

★ ŞENER BATTAL «BÜTÜN TENKİTLERE RAĞMEN PARLAMENTO MİLLETİMİZİN GÜVENİNE LAYIKTIR» DEDİ

ANKARA, (İSTA)

Milli Selamet Partisi Millet Meclisi Grup Sözcüsü Şener Battal 1977-1978 çalışma yılında parlamentonun iyi bir sınav verdiğini söylemiş «bütün tenkitlere rağmen parlamento milletimizin güvenini korumuştur ve buna layıktır» demiştir.

İSTA Ajansına meslicin 5'inci dönem birinci yıl çalışmaları ile ilgili değerlendirme yapan Battal bir ay içinde 20'ye yakın yasanın kesinleştiğini siyasal partiler arasında yapılacak görüşmelerin meclis çalışmalarını daha olumlu kılabileceğini belirtmiş özetle şunları söylemiştir:

«1977-1978 yasama yılını değerlendirirken parlamentonun [illegible] açısından iyi bir sınav verdiği kanaatindeyim. Yasama faaliyetleri konusundaki irdelemeleri de bir devrenin özel şartları içinde incelemekte yarar vardır. Bütün tenkitlere rağmen parlamento milletimizin güvenine layıktır. Bu genel değerlendirmeden sonra geçen yaz dönemi hükümet kuruluşu, meclis başkanı seçimi işleriyle parlamenterlerin tatil yapamadığı bir dönem olmuştur. Meclis Başkanı seçildikten sonra bundan evvelki hükümet düşürülmüş, mevcut hükümet kuruluş hazırlıkları ve program müzakereleri, güven oylaması yapılmış hemen arkasından bütçe çıkartılmıştır. Demek oluyor ki ancak bütçe sonrası kısa tatilin akabinde yasama çalışmaları başlayabilmiştir. Kısaca 4 aylık fiili yasama devresi içindeki hangi kanunların çıkartıldığı hangilerinin ihmale uğradığı, parti meclis guruplarının kusurlarının neler olduğu incelenirse realist bir yol izlenmiş olacaktır. Bu devrede asgari geçim indirimi kanununun müstakil biçimde çıkartılması yolundaki teklifimizin doğrudan alınmasına iktidar partisinin karşı çıkması sonucu reddedilmiştir. Ayrıca esnafa verilecek kredilerden, köylüye verilecek kredilerden, öğrenci burslarından faiz alınmaması için verdiğimiz tekliflerin de gündeme doğrudan alınmasına iktidar partisinin karşı çıkması üzüntü verici olmuştur.

Bu devrede CHP grup yönetimi muhalefet partileri yöneticileriyle iyi diyalog kuramamıştır. Bir ara (biz güçlüyüz muhalefete rağmen kanun çıkartırız) tavrı içerisine girdiler. Önemli bir zaman kaybından sonra benim muhalefetle işbirliği ve diyalog kurma önerime CHP uymak zorunda kaldı. Vergi yasa tasarısını, yetki tasarısını ve yine muhalefetin üzerinde düşünmek istediği nedenlerin kamulaştırılması tasarılarını geri çekerek bazı yasaları demet haline getirip görüşülmesi önerisi faydalı oldu. Bu sayede 20'ye yakın yasa kanunlaştı. Bu yasalar arasında işçi ve işçi emeklileriyle ilgili olanlar vardır. İnfaz yasası ve astsubayların okulda geçen hizmetlerinin emekliliklerine sayılmasına ilişkin kanun vardır.

Son anlayışın önümüzdeki dönemde de devam etmesi milletimizin yararına olacaktır.»

Atalay: Meclisler gerektiği zaman olağanüstü toplanır

★ Senato Başkanı geçen dönemde 65 yasa tasarısı ve teklifin bazılarının aynen kabul edildiğini söyledi

ANKARA, (THA)

Cumhuriyet Senatosu Başkanı Sırrı Atalay, senatonun tatile girmesi nedeniyle yaptığı açıklamada, **«yasama meclislerimizin gerektiğinde, önemli ve ülke yararına olacak sorunları görüşmek üzere toplanması olanağının daima açık olduğu bilinmelidir»** demiştir.

Atalay, açıklamasında Cumhuriyet Senatosunun geçtiğimiz dönemde yaptığı çalışmalar hakkında bilgi vermiş, bu süre içinde 65 yasa tasarı ve teklifinin görüşüldüğünü bunlardan bir bölümünün aynen kabul edildiğini, bir bölümünün ise değiştirildiğini belirtmiş, Senato Genel Kurulu'nda görüşülmeyen yasa tasarı ve teklifi sayısının ise 9 olduğunu, bunların zaman darlığı nedeniyle görüşülemediğini ifade etmiştir.

Sırrı Atalay, Cumhuriyet Senatosunun Anayasanın verdiği yetkileri kullanmada ve görevlerini en iyi şekilde yerine getirmede ciddi bir biçimde ve etkinlikle çalıştığını da kaydederek şöyle devam etmiştir:

«Bugün bir yasama yılını tamamlayarak tatile girmekte isek de, yasama meclislerimizi gerektiğinde, önemli ve ülke yararına olacak sorunları görüşmek üzere olağanüstü toplanması olanağının daima açık olduğu bilinmelidir.

Bu tatilde yasama organının değerli üyelerinin barışa çağrıda elbirliği etmelerini ve bu yolda bütünleşmelerini özellikle ve mutlak olarak isteyeceğim. Sanırım, yasama organı üyelerinin bu konuda katkıları huzur için başlıca güvence kaynağı olacaktır.

Vatandaşlarımdan yasama organı üyelerinin yapıcı, barışçı, birleştirici gayretlerine yardımcı olmalarını içtenlikle ve saygıyla rica ederim.»

Adalet Bakanı hükümlülerin çocuklarının devletçe eğitileceğini açıkladı

KONYA, (THA)

Adalet Bakanı **Mehmet Can** Konya'da Bölge Kapalı Ceza ve Tutukevini gezerek hükümlü ve tutuklularla konuşmuştur.

Hükümlü ve tutukluların dert ve dileklerini dinleyen Adalet Bakanı **Can**, Yeni İnfaz Yasası hakkında ayrıntılı bilgi vermiş **«son 55 yılda 14 af yasası çıkarıldı. Hükümetler affetse de hasımlarınız affetmiyor. Yeni İnfaz Yasası hükümlü ve tutuklu ların lehine düzenlenmiştir»** demiştir.

Mehmet **Can**, gardiyanlara fazla mesai ödeneceğini, her ilde birer çocuk mahkemesi kurulacağını, kadın hükümlü ve tutukluların çocuklarının devletçe eğitileceklerini söylemiştir.

Türkiye-AET ilişkilerinin geleceği konusunda hükümetin görüşü bekleniyor

★ LÜKSEMBURG'DA TOPLANAN AVRUPA PARLAMENTOSUNDA TÜRKİYE İLE AET İLİŞKİLERİNİN SON DURUMU VE GELECEĞİ İNCELENDİ

LÜKSEMBURG

AET ülkeleri, Türkiye ile AET arasındaki ilişkilerin geleceği konusunda Türk Hükümetinin görüşünü açıklamasını beklediklerini bildirmişlerdir.

Bu konuda basına bilgi veren Batı Almanya'nın Avrupa İşleri Bakanı Klaus Von Dohnany, Başbakan Bülent Ecevit'in Avrupa Komisyonu ve çeşitli Avrupa ülkeleri yöneticileriyle yapmış olduğu görüşmelerin beklendiğini kaydetmiş, «Türk Hükümetinin, Türkiye ile AET arasındaki ilişkilerin geleceği konusundaki görüşlerini açıklamasından sonra, biz somut önerilerimizi hazırlayacağız» şeklinde konuşmuştur.

AVRUPA PARLAMENTOSU KONUYU GÖRÜŞTÜ

Öteyandan, Lüksemburg'da toplanan Avrupa Parlamentosu da, Türkiye ile AET arasındaki ilişkilerin bugünkü ve gelecekteki durumunu görüşmüş, neler yapılabileceğini incelemiştir. Avrupa Parlamentosu toplantısında, Türkiye'nin yanı sıra Portekiz'in AET ile olan ilişkileri de ele alınmıştır.

PORTEKİZ'İN DURUMU

Bu arada Portekiz'in AET üyeliği sorununun 9'lar arasında «dikenli dal» haline geldiği bildirilmektedir. Gerçekten de 1976 Eylülünde AET ile Portekiz arasında parafe edilmiş olan mali protokol henüz Batı Almanya, Belçika, Hollanda ve Lüksemburg tarafından onaylanmamıştır. Öteyandan Avrupa Parlamentosu siyasi grupları, AET hükümetlerine bir çağrıda bulunarak Portekiz'in topluluğa siyasal amaçlarla üye olmak istediğini, bu ülkede ekonomik durumun bozulmasının demokrasiyi de etkileyebileceğini belirtmiştir.

4. Plan stratejisi görüşülecek

Yüksek Planlama Kurulu yarın toplanıyor

★ BAŞBAKAN BÜLENT ECEVİT'İN BAŞKANLIĞINDA TOPLANACAK OLAN PLANLAMA KURULUNDA GÖRÜŞÜLECEK STRATEJİ DAHA SONRA BAKANLAR KURULUNA GÖNDERİLECEK

ANKARA (ANKA)

Yüksek Planlama Kurulu, Dördüncü Beş Yıllık Kalkınma Planı stratejisini görüşmek üzere yarın toplanacaktır.

Mayıs ayı içinde Planlama Teşkilatı tarafından hazırlanan Dördüncü Plan Stratejisi, planlama uzmanları tarafından çeşitli toplantılarda ele alınmış ve son şekli verilmiştir. Yarın, Başbakan **Bülent Ecevit'in** Başkanlığında toplanacak olan Yüksek Planlama Kurulunda görüşülecek olan strateji, daha sonra Bakanlar Kuruluna gönderilecektir. Bakanlar Kurulunun stratejiyi kabul etmesinden sonra, 4. Plan hazırlıkları resmen başlatılacaktır.

Halen Devlet Planlama Teşkilatı uzmanları, Dördüncü Planın ana hedef ve dengeleri konusundaki çalışmalarını sürdürmektedirler. Yapılan çalışmalarda, daha önce 1977 yılı içinde hazırlanmış olan plan modeli, 1977 yılı ekonomik hedeflerinin gerçekleşme durumu ve 1978 yılı ekonomik tahminlerine göre yeniden düzenlenmektedir.

Devlet Planlama Teşkilatında olan çalışmalarının eylül ayına kadar tamamlanması ve Plan Taslağının daha sonra Yüksek Planlama Kurulu ve Bakanlar Kurulunda görüşülerek meclislere sunulması beklenmektedir. Yapılan programa göre, meclislerde Plan Taslağı, 1979 bütçesinden önce ele alınarak görüşülecektir. Plan Taslağı, bütçeler gibi, önce Bütçe ve Plan Komisyonunda görüşülmekte, daha sonra sırasıyla Cumhuriyet Senatosu ve Millet Meclisinde ele alınmaktadır. Millet Meclisinde kabul edilen metin kesin şeklini almakta ve beş yıl süreyle yasa gücünde uygulanmaktadır.

İlkokul Öğretmenleri Sağlık ve Sosyal Yardım Sandığı Genel Kurulu toplandı

ANKARA (İSTA)

İlkokul Öğretmenleri Sağlık ve Sosyal Yardım Sandığı 19'inci Genel Kurulu dün çalışmalarına başlamıştır.

Genel Kurulda bir açış konuşması yapan Sandık Genel Başkanı **İsmail Başbuğ**, Genel Kurulun eğitim emekçilerinin birlik, beraberlik ve dayanışmalarının en anlamlı örneği olacağını belirtmiş, sandığın, MC Hükümetleri döneminde sürekli baskı altında bırakıldığını söylemiştir.

Sandığın, **Hasan Ali Yücel** ve **Tonguç** tarafından 1943 yılında çeşitli zorluklarla kurulduğunu hatırlatan Genel Kurul bildirisinde de, 17'nci Genel Kurula gelene dek yöneticilerce bir arpa boyu bile ileriye götürülmediği bildirilmiştir.

ÖZEL VE KAMU KESİMİNDEKİ SAĞLIK HİZMETLERİ BİRLEŞTİRİLECEK

★ SAĞLIK VE SOSYAL YARDIM BAKANLIĞI TAM SÜRE YASASINDAN SONRA 3 YENİ TASARI DAHA HAZIRLIYOR

★ TIP FAKÜLTESİNDEN MEZUN OLANLARIN SAYISI 30 YILDA 2 MİSLİ ARTARKEN, YİNE İHTİYACA CEVAP VEREMİYOR

ANKARA, (ANKA)

Türkiye'de sağlık hizmetlerine ve bu arada hekime duyulan ihtiyaç günden güne artarken, 1946 yılında mevcut iki Tıp Fakültesinden 600 öğrencinin mezun olduğu, 1977 yılında ise 18 Tıp Fakültesinden toplam 1150 öğrencinin mezun olabileceği saptanmıştır.

Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı yetkilileri bu duruma temel bilimler öğretim görevlilerinin sayısının az olmasının yol açtığını söylemişlerdir. Yetkililer, temel bilimler öğretim görevlilerinin branşları nedeniyle dışarda özel muayenehane açamadıklarını, bu nedenle bu dala rağbetin az olduğunu belirterek şu bilgileri vermişlerdir.

«Tıp fakültelerinde temel öğretimin ilk 4,5 yılı temel bilimler üzerine yapılmaktadır. Oysa bu öğretim üyelerinin sayıları ol**dukça azdır. Bunun nedeni, bu öğretim görevlilerinin dışarda muayenehane açma olanağı bulamamasındadır. Çünkü meslekleri ameliyatı gerektirdiği için muayenehane açamamaktadırlar. Öğretim görevlilerinin büyük çoğunluğu dışarda muayenehane açma olanağı olan kliniksiyenliği tercih etmektedir. O yüzden temel bilimlerde asistan ya da doçent olmak istememektedirler. Ancak, sağlık personeli Tam Gün Çalışma Yasası bu ayrıcalığı ortadan kaldıracağı için, bu sorunun dört - beş yıl içinde halledileceğine inanmaktayım.»**

ÖĞRENCİ BAŞINA İKİ ÖĞRETİM GÖREVLİSİ

Bir yetkili, öğretim görevlilerinin özel muayenehane açma olanağı bulunan üç büyük il tercih ettiklerini, bu illerde bulunan bazı tıp fakültelerinde bir öğrenci başına kliniksiyen iki öğretim görevlisi düştüğünü, diğer tıp fakültelerinde öğretim görevlisi sıkıntısı çekildiğini söylemiştir. Tam Gün Tasarısı yasalaştığı takdirde üç büyük il dışındaki tıp fakültelerinde ders verenlerin ücretlerinin iki katına çıkartıldığını hatırlatan yetkili, böylece öğretim görevlilerinin diğer illere gönderilebileceğini bildirmiştir.

SAĞLIK HİZMETLERİ BİRLEŞTİRİLECEK

Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı yetkilisi, sağlık hizmetlerinin birleştirilerek tam olarak uygulamaya konulabilmesi için, Tam Gün Çalışma Yasasından sonra, üç ayrı yasa tasarısı daha hazırlanarak meclislere sunulacağını bildirmiştir. Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı ile Sosyal Güvenlik Bakanlığı arasında bu konuda çalışmalara başlandığını belirten yetkili, çıkarılacak yasalardan birinin özel kesim, diğerinin kamu kesiminde bulunan hizmetlerin birleştirmesini öngördüğünü söylemiştir. Çıkarılacak diğer bir yasanın ise, sağlık personeli finansman yasası olduğu belirtilerek, bu yasaların çıkartılmasıyla sağlık hizmetlerinin bir bütün olarak ele alınabileceği bildirilmektedir.

Rektör Alp, Tam Gün Yasasının üniversiteler açısından sakıncalı olduğunu söyledi

İstanbul Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. **Haluk Alp**, Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı tarafından çıkartılan Tam Gün Yasasının üniversite açısından iyi düşünülmemesi bakımından sakıncalı olduğunu belirterek: **«Üniversitelerin bu konuda fikirlerinin alınmamış olması, geliştirmeye uğraştığımız demokratik düzene ters düşen bir davranıştır»** demiştir.

Haluk Alp, şöyle devam etmiştir:

«Amaç çok yerinde yapılması gereken bir giriştir. Bunu tasvip ederim. Hastanelere başvuran vatandaşlara, hastanelerde daha uzun süre çalışmak suretiyle, uzman hekimlerin daha yararlı olması sağlanmıştır. Bu da güzel bir şeydir. Ancak, üniversite açısından iyi düşünülmeden yapılmış bir uygulama veya hazırlanmış bir yasa olduğunu gösteren başka sakıncaları mevcuttur. Türkiye'de hekime büyük ihtiyaç vardır. Yeni yeni tıp fakülteleri açılıyor. Fakat yeterince öğretim üyesi bulunmadığı için yeni açılan tıp fakülteleri diğer gelişmiş üniversite tıp fakültelerinden beslenmektedir. [illegible] göre, hekim [illegible] öğretim üyeleri [illegible] başka tür bir ücret alamayacaklardır.»

DİSK: Tam Süre Yasası sağlık hizmetlerinin yaygınlaştırılması için atılması zorunlu bir adımdır

★ DİSK YÜRÜTME KURULUNUN YAZILI AÇIKLAMASINDA, SAĞLIK EMEKÇİLERİNİN GREVLİ TOPLUSÖZLEŞMELİ SENDİKAL HAKLARA KAVUŞMASINDAN YANA OLUNDUĞU BELİRTİLİYOR

İSTANBUL (İSTA)

DİSK Yürütme Kurulu, Cumhurbaşkanının onayına sunulan Tam Gün Yasasının onaylanmaması için girişimde bulunulmasını eleştirmiş ve bu yasayı sağlık hizmetlerinin yaygınlaştırılması için atılması zorunlu bir adım olarak gördüğünü açıklamıştır.

DİSK Yürütme Kurulu dün basına yazılı bir açıklama yaparak, halkımızın sağlık sorununu sömürü aracı olarak kullanan bazı kişi ve grupların bu yasayı onaylamaması için Cumhurbaşkanlığı katında girişimlerde bulunduğunu hatırlatmış ve yasanın bir başlangıç olduğunu belirterek bu tür girişimleri eleştirmiştir.

Bu arada yasanın bu biçimiyle yetinilmemesi için, çalışan ve üretken hekimlerin, sağlık personelinin, emeklerinin değerlendirilmesini gerçekleştirecek yeni yönetmeliklerin de çıkarılmasını isteyen DİSK, sağlık emekçilerinin grevli, toplusözleşmeli sendikal haklara kavuşmasından yana olduğunu kaydetmiştir.

«Kamu olanaklarıyla kazanılan bilgi ve ünvanların özel çıkar ve ticari amaçlar için kullanılması, halkın hasta yatağında soyulmaması için Sayın Cumhurbaşkanı sağlık sorunlarının çözümü için atılacak ön adımı onaylamış olacaktır» denilen açıklamada daha sonra şu görüşlere yer verilmiştir:

«DİSK olarak, sağlık hizmetlerinin halkımız yararına çözümlenmesini istiyoruz. 500 kişiye bir yatak düşmesine, bir hekimin 2.500 nüfusun sağlığından sorumlu olmasına karşı çıkıyoruz. Sağlık hizmetlerinin sunulması konusunda bölgeler arasındaki korkunç farkın giderilmesini, sağlık hizmetlerinin daha geniş halk kitlelerine parasız yaygınlaştırılmasını istiyoruz.»

Asya İslam Ülkeleri Konferansı bugün başlıyor

KARAÇİ (ANKA)

Asya İslam Konferansı bugün Pakistan'ın Karaçi kentinde başlayacaktır. Konferansta, Asya'daki Müslüman ülkelerin sorunlarının ele alınacağı ve işbirliği koşullarının tartışılacağı bildirilmektedir.

Asya İslam Konferansının ilk kez düzenlendiği ve Dünya İslâm Konferansı çerçevesinde olduğu haber verilmektedir.

Çankırı Topraksu Başmüdürlüğünden

Aşağıdaki işler 2490 sayılı kanunun 31. maddesi gereğince kapalı zarf usulü ile ihale edilecektir.

1 — İhale, Karataş Mahallesi, Kastamonu Caddesi, No: 31'deki TOPRAKSU İl Başmühendisliğinde yapılacaktır.

2 — Proje şartname ve ekleri çalışma saatleri içinde başmühendisliğimizde görülebilir.

3 — İsteklilerin iştirak belgeleri alabilmeleri için:

Eksiltme şartnamesinde zikredilen; C Grubu karnelerini veya 2 No.lu iş haricindeki işler için bu gibi işleri yaptıklarını gösterir belgelerini, Kredi ve sermaye imkânlarını gösterir mali durum bildirgelerini taahhüt bildirgelerini, teknik personel bildirgesini, makina ve techizat bildirgesini dilekçelerine ekliyerek 24.7.1978 Pazartesi günü mesai saati sonuna kadar başmühendisliğimize müracaat etmeleri.

4 — İhaleye girebilmek için; 1978 Yılı vizeli Ticaret Odasına kayıtlı olduğunu gösterir belge, her iş için hizalarında gösterilen miktar kadar teminat yatırdıklarını gösterir makbuzu ve iştirak belgelerini koyacakları usulüne göre hazırlanmış teklif mektuplarını ihale saatinden bir saat önce ihale komisyonu başkanlığına vereceklerdir.

5 — Telgrafla müracaatlar ve Postadaki gecikmeler kabul edilmez.

S. No:	Yapılacak işin yeri ve mahiyeti	Keşif Bedeli TL.	Geçici Teminatı TL.	İhale Gün-Saatı
1 —	Çankırı -Merkez- Dedeköy Bakım Onarım İnşaatı	350.341.00	17.764.00	27.7.1978/10.00
2 —	Çankırı -Çerkeş- Akbaş Sulama Tesisi Tamamlama	775.899.00	34.786.00	27.7.1978/11.00
3 —	Çankırı Kurşunlu-Demirli Büzlü Galeri İnşaatı	452.013.00	21.831.00	27.7.1978/15.00
4 —	Çankırı -Merkez- Y. Pelitözü Galeri İnşaatı	239.372.00	13.219.00	27.7.1978/16.00

(Basın 19037 — 714)

Tekirdağ İli Hayrabolu Belediye Başkanlığından

1 — Belediyemizin aşağıda (a ve b) maddesinde gösterilen inşaat işleri 2490 sayılı kanunun 31.nci, (c) kısmında gösterilen yapım işi 41.nci maddesi uyarınca eksiltmeye konulmuştur.

İŞİN CİNSİ	KEŞİF BEDELİ	G. TEMİNATI	İHALE GÜN VE SAATI
a) 50.nci yıl parkının duvar ve yollarının betonlanması	641.733.92 TL.	29.420.00 TL.	24.7.1978 P.tesi 15.00
b) Tretuvar betonlanması	768.215.94. TL.	34.499.00 TL.	24.7.1978 P.tesi 15.00
c) Trafik kulübesi yapımı	25.160.55 TL.	1.887.00 TL.	24.7.1978 P.tesi 15.00

2 — Eksiltme Belediye Encümenine ait odada yapılacaktır.

3 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin:

a) Hangi işe gireceklerse ona ait geçici teminatını,

b) 1978 yılına ait Ticaret odası belgesini,

c) Müracaat dilekçeleri birlikte verecekleri (Eksiltme şartnamesinde belirtilen ve usulüne göre hazırlanmış) Teknik personel bildirisini, Taahhüt beyannamesini, Bayındırlık Bakanlığından alacakları (c) gurubundan keşif bedeli kadar işin eksiltmesine girebilmelerini gösterir müteahhitlik karnesi, müteahhitlerin bankalardan alacakları kullanılmış ve kullanılmamış teminat mektubu kredisi ile serbest mevduatlarını gösterir örneğine göre banka mektubu, Sermaye kredi imkanlarını bildiren mali durum bildirisi ve hangi işe gireceklerse o işin keşif bedeli kadar iş yaptıklarını gösterir resmi bir daireden alacakları iş bitirme belgesi ile Belediyemiz Fen İşlerine müracaat ile alacakları yeterlik belgelerini teklif mektupları ile birlikte zarfa koymaları lâzımdır. (o kısımda gösterilen inşaat işi buna tabi değildir.)

4 — İstekliler hangi işe gireceklerse teklif mektuplarını karşılarında yazılı İhale saatinden bir saat evveline kadar Belediye Başkanlığına vereceklerdir.

5 — Yeterlik belgesi alınması için son müracaat tarihi 20.7.1978 perşembe günü mesai saati sonuna kadardır.

6 — İhale şartnamesi diğer evrak Fen İşlerinde görülebilir.

Telgrafla müracaat ve postadaki vaki gecikmeler kabul edilmez. Keyfiyet ilân olunur.

(Basın 19024 — 711)

ÇUKUROVA'DA SITMA VAR

Röportaj : Mehmet BARAK

-2-

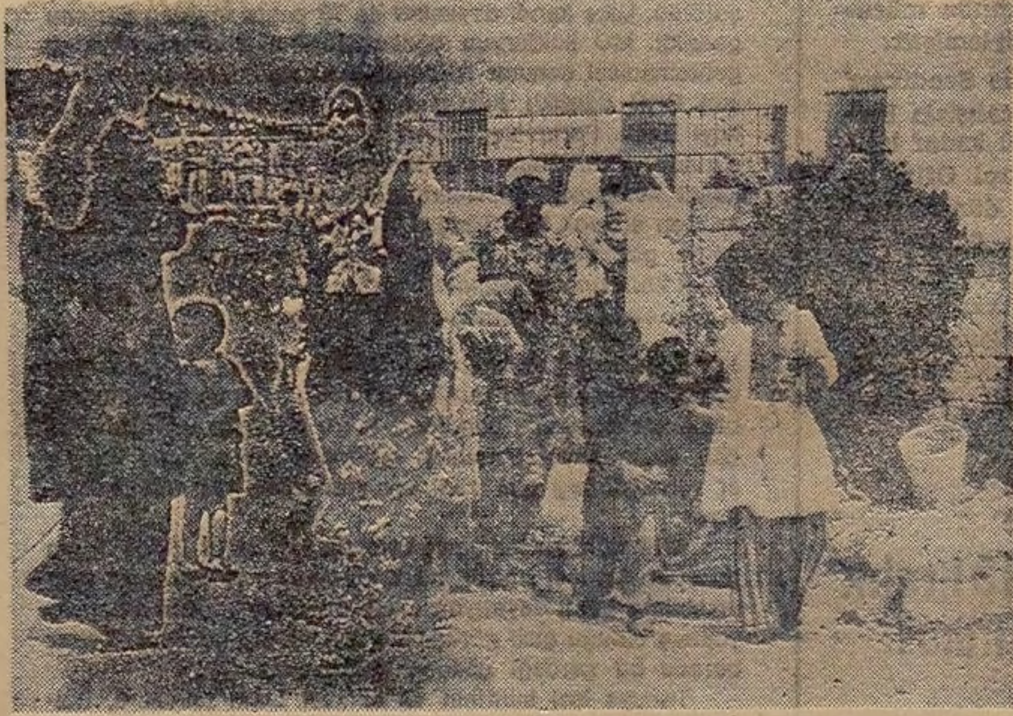
★ Çukurova'da Sıtma Eradükasyon Merkezi uzmanlarının verdikleri bilgilere göre, 1975 yılında 33 bine çıkmış, 1977 yılında ise 115 bin olmuştur. 1978 yılının içinde sadece Adana'daki sıtmalı sayısı 69 bindir. Çukurova'daki sıtmalı sayısı ise tahmini 50 binin üstündedir.

★ Bugün Çukurova'da uzmanlar, sıtma tedavisinde kullanılan «primatimin»in kaldırılıp, kaldırılmamasını tartışıyorlar. Bilindiği gibi Clorocinin kana etki ediyor. Vücut zayıf düştüğü taktirde kan hücrelerinin erimesine yol açabiliyor.

Erdal Atabek: "Sıtmalı sayısı bu yıl 500 binin altında kalırsa büyük başarıdır,,

★ «KIRSAL KESİMDEKİ KAPİTALİSTLEŞME KÜÇÜK TOPRAK SAHİPLERİNİ, SANAYİ MERKEZLERİNE ÇEKMEKTEDİR. ÇUKUROVA'DA BU ÖNEMLİ MERKEZLERDEN BİRİDİR. PAMUK TOPLAMA MEVSİMİNDE BU MERKEZE AKAN PAMUK İŞÇİLERİ, ÇİFTLİKLERİN VE TARLALARIN KENARINDA SEFİLCE BİR YAŞAM SÜRÜYORLAR. BU İNSANLARIN HİÇ BİR SORUNUNA YETERİNCE EĞİLİNEMEMEKTEDİR.»

★ «ÇUKUROVA'NIN YENİDEN SULU TARIMA AÇILMASIYLA BİRLİKTE, SITMA SALGINI BAŞGÖSTERMİŞTİR. BU BÖLGEDE ÇELTİK ÜRETİMİ, İNSAN FAKTÖRÜ DÜŞÜNÜLMEDEN TAMAMEN PARTİZAN DÜŞÜNCELERLE SÜRDÜRÜLMÜŞ, ORTAYA ÇIKAN BATAKLIKLAR KURUTULMAZ OLMUŞTUR. BU NEDENLE SALGIN HALİNE DÖNÜŞEN SITMA ANCAK UZUN VADELİ ÖNLEMLERLE YOK EDİLEBİLİR.»

Çukurova'ya akın akın gelenler, sorunlar içinde kıvranıp duruyorlar.

Kimi zaman bir çöp yığını, kimi zaman kırık bir şişede, dipte kalmış su birikintisi ya da duvardaki bir nem, anafoller için yataklık yapabilecek üreyebilecek yerler oluyor. Tatlı su birikintilerinin, bataklıkların yanısıra bu gibi yerlerde de bırakılabilen sürfeler, bir süre sonra insanın başına bela oluyor. Hindistan, Pakistan ve Afganistan gibi ülkelerde her yıl yüzbinlerce insanın ölümüne yolaçan sıtmaya karşı gerçekten köklü önlemler almak gerek.

Ortaya çıkan rakamlar, alınan önlemler ve yaşanan hayat Çukurova'da sıtmanın önlenemeyeceğini ve giderek yaygınlaşacağını ortaya koyuyor. Çukurova'da Sıtma Eradükasyon Merkezi uzmanlarının verdikleri bilgilere göre, 1975 yılında Türkiye'de 16 bin sıtmalı saptanmışken, bu rakam 1976 yılında 33bine çıkmış, 1977 yılında ise 115 bin olmuştur. 1977 yılı içinde sadece Adana'daki sıtmalı sayısı 69 bindir. 1978 yılının ilk beş ayında kesin olmamakla birlikte Çukurova'daki sıtmalı sayısının 50 binin üstünde olduğu belirtilmektdeir. Ancak mevsimlik işçilerin Haziran, Temmuz ve Ağustos aylarında, yoğun biçimde Çukurova'ya akmaları sonucu, bu sayının kat kat artması beklenmektedir. Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı yetkilileri, ilk rakamlara bakarak, «sıtmaya karşı başarı kazanıldığını» kaydetmelerine karşın, Türk Tabipler Birliği Merkez Konseyi Başkanı Erdal Atabek, «1978 yılı sıtmalı sayısının 500 bini geçeceğini, eğer bu sayının altına düşülürse gerçekten başarı olacağını» belirtiyor ve sözlerini şöyle sürdürüyor:

«Yıllarca önce Türkiye'de başarılı bir savaş verilmiş ve sıtma yok edilmiştir. Ancak Çukurova'nın yeniden sulu tarıma açılmasıyla birlikte, bu salgın yeniden başgöstermiştir. Sulu tarımla birlikte mevsimlik işçilerin yaşam biçimlerinden doğan sefalet, salgınının yaygınlaşmasına yolaçmıştır.

Bu bölgede çeltik üretimi, insan faktörü düşünülmeden tamamen partizan düşüncelerle, sürdürülmüş, ortaya çıkan bataklıklar kurtulamaz olmuştur.

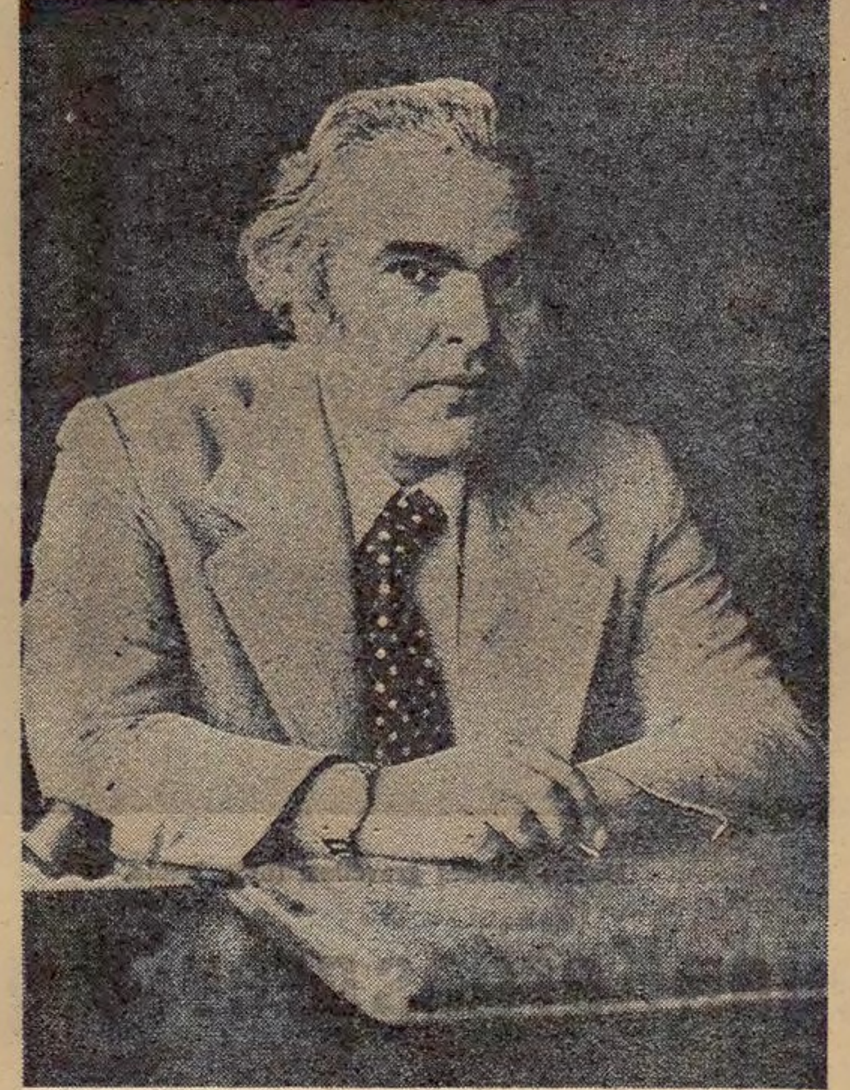
Kırsal kesimlerdeki kapitalistleşme küçük toprak sahiplerini, sanayi merkezlerine çekmektedir. Çukurova'da önemli bir merkezdir. Pamuk işçileri, çiftliklerin ve tarlaların kenarlarında sefilce bir yaşam sürdürüyorlar. Bu insanların konut ve beslenme sorunları çözümlenmemekte, sağlık sorunlarına yeterince eğilinememektedir.

Sıtmanın yeniden salgın haline dönüşmesinin en önemli nedelerinden biri de, Sıtma Eradükasyon Merkezlerinin, artık sıtma yok düşüncesiyle dağıtılması ve MC tarafından bu merkezlerde çalışan değerli uzmanların, başka görvelere aktarılmasıdır. Sıtma ancak uzun vadeli ve köklü önlemlerle yok edilebilir. Bu yıl Türkiye'de sıtmalı sayısının 500 binin altında kalmasını sağlamak bile, sıtma ile mücadelede önemli bir başarı olacaktır.»

İNSAN YAPISI DİKKATE ALINMIYOR

Dünya Sağlık Teşkilatı uzmanlarıyla birlikte dört bölgeye ayrılan Türkiye'nin 1.2, ve 3. bölgelerinde 24 ili kapsamına alan uzun vadeli bir çalışma programı hazırlanmış durumda. Uzmanlara göre bu bölgelerde sıtma taramalarının ve köklü önlemlerin geciktirilmeksizin uygulamaya konması gerekiyor. Edindiğimiz bilgilere göre, 1. Bölge'de bulunan Çukurova (Adana-Mersin-Hatay), G. Antep, Maraş, Adıyaman, Urfa, Diyarbakır, Hakkari, Van, Siirt ve Malatya'da öncelikle ve en etkin biçimde sıtma ile mücadele edilmesi kararlaştırılmış bulunuyor. Bizim görebildiğimiz kadarıyla, sıtma ile sadece Çukurova'da uğraşılıyor. O da yetersizliklerden biri ve en önemlisi, insan yapısının dikkate alınmayışı... Adana Sıtma Eradükasyon Merkezinde bir sağlık uzmanıyla konuşuyoruz:

«Bu yörede yaşayan insanların çoğu fellahtır. Bu kişilere Eti Türkleri adı da verilir. Arap kökenli olan bu kişilerde orak anemisi dediğimiz bir anemi mevcuttur. Tedavide kullanılan ilaçlar bu kişilerde çoğunlukla kan hücrelerinin erimesine yol açıyor. Karaciğerler tahrip oluyor. Sarılık vb. hastalıklar ölümlere yolaçıyor. Örnek vermek gerekirse, geçtiğimiz yıl Adana'da 12 kişi öldü. Bu yıl ilk beş ay içinde yaptığımız saptamaya göre ölü sayısı 3. Bu rakamlar daha da büyüyebilir. Bir hemetoloji laboratuvarı kurulmaz, orak anemesinin tesbiti için ayrıca kan alma yoluna gidilmezse, on binlerce insanı, ikinci sınıf bir yurttaş olarak tedaviye yönelir ve suçlu duruma düşeriz.»

Sıtmalı sayısı 500 binin altına düşerse, büyük başarıdır diyen Türk Tabipler Birliği Merkez Konseyi Başkanı Dr. Erdal Atabek

YARIN :

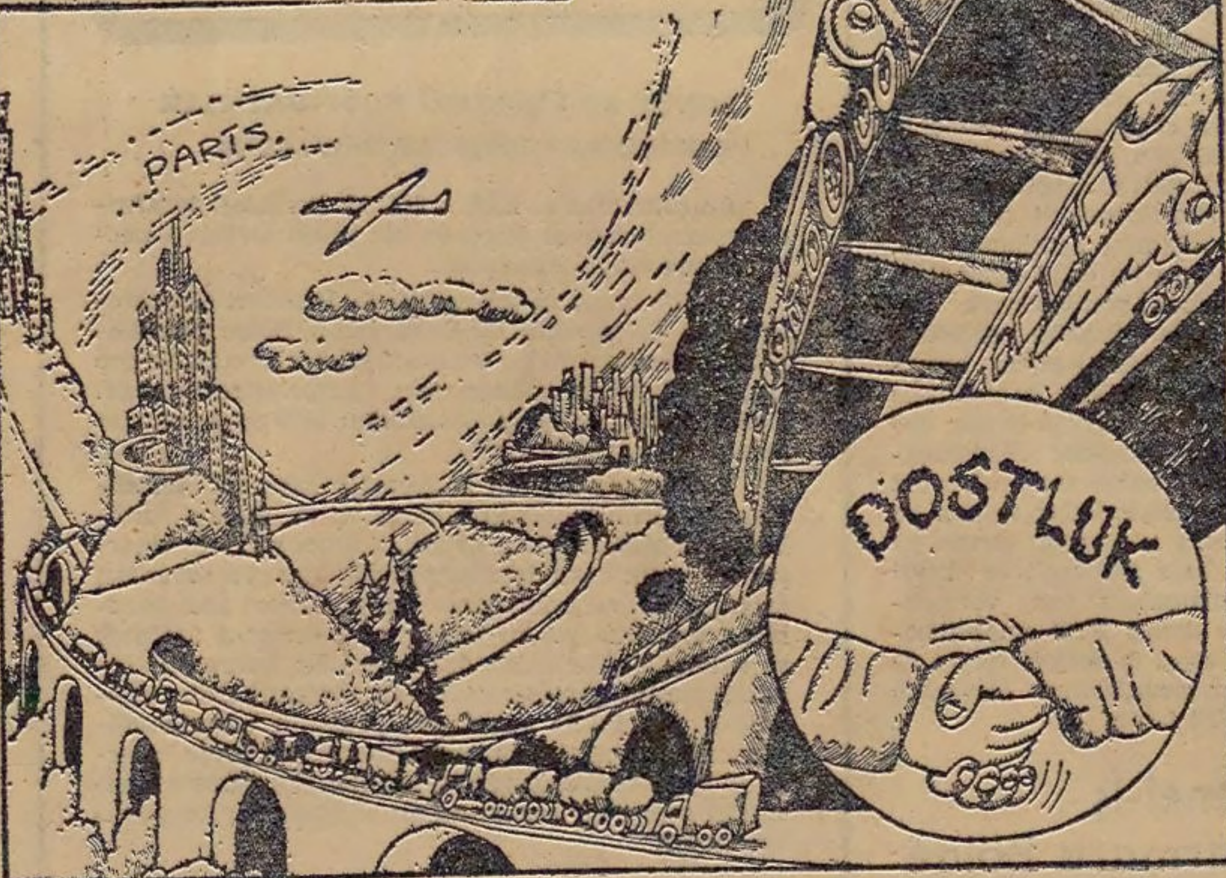
SITMA 1,5 AYLIK İŞÇİLERLE Mİ ÖNLENECEK

Çizgilerle Manifesto

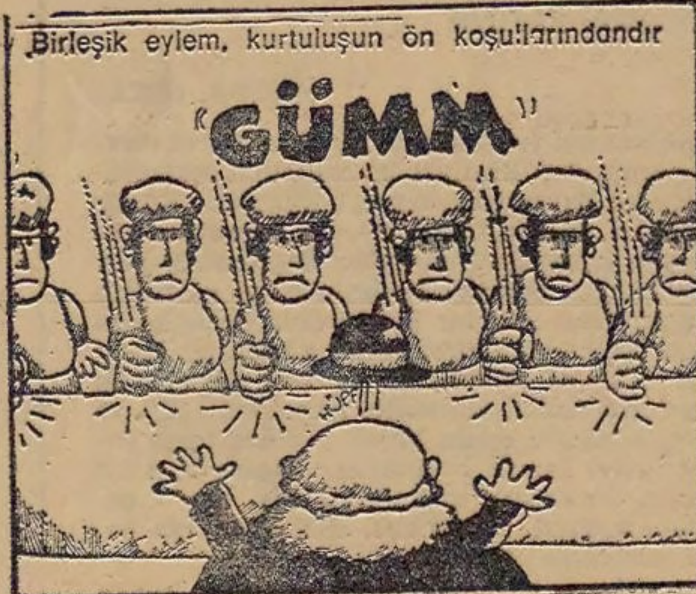
karl marks - friedrich engels

ÇİZGİ: RO MARCENARO

Halklar arasında yaşam koşulları farklarının kalkması, milli ayrılıkları da ortadan kaldırmaktadır. Proletaryanın egemenliği, bu ayrılıkları çok daha hızlı bir biçimde ortadan kaldıracaktır.

-56-

İnsanın insan tarafından sömürüsüne son verildiği anda, bir milletin bir başka milleti sömürmesine de son verilmiş olacaktır. Millet içindeki sınıflar arasındaki çelişkiler azaldıkça, milletler arasındaki çelişkiler de azalacaktır.

(Devam edecek)

YAŞAMAK YASAK

ROMAN

Hasan KIYAFET

-3-

Göbeğinden aşağı sarkmış sepetini ivedi gevşetti...

İşçi işinin başına gönülsüz döndü. Kısır Anşa pehlivan pazularını gere gere gelip ocağın başına dikildi. Fındıkları alayapraklı sıyırıp tepiyordu sepetine. Sanki yeşil yapraklardan öç alıyordu. Neden sonra Haydar dedenin konuştuğunun farkına vardı. Göbeğinden aşağı sarkmış sepetini ivedi gevşetti. Çuvala boşaltmak bahanesiyle ona doğru yanaştı.

Dede mavi boncuk gözlerini Anşa'ya sorulu dikti:

— Anşa, şey diyecektim. Kızım, Fadime'nin şeyi şeyinde miydi?

Anşa Dedenin ne demek istediğini tez kavradı. Yoktu anlamında başını geriye attı. Sonra peşpeşe sümüğünü çekti:

— Uçkur bıçaklanmış. Şeyini sıyırıp almışlar. Alıp kaçmışlar.

Dede bilgiçce ak sakalını karıştırdı. Kendine dikilmiş gözlerden huylandı. Birşey diyecekti caydı. «Hımmm...» yaptı. Durduğu yerde ayağı kaydı. Düşecekti, bir dala el attı.

— Haydi çocuklar, haydi işinizin başına. İşçibaşı geldi gelecek.

Az önce kabaran kara bulutlar, terini dökmeye başlamıştı. Tatlı bir hışırtı düştü fındık denizine. İşçi için için gülüyordu. «Yağ yağ biraz daha yağ da işi boşlayalım. Hem gündeliğimiz işlesin, hem dinlenelim,» diye... Tam bu sırada Tilki Osman'ın sıtma görmemiş ince sesi duyuldu:

— Ula uyuşuk oğlu uyuşuklar, ne büzülüp duruyorsunuz öyle. İki damla yağmuru görmeden tavuk gibi dalların altına tünediniz. Tuz musunuz eriyecek be. Haydı haydı işbaşına, boşa umutlanmayın. Bu yaz yağmırıdır tez gelir geçer. Mına...rum sizin yaptığınız işin haaa...

İşçilerin içinde daha yaşı onu bulmamış çocuklar vardı. Bunların gündeliği yaşları gibi küçük ama gördükleri iş büyüklerden hiç de farklı değildi. Dalların altında üstünde sincap gibi dolaşıyorlardı. Ayrıca işçiye su dağıtmakta, dolmuş sepetleri çuvallara boşaltmakta, dip toplamakta büyüklerden daha kıvraktılar.

Ana baba, oğul uşak, evcek fındığa gelen aileler vardı. Bunlar çocuklarının açığını kapatmak için canla başla didiniyorlardı. Çünkü işçi-başı ocak sıralarına adam dağıtırken, küçük büyük ayırmıyordu. Her üç kişiye bir sıra veriyordu.

Şükrü'nün yine çocukluğu tutmuştu. Hemen bitişik sırayı götürenlerden öğretmen Galip'in oğlu Mahir'e:

— Şişt şişt, Mahir bana bak.

Şükrü ileri ocakta kıvrak kıvrak fındık toplayan bir kıza doğru kaydı. Kız kendi yaşlarındaydı. Uysal kozasını ören bir ipekböceğine benziyordu. Bakışları yüzüne düşen yağmur damlalarınca duruydu. Uzun saçları omuzlarında, başı tepesindeki bir dala takılıydı. Şükrü fındığın köküne bir tekme atıp geriye fırladı. Kız tepesinden aşağı boşanan sudan ürktü. Ağlamsıl:

— Anaa, şu Şükrü'ye birşey deyin. Dalların suyunu başıma silkiyor, diye ünledi.

Galip öğretmen, Şükrü'yü ve gülüşüyle onu kışkırtan oğlu Mahir'i azarladı:

— Bugün ikinizin oynamasını yasaklıyorum. Böyle yaramazlık yaparsanız birbirinizi hiç göremeyeceksiniz. İşçibaşına söyleyeceğim, birinizi bahçenin bir ucuna, birinizi öteki ucuna verecek. Ona göre, iyi düşünün ha!

Şükrü'nün ötelerden sesi geliyordu:

— Bu öğretmenleri hiç sevmem ben. Ne olacak ispiyon İlyas, bizi işçibaşına muhbirleyecek. Ööööhhh pis öğretmen. Böyle öğretmen mi olurmuş be, baksana bizim gibi fındık topluyor.

Şükrü'nün babası eline bir değnek geçirip onu önüne kattı...

Öğle yemeği düdüğü bahçeye yeni bir can verdi. Tencere tıkırtısının geldiği yana bir yarış başladı. Yaşlılar, kadınlar bu yarışta başarısızdılar. Elini çabuk tutanlar, yemekte oturacağı yeri düzeltmiş, gözünü karavanaya dikmişti bile.

Sofralar yedi bölüktü. Herkes bölüğünü bulmakta oldukça hünerliydi. Yerin ıslaklığına aldırmadan kendini kaldırıp atanların yanında, sırtını bir ocağa verip çömelenler de vardı. Altına sermek için bir iki kuru yaprak, dal arayanlara, nazik narin kişi gözüyle bakılıp alay ediliyordu. Yaşlılar, aşağı yuvarlanmamak için bir ocağa yan vermeyi yeğliyorlardı.

Anşa, Naciye, Haydar dede, Hilmi, öğretmen ve çocukları bir bölükteydiler. Anşa'yla Naciye üzüntülerini «Bizim canımız yemek istemiyor. İşçi damına çıkıp Fadime'ye bakacağız.» diye ortaya koydular.

Sofradakiler, «bize de haber getirin» dediler...

Komando Mete olanlara ilgisiz, gözlerini bir lahana çorbası, bir şekerli makarna, bir pazı turşusu kavurmasına dikiyordu. Aşçıbaşı Elif kadın, elinde koca ağaç kepçeyle, karavanaları larp larp döküyordu. Bir sürü kaşık dalacağı kaba yönelik tetikteydi. Komando Mete Şükrü'ye:

— Koltuğuma ne giriyorsun lan, az öte dur.

Şükrü ona terslendi:

— Sen önce şu yakandaki sülüğü al. Öööö, içim bulandı.

Mete sülüğe dokunduğuna pişman, kalkıp su güğümüne yürüdü. Eli yapış yapıştı.

— Ula habu sülükler de nereden çıkar böyle? Yağmur yaş birşey değil, habu zıkkımlar olmasa, diye öfkeli söylendi.

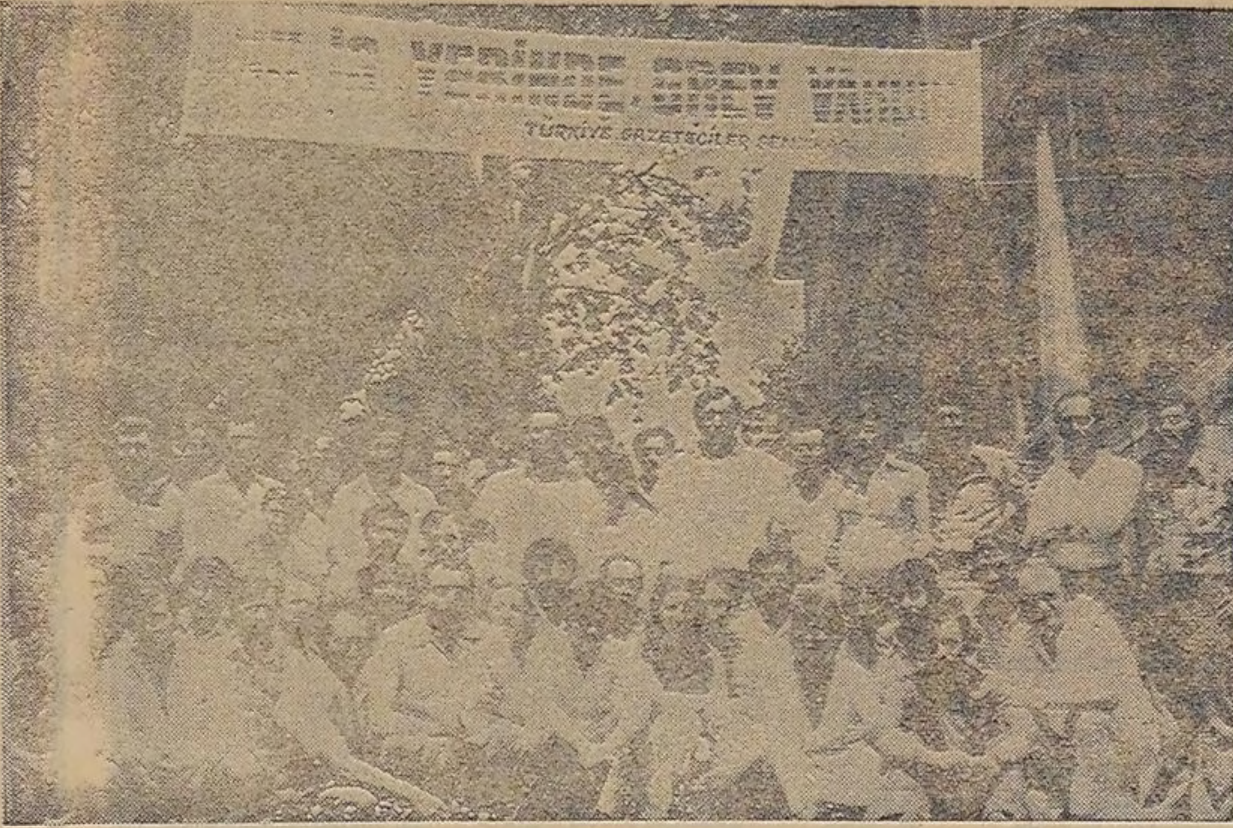
Galip öğretmen kaşığını avucuyla tutuyordu. Fındığa gireli daha birkaç gün olduğuna parmakları nasır tutmamıştı. Başparmağının tırnağı olduğu gibi etten ayrılmış, sıktıkça kan çıkıyordu. Etle tırnağın arasına sanki diken doldurmuşlardı. Onun perişanlığını gören Nuru kaptan:

— Öğrenmen, tebeşir mi tutayusun? diye güldü, çevredekileri zorunlu güldürdü.

Nuru kaptan eni boyuna denk, kütük gibi biriydi. Sivri kocaman burnu, geniş omuzlarına yapışmış üçgen başıyla, tipik bir gemiciydi. Arada burnu olmasa gözleri sanki biribirine değecekti. Sürell başı yukarı çatık duran kaşları, ağlayıp güldüğünü belirsiz ediyordu. Ağzını açıp konuşmasa bile onun yüzüne bakanın gülesi geliyordu. Öğretmen Nuru'ya bakıp bıyıkaltı gülümsedi...

Kısır Anşa önde, Naciye arkada düşünceli döndüler. Başlarına üğmeşip haber soranlara:

(Devam Edecek)

Doğan Kardeş grevcileri toplu halde.

Doğan Kardeş grevi 3. gününde

Türk - İş'e bağlı Türkiye Gazeteciler Sendikası (TGS) nin Doğan Kardeş Matbaacılık A.Ş. işyerinde çalışan üyeleri adına yürütmüş olduğu toplu iş sözleşmesinde anlaşmazlığa düşerek önceki gün greve başlamıştır. Greve işyeri ve eklentilerinde çalışmakta olan 176 işçinin katıldığı açıklanmıştır.

Türkiye Gazeteciler Sendikasından yapılan açıklamaya göre Doğan Kardeş işyerinde sürdürülmekte olan sözleşme görüşmelerinin 31.12 1978 tarihinden beri devam ettiği belirtilmiş ve tarafsız kişilerden oluşan uzlaştırma kurulu kararının sendika tarafından kabul edilmesine rağmen işverenin uzlaşmaz bir tutumla tarafsız kurulun vermiş olduğu kararı kabule yanaşmadığı kaydedilmiştir.

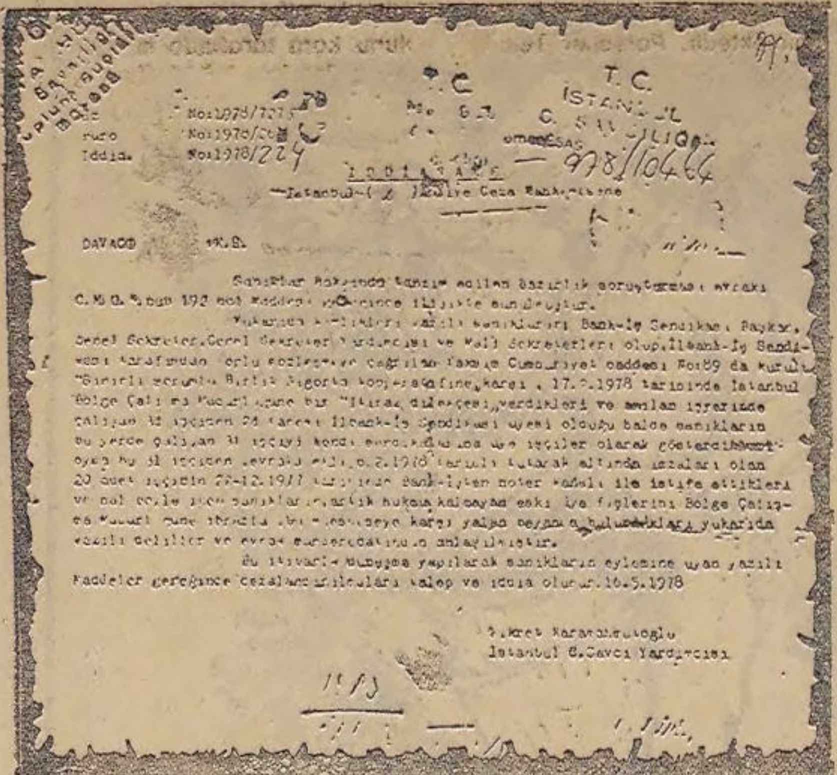
Doğan Kardeş işyerinde başlatılan grevle, bu işyerinde yayına hazırlanmakta olan Hayat, Ses, Resimli Roman, Hayat Spor ve Hayat Tarih yayınlarının etkileneceği belirlenmiştir.

BANK-İş'in Maocu yöneticileri sahte belge düzenlemekten yargılanıyor

İSTANBUL (İSTA)

Geçtiğimiz günlerde İlkbank-İş Sendikası tarafından grev uygulamasına başlanan Birlik Sigorta Kooperatifi işyerinde, yetkili sendikanın tespiti aşamasında yalan beyanda bulunduğu gerekçesi ile maocu yönetimli Bank-İş Sendikası yöneticileri hakkında Cumhuriyet Savcılığı tarafından dava açılmıştır.

Yönetiminde Maocuların bulunduğu Bank-İş Sendikası, Birlik Sigorta Kooperatifi işyerinde çalışan işçiler adına yapılacak olan toplu iş sözleşmesi için işyerinde yetkili olduğunu belirtmiş, Bölge Çalışma Müdürlüğüne üye kayıt fişi vermiştir. İlgililerce, verilen fişlerden 24 tanesinin Bank-İş Sendikası'ndan istifa etmiş oldukları saptanmıştır. İlkbank-İş Sendikasının Savcılığa müracaatı üzerine Maocu Bank-İş yöneticileri hakkında soruşturma açılmıştır. Olayı değerlendiren İstanbul C. Savcılığı Bank-İş Sendikası yöneticileri hakkında «görevli memura yalan beyanda» bulunmaktan dolayı İstanbul 2. Asliye Ceza Mahkemesinde 78/617 nolu dosya ile dava açmıştır. Bu olay sendika çevrelerinde Maocuların nasıl örgütlenme yapmış olduklarını göstermesi ve keskin işçi sınıfı savunuculuğu yapanların tabanın söz ve karar sahibi olma ilkesine sözde sahip çıktıklarını açığa çıkarması bakımından ilginç olarak değerlendirilmiştir.

T.C. İSTANBUL C. SAVCILIĞI

İDDİANAME

İstanbul 2. Asliye Ceza Mahkemesine

DAVACI: K.H.

...İstanbul Bölge Çalışma Müdürlüğüne... yalan beyanda bulundukları yukarıda yazılı delililer ve evrak münderecatından anlaşılmıştır.

...16.5.1978

İstanbul C.Savcı Yardımcısı

İstanbul C. Savcılığının BANK - İŞ yöneticileri hakkında hazırladığı iddianamenin fotokopisi.

PETROL-İŞ GENEL YÖNETİM KURULU ÜYESİ MÜNİP TEPECİ: KİT'LERİN İŞVEREN SENDİKALARINA ÜYE OLMASINA KARŞIYIZ.»

TEPECİ, «TPAO'DA GREV UYGULAMASININ VE DİĞER İŞYERLERİNDEKİ GREV KARARLARININ SORUMLULARI İŞVEREN SENDİKALARI

"KİT'lerde toplu sözleşmeler kasıtlı olarak uzatılıyor„

İSTANBUL (İSTA)

Petrol-İş Sendikası Genel Yönetim Kurulu üyesi ve Genel Mali Sekreter **Münip Tepeci «Tekelci burjuvazi, politikalarını Kamu iktisadi Teşekküllerinde de uyguluyor»** demiş ve KİT'lerde toplusözleşmelerin kasıtlı olarak uzatıldığını belirtmiştir.

İSTA Ajansı'na açıklamalarda bulunan **Münip Tepeci,** Petrol ve Kimya işkolunda bulunan Aliağa, TPAO, İPRAS, Petrolofisi gibi ülke ekonomisinde kilit noktalarda bulunan KİT'lerin TİSK'e bağlı Türkiye Petrol İşverenleri Sendikası'na bağlı olmasının benimsenemiyeceğini söylemiş bu KİT'lerde tekelcilerin politikaları yürürlüğe konulmaktadır demiştir. İşveren sendikalarına bağlı bu işyerlerinde onbinlerce işçinin çalıştığını hatırlatan Petrol-İş Yönetim Kurulu üyesi **Tepeci,** toplusözleşme görüşmelerinin işveren sendikalarınca 7-8 ay kadar uzatıldığına dikkati çekmiş ve uzun süren görüşmelerin giderek sertleşerek grev uygulamasına dayandığını açıklamıştır.

TPAO'da son olarak uygulanan grevlerin bu nedenlerden de doğduğunu belirten **Münip Tepeci,** klasikleşmiş müzakere sistemlerini işçilere dayatma çabasında olunmasını eleştirdiklerini vurgulamıştır. Gübre Fabrikalarında yabancı sermayenin etkinlik sağlamaya çalıştığını da söyliyen **Tepeci,** bu işyerlerinde de işveren sendikasının bulunduğunu ve sendikanın grev kararı almak zorunda kaldığını söylemiştir.

Kamu İktisadi Kuruluşlarının işveren sendikalarına üye olarak yüzbinlerce lirayı özel sektöre akıttığını söyliyen **Münip Tepeci,** bu durumun değişmesinin zorunlu olduğunu ve Petrol-İş Sendikası'nın bu konuda mücadele edeceğini söylemiştir.

Ayrıca Petrol-İş Sendikası'nın 300 işçinin çalıştığı Petrol Ofisi ve 7.000 kadar işçinin çalıştığı Petrol Ofisi işyerlerinde yeni dönem toplusözleşmelerinin üçüncü oturumla sürdürüleceği açıklanmıştır. Diğer yandan sendikanın Gübre Fabrikalarında grev kararıyla noktalanan görüşmelerinde de yeni bir gelişme olmamıştır.

Ağaç-İş Yeni Kontraplâk Mobilya'da sözleşme imzaladı

ANKARA (İSTA)

Türk-İş'e bağlı Ağaç-İş Sendikası uzun süren görüşmeler sonunda varılan anlaşma sonucu Düzce'de Kontraplak Mobilya Fabrikasından toplu iş sözleşmesi imzalamıştır. Sendika yetkilileri yeni Kontraplak Mobilya Fabrikasında işyerinin kurulduğundan bu yana ilk kez bir toplu iş sözleşmesi imzalandığını bildirmişler sendikalarının bundan sonraki sözleşmelerde daha önemli haklar elde etmek için mücadele vereceğini söylemişlerdir.

1,5 yıllık bir süre için geçerli olan sözleşme ile işçilerin günlük ücretlerine yüzer lira zam alınmış 5,5 maaş tutarında da ikramiye verilmesi kararlaştırılmıştır. Yetkililer sözleşme süresi içinde değeri 350 liradan az olmamak koşulu ile işçilere üç çift ayakkabı verileceğini bildirmişler Bayram tatili ve haftalık tatil günleri de çalışanların üç yevmiye birden alacaklarını söylemişlerdir.

İşe yeni girecek olanları da kapsayan sözleşme ile işçilerin 5,5 ton ücretsiz odun almalarının da kararlaştırıldığını bildiren sendika yetkilileri odun verilemezse değerine yüzde 20 kadar bir ücret eklenerek yakacak parası verileceğini belirtmişlerdir İşçilerinin yakınlarının ölümü halinde 2 bin, kendilerinin ölümü durumunda da kıdem tazminatları dışında 7 bin 500 lira verileceğini belirten yetkililer ayrıca kademeli bir şekilde 600,700,800 ve 2 bin 500 lira da okuma yardımı hakkı alındığını söylemişlerdir.

Bu arada Ağaç-İş Sendikası Genel Yönetim Kurulunun 5-6-7-8 Temmuz günlerinde Sendika Genel Başkanı Kemal Sarısoy Başkanlığında Artvin işyerlerinde toplanacağı bildirilmiştir.

Yetkililer Genel Yönetim Kurulları toplantılarının bundan böyle işçilerle birlikte yapılacağını bildirmişler sendikanın üyeleri ile olan bağlarının daha sıkı örüleceğini söylemişlerdir.

Onbinlerce emekçiye 13 liralık yemek verilmesi tepkilere yolaçıyor

İSTANBUL, (İSTA)

PTT'de çalışan ve sendikal hakları olmayan onbinlerce emekçinin 13 liralık bir yemek verilerek çalıştırılmış olmasına tepkiler yoğunlaşmaktadır.

Bir süre önce gazetemiz POLİTİKA'da PTT'de yemek sorunu üzerine çıkan yazıya bir cevap vvererek PTT çalışanlarına 13 liralık yemek verildiğini belirten Ulaştırma Bakanı Güneş Öngüt'ün açıklaması üzerine Haber - Der Genel Başkanı Abidin Sökmen açıklama yapmış, yemek paralarının günün koşullarına uygun duruma getirilmesi istenmiş ve diğer sorunları da kapsayan 1000 imzalı dilekçenin yetkililere ulaştırıldığını söylemiştir.

Abidin Sökmen, PTT emekçilerinin birlikte ve örgütlü hareket ederek sorunlarının çözümlenmesi için daha da çok çalıştığını belirtmiş, Ulaştırma Bakanı Güneş Öngüt'ün 13 liralık bir yemekle bir kişinin doyabileceği ve yeterli gıdayı alabileceğini ileri sürmeyeceğini söylemiştir. Sökmen açıklamasında, «Bu para ile değil normal gıda almak, yenilebilecek yemek bile mümkün değildir. Bu kadar az parayla hazırlanan yemeklere, yemekhanedeki keyfi uygulamalar eklenince yemekler dökülmektedir. O halde zaman kaybetmeden sorumlular yemek paralarını günün şartlarına uygun hale getirmeli ve keyfi uygulamalara son vermelidir.» demiş PTT emekçilerinin kreş, iş sağlığı servis ve diğer sorunlarının çözümlenmesini istemiştir.

Genel-İş Marmara Bölge Şube Başkanlığı açıklaması

DİSK'e bağlı Genel-İş Sendikası Marmara Şube Başkanlığı 1 Temmuz tarihli gazetemizde Tekstil işçilerinin ölüm orucu ile ilişkin habere bir tekzip göndermişlerdir. Genel-İş Sendikası Marmara Bölge Şube Başkanı Cemil ALTAN ve sekreteri Fikret Bulut tarafından gönderilen bu tekzibi aynen yayınlıyoruz:

«Gazetenizin 1 Temmuz tarihli sayısında «Ölüm Orucunun 5. gününde İşçiler Muayene'den geçti» başlıklı yazının sahife 7 paragraf 3'deki devamında işçileri Genel-İş İstanbul Şubesinin ziyaret ettiği belirtilmiştir. Sendikamızın bu ziyaret ile ilişkisi yoktur. Tekzibini rica ederiz. Saygılarımızla.»

TURGUTLU FIRIN IŞÇILERI:

«Nerede sosyal güvence?»

Türkiye'deki fırın işçileri ile aynı çalışma koşullarında bulunuyorlar Turgutlu fırın işçileri. Emeklerini satarak geçinen ama emeklerinin karşılığını alamıyarak halkın günlük ekmek ihtiyacını karşılamak için gece demeden gündüz demeden çalışan ama akşam eve giderken çocuklarının yiyeceği ekmeği götürmede sıkıntı çeken fırın işçileri sorularımızı yanıtladılar içtenlikle, ve alçak gönüllüce. İlk sorumuzu Necdet Özdemir'e yönelttik.

NECDET ÖZDEMİR — **«Ben aslen Demirci'nin Özdemir köyündenim. Küçük yaştan beri çalışmaktayım. Demirci'den yevmiyelerin düşük olması nedeni ile ayrıldım. Orada günde 15 saat çalışmaya karşılık 60 lira yevmiye alıyordum. Daha sonra Alaşehir, Salihli gibi ilçelerde çalıştım. Sonradan Turgutlu'ya geldim. Kendim yalnızım ailem köyde kaldı. Bize göçmen işçi de diyebilirsiniz.»**

— Küçük yaştanberi çalıştığınızı ve fırın işçiliği yaptığınızı söylediniz Bize fırın işçilerinin çalışma koşullarını yaşam koşullarını anlatır mısınız? Bu çalışmalarda ne gibi sosyal güvenceye sahipsiniz özet olarak açıklar mısınız?

NECDET ÖZDEMİR — **«Asıl mesleğim fırıncılık olmasına rağmen 3 ay işsiz kaldım. Tuğla fabrikalarında iş aradım bulamadım. Onca yıllık işçi olmama rağmen bir hafta evvel bir fırında iş bulabildim. Sendika yok sigorta yok, Hasta olursak kendi paramızla tedavi olmak zorundayız. Gece saat 22.00 den sabah saat 08.00'e kadar günde on saat sürekli çalışmaktayız. Kızgın ateşin karşısında bu kadar uzun süre çalışmamız bize cehennem azabı vermektedir. Tabii ne tedbir alan var, ne de aldıran. Yasalara göre 8 saatlik işgünü sağlanmış ama bu nerede uygulayan kim?.»**

«Sorumuzu soru ile bağlamıştı Necdet Özdemir. Bizim aklımızdan o an neler geçmedi ki iş kanunları, Sosyal Sigortalar kanunları, sendikalar, her gün TV'de duyduğumuz sosyal güvence vaatleri, hepsi hepsi yetersiz kaldı Necdet Özdemir'in sorusuna. Silkindik sormaya devam ettik. «Peki arkadaşlar, bu zor çalışma koşullarında almış olduğunuz ücret yeterli mi? Son günlerde ekmeklerin gramajı düşüldü. Sizce niçin düşüldü?. Bununla birlikte sizin çalışma koşullarınızda bir değişiklik oldu mu. Bize anlatır mısınız?.

— **«Aldığımız ücret yarın yeniden çalışabilmemiz için ancak karnımızı doyuruyor. Biz günde 8 çuval un işliyoruz. Bunu hesapladığımız zaman almış olduğumuz ücret yarattığımızın dörtte birini zor buluyor. Ürettiğimizin çok altında ücret alıyoruz. Son günlerde ekmeklerin gramajının düşülmesine gelince fırın işverenlerinin zam istemini AP'li Belediye Başkanı normal karşılıyarak ekmeklere zam yaptılar. Bunu kısmen gizlemek için ekmeklerin gramajını düşürdüler. 620 gram olan ekmek 570 grama düşürüldü. Oynanmak istenen hep eski oyun. Tabii bizim ücret artışı talebimizi işverenler kulak arkası ettiler. Sendikasız olunca da bir şey yapamıyoruz.**

Günde on - oniki saat çalışıyorlar fırın işçileri kızgın ateş karşısında ve bir gün çalışan fırın işçisi bir kilo vermek durumundadır. Fakat verdiği kiloyu alması için gerekli olan kalori ve besini alması sorunlarından biri, ama en önemli biri olarak durmaktadır fırın işçilerinin karşısında...

Alınteri kutsaldır derler, alınterinin karşılığı verilmelidir derler, ama yedikleri ekmeği hazırlayan fırın işçisinin alınterinin hamur teknesinde olduğunu bilmezlermi ki.?

ARADA BİR

İşçi sınıfı yalıtılabilir mi ?

ALİ KINALI (ASTER-İŞ GENEL SEKRETERİ)

Türkiye işçi sınıfı ve emekçi halkının, tekellere, holdinglere karşı yürütmüş olduğu sömürüyü sınırlandırma ve giderek ortadan kaldırma savaşımı yeni boyutlar kazanmıştır. Bu kazanımlar tüm gerici güçleri korkutmaktadır. Bu durum kendi ekonomik açmazlarının sorumlusu olarak işçi sınıfımızın ekonomik-demokratik mücadelesinin olduğu yalanının altına gizlenmeye itiyor. Bütün kitle haber araçları ile bu tümturaklı yalanlarına kitle tabanı hazırlamaya çalışıyorlar. Ama halkımız hayat pahalılığının gerçek nedeninin, ekonomik krizin gerçek nedeninin, bu sömürü ve talan düzeninin kendisi olduğunun farkında. Onun için tekelciler ve tüm gericiler faşist diktatörlüğü kurmayı amaçlıyor, onun için tüm ilericiler ve demokratlar katlediliyor.

Emperyalizme göbeğinden bağlı Türkiye tekelci sermayesi kendi içinde bulunduğu açmazdan kurtulmanın yollarını arıyor. AET, İMF gibi emperyalist blok ve kurumlarla içli dışlı oluyor. Onların Türkiye üzerindeki istemleri, ni yerine getiriyor. Dış mihrakların dayatmalarından biri olan ücretlerin dondurulmasını gündeme getiriyor.

Gerici MC iktidarlarının dört yıl boyunca yürütmüş oldukları teslimiyetçi politika sonucu paramızın değeri düşürüldü. Ülke kendi deyimleri ile 70 sente muhtaç duruma getirildi. MC iktidarının ağababalarının istemlerini yerine getirememesi sonucu iktidardan düşmesinden sonra oluşan CHP ağırlıklı hükümet ise aynı teslimiyetçi politikayı izledi. Paramızın değeri % 30 oranında yeniden düşürüldü. Yatırımların durdurulması gerçekleştirildi. Şimdi kendi kokuşmuş düzenlerinin bir sonucu olan ekonomik krizden çıkmak için Türkiye işçi sınıfının ekonomik istemlerine göz diktiler. Emperyalistlerin onun işbirlikçilerinin kendi karlarından kısmaları yerine, ücretlerin dondurulması baklasını ağızlarında çiğnemeye başladılar.

Üretimi bizzat gerçekleştiren, hayatın akışına yön veren, işçi sınıfı ve emekçi halkımızın kemerleri sıkması beklenmekte, sanki vergilerin % 70 ini onlar vermiyormuş gibi, artan hayat pahalılığı altında onlar yaşama kavgası vermiyormuş gibi yeni bir yük daha yüklenmek isteniyor.

CHP ağırlıklı hükümet kendine işçi sınıfı içinde truva atları arıyor. İşçi sınıfı içindek iuzlaşmacı ve reformist sendikacılara bunu dayatıyor. Onlarla kapalı kapılar arasında yapmış olduğu gizli görüşmelerden medet bekliyor. Yalnız burada bu gerçeği gözden kaçırıyorlar.

Türkiye işçi sınıfının ve emekçi halkı tekellere, holdinglere karşı yürütmüş olduğu savaşımında her zamankinden daha kararlı ve bilinçli olduğu gerçeğidir.

Türkiye'de ücretlerin dondurulması istemine alet olmak istiyenler, bu günkü iktidarı umut olarak göstermek istiyenler. «Hükümete yardımcı olmak zorundayız» diyenler işçi sınıfı içinden çıkmış bir hain olarak tarih önünde hesap vermekten kurtulamıyacaklardır.

Tunç'lar, Narin'ler, onların ağababaları tekelciler, bu gerçeği iyi bilmektedirler. Türkiye işçi sınıfı artık bir takım reformist ve uzlaşmacı sendikacıların denetiminde değildir. Bugün için onlar adına bir takım vaatlerde bulunanlar yarın bunun hesabını çok ağır olarak ödeyeceklerdir.

Artık eskisi gibi işçi sınıfının kaderini Türkiye burjuvazisi kontrol edemeyecektir. Çünkü 1948'lerde değil 1978 senesinde yaşıyor ve herşeyin değiştiğini çok iyi biliyoruz.

DEMOKRATİK ÖRGÜTLERDEN HABERLER

EGE'DE SU ÜRÜNLERİ KOOPERATİFLER TARAFINDAN DEĞERLENDİRİLECEK

Su ürünlerinin KÖY - KOOP Birlikleri tarafından pazarlamasını öngören bir proje taslağı hazırlanıp bakanlığa sunulacak.

Ege'de bulunan çok sayıda Su Ürünleri Kooperatifi, Köy - Kooperatifler Bakanlığı 3. Bölge yetkilileri 26 Haziran günü bir toplantı yaparak ortak bir projenin Bakanlığa sunulmasını kararlaştırmışlardır. Hazırlanacak projenin Bakanlığın 1979 programında yeralacağı öğrenilmiştir.

Toplantıya katılan kooperatif Bakanlık temsilcileri su ürünlerinin üretilmesi ve avlanması konularında önlerine çıkan avlanma aracı ve kredi yetersizliği, soğuk hava depolarının yokluğu gibi sorunları tartışmışlar, su ürünlerinin pazarlanması için kurulacak organizasyonun ilerde su ürünlerini üretmek ve avlamak konusunda daha ileri bir kooperatif örgütlenmesini gerektireceğinden sözetmişlerdir. Toplantıda Bakanlığa sunulacak projenin hazırlanmasıyla görevli ortak komitenin sözkonusu proje hazırlanıp uygulanana kadar su ürünlerinin pazarlanması için geçici bir organizasyon oluşturması kararlaştırılmıştır.

BURSA HÜRRİYET KÜLTÜR DERNEĞİ KONGRESİ YAPILDI

BURSA, (İSTA)

Bursa'nın işçi ve emekçilerin yoğun olarak oturduğu bir semt olan Hürriyet Mahallesinin demokratik kültür ve dayanışma derneği Hürriyet Kültür Derneği'nin 3. Olağan Genel Kurulu 1 Temmuz günü yapılmış, kongrede Politika'nın dağıtımında mevcut aksaklıkların ortadan kaldırılması ve gazetenin yaygınlaştırılması için bir komite kurulması ve çalışmaların yoğunlaştırılması kararı alınmıştır. Kongrede ayrıca ulusal bağımsızlık ve ileri demokratik bir düzen için ilerici, yurtsever, demokratik kişi ve kuruluşlarla güç ve eylem birliği yapmak üzere çaba gösterilmesi karara bağlanmış, bölgede ayrı bir belediyenin kurulması, mahallede kreş, ana - çocuk sağlığı merkezi, kütüphane, SSK büro veya polikliniği kurulması istenmiştir.

Yeni yönetim kuruluna İbrahim Barış, Ayhan Saral, Hasan Hıdıroğlu, Turgay Palabıyık ve Aydın Özkan seçilmişlerdir.

POL-DER kapatılamaz

(Baştarafı 1. Sayfa'da)

gereğince tüm çalışanlara sendika hakkının tanınması gerektiği belirtildiğine dikkati çeken hukukçular, Türkiye'nin de imzaladığı Helsinki Sonuç Belgesinde memurların örgütlenmelerinin açıkça kabul edildiğine işaret etmişlerdir. Hukukçular, POL-DER'in kapatılmasının uluslararası anlaşmalara da aykırı olacağını söylemişlerdir.

DEMOKRATİK ÖRGÜTLERİN TEPKİLERİ

İstanbul'da bulunan 40 demokratik örgüt dün yayınladıkları ortak bildiri ile, POL DER üyeleri hakkındaki idari işlemlerin mutlaka durdurulması gerektiğini belirtmişler ve «Hakkında bağımsız yargı organlarınca hiçbir soruşturma açılmayan POL-DER'in kapatılmak istenmesi özgürlükçü demokrasiden söz edenlerin düşüncesini göstermesi açısından düşündürücüdür» demişlerdir.

Öteyandan dün Ankara'da TÜS-DER Genel Başkanı Hasan Fehmi Mavi, TMMOB Genel Başkanı Teoman Öztürk de yayınladıkları bildirilerle, POL-DER'e karşı girişilen baskıları kınamışlardır. Demokratik örgütler, POL-DER'in kapatılmasının demokrasi ile bağdaşmayacağına dikkati çekmişlerdir.

DİSK'ten yapılan açıklamada da, CHP'nin faşizme karşı mücadeleden dersler çıkarması gerektiği belirtilmiştir.

SAVCILIĞA VERİLECEK DOSYA HAZIR

İçişleri Bakanlığının, POL DER'in kapatılmasını sağlamak için Savcılığa başvurmaya hazırlandığı, bu amaçla Bakanlık Güvenlik Dairesine hazırlatılan dosyanın önümüzdeki bir iki gün içinde Savcılığa verileceği öğrenilmiştir. Bu arada POL-DER Yönetim Kurulu üyeleri ile İstanbul'daki afişlemeye katılan polislerin görevden alınmalarına ilişkin İçişleri Bakanlığı kararı dün kendilerine tebliğ edilmiştir.

POL-DER yöneticilerine ve afişlemeye katılan polislere, açığa alınmalarından sonra haklarındaki soruşturma bitene kadar hiçbir görev verilmeyeceği, silahlarının ve kimliklerinin de alındığı ifade edilmektedir. Öteyandan polislere aylık ücretlerindeki yan ödemelerin verilmeyeceği, maaşlarının ise ancak üçte ikisini alabilecekleri kaydedilmektedir.

CITY

(Baştarafı 1. Sayfa'da)

bu çevrede ihtiyacı duyulan yeni bir rafineriye gerek kalmayacaktır.

THA'nın haberine göre, ATAŞ ortağı Britsh Petrollium iki yıl önce hisselerini devretmek istemiyle Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığına yaptığı teklifi yenilemiş, ancak son günlerde çıkan haberlerin tersine Mobil Şirketi hissesini devretmek istediği yolunda herhangi bir talepte bulunmamıştır.

Ancak, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığında bu konuda yoğun çalışmalar yapılmaktadır. Bakanlık, ATAŞ'ta BP ve Mobil Şirketlerinin toplam yüzde 68 oranındaki hisselerinin satın alınması için incelemelerde bulunmaya başlamıştır. Ancak kesin olarak Bakanlıkla bu şirketler arasında, «Hisselerin satışı konusunda bir prensip anlaşmasına» varılmamıştır.

Bu konuda THA muhabirine bilgi veren Mobil Şirketi yetkilileri, yabancı petrol şirketlerinin Türkiye'ye satış konusunda bir sürtüşmeye hiçbir zaman girmek istemeyeceklerini, bu nedenle satın alınmak istenmesi halinde bu satışın gerçekleşebileceğini belirtmiş, «Ancak bugün için böyle bir satış anlaşması yapılmamıştır. Satın alma durumu doğmuş olsa dahi, bu hemen olmaz. Raiçin belirlenmesi gereklidir. Bu işe müzakerelerle belirlenecek bir konudur» demişlerdir.

ATAŞ'DAKİ SORUNLAR

Bilindiği gibi ATAŞ Rafinerisinin yüzde 51 hissesine sahip Mobil şirketinin petrol istikrar fonundan 1 milyar lira, yüzde 17'lik hisseye sahip British Petrollium şirketinin de 500 milyon liralık alacağı vardır. Ayrıca Mobil şirketinin ham petrol getirdiği halde açılmayan 100 milyon dolarlık, BP'nin de 50 milyon dolarlık transfer alacakları bulunmaktadır.

Alınan bilgiye göre, ATAŞ ortağı Mobil ve Shell'in ayrıca, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığında, kendilerine bağlı dağıtım şirketlerinin ATAŞ dışında diğer rafinerilerden de petrol ürünleri alması talebinde bulunmuşlardır.

Ancak Bakanlık, dağıtımın Petrol Ofisi aracılığıyla yapılması amacındadır.

Atatürk Eğitim Enstitüsü

(Baştarafı 1. Sayfa'da)

lis memurunun üzerinde taşıdığı silah ve kol saatinin de kayıp olduğunu belirten Cinayet Masası ilgilileri olayla ilgili soruşturmaya devam edildiğini bildirmişlerdir.

URFA

★ CHP Viranşehir İlçe Başkanı ile akrabası dün sabah İbrahim Gürbüz adlı bir kişi tarafından pusuya düşürülerek öldürülmüştür. İlçe merkezinde meydana gelen olaydan sonra polisle çatışmaya giren katil daha sonra yakalanmıştır.

MALATYA

★ Malatya'nın mesire mevkiinde henüz kimliği saptanamayan ve bir hafta önce öldüğü bildirilen bir erkek cesedi bulunmuştur. Olayla ilgili soruşturmanın sürdürüldüğü belirtilmiştir. Bu arada yine Malatya'da seyyar kitap satan iki kişi faşistlerin saldırısına uğramış, başlarından ve çeşitli yerlerinden ağır yaralanmıştır.

KONYA

★ Konya'nın Ilgın ilçesine bağlı Aşağıçıgil Bucağında ilkokul müdürü Uğur Osman, bucak merkezinde sağa sola ateş açmış, ancak ölen ya da yaralanan olmamıştır. Uğur Osman daha sonra tabancasıyla yakalanarak ilk sorgusundan sonra tutuklanmıştır.

ANKARA

★ Hacettepe Üniversitesi Beytepe kampusuna gitmek için otobüs duraklarına gelen İGD üyelerine saldıran Maocular, daha sonra yurda kaçarken ateş açmışlar, aralarında derneğin Yenişehir Şubesi Yönetim Kurulu üyesi Okay Başak'ın da bulunduğu dört kişiyi yaralamışlardır.

Bu arada saldırı sırasında elliyi aşkın İGD üyesi gözaltına alınmıştır. Polisler daha sonra Hacettepe Üniversitesi Yurduna girerek bir arama yapmışlar, ancak herhangi bir suç aleti bulamamışlardır.

Türkiye

(Baştarafı 1. Sayfa'da)

Bakanı Teoman Köprülüler'in başkanlık edeceği bildirilmiştir.

Öteyandan Ticaret Bakanlığı yetkilileri, komisyonun beşinci dönem çalışmalarında 1977 yılı Ekim ayında Bükreş'te ve 1978 yılı Nisan ayında Ankara'da yapılan görüşmelerin sonucunda saptanan ilkelerin ışığında toplantıların sürdürüleceğini bildirmişlerdir. Yetkililer iki ülke arasında ticari ilişkilerin gelişebilmesi için alınması gerekli önlemler ve mevcut işbirliği projelerinin uygulama safhalarının gözden geçirileceğini ve yeni projeler üzerinde durulacağını bildirmişlerdir.

Irak Ticaret Bakanlığı Müsteşarının Türkiye'ye gelişi ertelendi

ANKARA (İSTA)

Türkiye'de temaslarda bulunmak üzere dün Ankara'ya gelmesi beklenen Irak Ticaret Bakanlığı Müsteşarının bu ziyareti ertelenmiştir. Irak Ticaret Bakanı Müsteşarının Ankara'ya 8 Temmuz Cumartesi günü geleceği bildirilmiştir.

Türkiye'nin Irak'a olan petrol borcunun bir bölümünün tarım ürünleri ve dayanıklı tüketim mallarının satılarak ödenmesi konusunda ticari görüşmeler yapması beklenen Irak Ticaret Bakanı Müsteşarının, bunun dışında Türkiye'den askeri techizat talebinde bulunacağı da ifade edilmektedir.

Afrika

(Baştarafı 1. Sayfa'da)

Namibya Konseyi, 1967 yılından beri Namibya halkını çeşitli uluslararası toplantılarda temsil etmekte ve bu ülkenin bağımsızlığa kavuşması için dünya kamuoyunu uyanık tutmaya çalışmaktadır.

Türkiye, Birleşmiş Milletlerin tüm üyeleri gibi, Namibya'daki kurtuluş hareketi olan ve Birleşmiş Milletlerce Namibya'nın gerçek temsilcileri olarak tanınan SWAPO'yu desteklemektedir.

Ecevit Hükümetinin üçüncü dünya ülkeleriyle yakın ilişkiler kurulmasını, bağımsızlık savaşlarının desteklenmesini amaçlayan dış politikası gereğince, Birleşmiş Milletlerce Namibya ve Güney Afrika halklarının eğitimi için kurulmuş fonlara maddi katkıda bulunulmaktadır.

Bu yıl başlarında «Appartheid'a Karşı Mücdaele Günü» dolayısıyla Türk Hükümetinin Birleşmiş Milletler Irkçılıkla Mücadele Komisyonuna gönderdiği mesajda, sömürgeciliğe ve ırkçılığa karşı ulusal kurtuluş mücadelelerinin destekleneceği bildirilmiştir. Birleşmiş Milletlerin sömürgecilik işleriyle ilgili komitesinin raportorlüğünü yapan Türkiye Dışişleri Bakanlığı Temsilcisi Gürsel Demirok, bir süre önce Birleşmiş Milletler Radyosuna verdiği bir demeçte, Türkiye'nin sömürgeciliğin tamamen ortadan kaldırılması için Birleşmiş Milletlerce yürütülen çabaları desteklediğini bildirmiş ve Türkiye bu konuda Birleşmiş Milletler Genel Kuruluna sunulan kararlara olumlu oy vermişti.

MC SINIR DIŞI ETMİŞTİ

Hatırlanacağı gibi, geçen yıl gene ırkçı beyaz azınlık rejimi tarafından yönetilen Zimbabwe (Rodezya)'nın kurtuluşu için mücadele veren ZAPU (Zimbabwe Afrika Halk Birliği) ve ZANU (Zimbabwe Afrika Ulusal Birliği) liderleri Türkiye'ye konuk olarak gelmişler, ancak Milliyetçi Cephe iktidarının emri üzerine polis tarafından İstanbul'da gözaltına alınarak sınır dışı edilmişlerdi.

OYAK

(Baştarafı 1. Sayfa'da)

Bakanı Hasan Esat Işık, önceki gün Bursa'da yaptığı konuşmada, OYAK-Renault işbirliğinin gelecekte ordunun araç ve gereç gereksinimini karşılayabileceğini söylemişti.

Öteyandan, OYAK-Renault fabrikaları bünyesi içinde, binek otomobilinin yanısıra, şehir içi otobüs üretimi için çalışmalar yapıldığı haber verilmektedir.

Midyat'ta da Köylüye Ulaşım Projesine başlandı

ANKARA, (İSTA)

Mardin'in Midyat İlçesinde de Hakkari'den sonra köylüye ulaşım projesi (KUP)'un uygulanmasına başlanmıştır.

Diyarbakır Yol - Su - Elektrik 12'nci Bölge Müdürlüğünden alınan bilgiye göre proje uyarınca Dargeçit Bucağı ile Altıntaş Köyü yakınlarındaki 14 üniteyi Midyat'a bağlayacak olan toplam 55 kilometre uzunluğundaki iki grup yolun yapımı üç ay için de tamamlanmasıyla birlikte Midyat'a bağlı tüm köylerin yol sorununun çözümlenmiş olacağını belirtmektedirler.

Dünya

(Baştarafı 1. Sayfa'da)

günü bildirmiş, «kooperatifçilik yalnız o ülkede değil, dünyadaki sömürüye karşı bir örgütleniş biçimidir» demiştir.

KÖY-KOOP olarak Dünya Kooperatifçilik Günü nedeniyle tüm dünya barışına emeği geçenlere dostluk ve barış selâmları gönderdiklerini belirten Eyce, gelecek yıllarda da bu günün törenlerle kutlanacağını kaydetmiştir.

ILAN

Aydın Vakıflar Bölge Müdürlüğünden

Eski Eser Onarımı yaptırılacaktır

1 — 1.000.000.—TL. keşif bedelli Muğla ili Şahidi ve Kurşunlu Camileri 1978 yılı onarım işi kapalı zarf usulü ile eksiltmeye çıkarılmıştır.

2 — İşin geçici teminatı 43.750.— TL.dir.

3 — Bu işe ait eksiltme dosyaları Ankara'da Vakıflar Genel Müdürlüğü Abide ve Yapı İşleri Daire Başkanlığında ve Müdürlüğümüzde görülebilir.

4 — İsteklilerin en geç 12.7.1978 Çarşamba günü saat 17'ye kadar eksiltme şartnamesinin 8. maddesinde istenilen belgeler ile Genel Müdürlüğümüze müracaatla iştirak belgesi almaları gerekmektedir.

5 — Taliplerin eksiltme şartnamesine göre hazırlıyacakları bu işe ait teklif mektuplarını, eksiltmelerin yapılacağı 21.7.1978 Cuma günü saat 15'e kadar, Bölge Müdürlüğümüz ihale komisyonu başkanlığına makbuz mukabili vermeleri gerekmektedir. Telgrafla müracaatlar ve postada vaki gecikmeler kabul edilmez.

6 — İdaremiz 2490 sayılı kanuna tabi olmayıp, ihale yapıp yapmamakta veya dilediğine yapmakta serbesttir.

(Basın 18954 — 708)

Kütahya Valiliğinden

1 — Kütahya Devlet Hastanesi çelik konstrüksiyonlu baraka montesi, ikmâl ve onarım inşaatı 2490 sayılı Kanunun 31. maddesi hükümlerine göre kapalı zarf eksiltmeye konulmuştur.

2 — Keşif bedeli 1.350.000,00 TL. dır.

3 — Eksiltme 25 TEMMUZ 1978 Salı günü Saat 10.00 da Kütahya Devlet Hastanesi Baştabiblik makam odasında toplanacak komisyon huzurunda yapılacaktır.

4 — Eksiltme şartnamesi ve diğer evraklar mesai günlerinde hastane idaresinde görülebilir.

5 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin:

a) 54.250,00 TL.lık geçici teminatını,

b) 1978 yılına ait Ticaret veya Sanayii Odası belgesini,

c) Müracaat dilekçeleri ile birlikte verecekleri eksiltme şartnamesinde belirtilen ve usûlüne göre hazırlanmış olan, yapı araçları bildirimi, sermaye ve kredi imkânlarını açıklayan mali durum bildirimi banka referansı mektubu, plân teçhizat beyannamesi, teknik personel beyannamesi, taahhüt beyannamesi ve Bayındırlık Bakanlığından alınmış olan (c) grubu keşif bedeli kadar işin eksiltmesine girebileceklerini gösterir müteahhitlik karnesinin aslını ibraz etmek suretiyle Kütahya Bayındırlık Müdürlüğünden ihaleye iştirak belgesini teklif mektupları ile birlikte zarfa koymaları gerekir.

6 — İsteklilerin teklif mektuplarını en geç ihale günü ihale saatinden bir saat öncesine kadar makbuz karşılığında ihale komisyonuna vereceklerdir.

7 — İştirak belgesi alınması son müracaat tarihi 21. 7. 1978 Cuma günü mesai saati sonuna kadardır.

8 — Telgrafla müracaatlar ve postada vaki olacak gecikmeler kabul edilmez.

Keyfiyet ilan olunur.

(Basın: 19028) — Po: 713

20-21 Mayıs Eski Harbiyeliler Yardımlaşma ve Dayanışma Tüzüğü

(Devam Edecek)

Md — 1 DERNEĞİN ADI VE MERKEZİ: 20-21 Mayıs Eski Harbiyeliler Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği, derneğin ismidir. Merkezi İstanbuldur. Adresi Selamsız Cad. Eser Çarşısı K. 2 No: 66 ÜSKÜDAR dır.

Md — 2 DERNEĞİN GAYESİ VE GAYEYE VARABİLMESİ İÇİN YAPACAĞI FAALİYETLER: Dernek üyeleri arasında yardımlaşma ve dayanışmayı sağlamak üzere aşağıdaki faaliyetleri yapar.

1 — Toplantılar düzenler, geziler, konferans, konser, müsamere, aylık ve yıllık toplantılar, tertipler, üyelerin kendileri, eşleri ve çocukları için eğitimlerinin gereksinmelerini karşılar ve dernek gayesine varmak için yasal kayıt ve şartı ile her türlü faaliyetleri yapar.

Md — 3 DERNEĞİN KURUCULARI: Derneğin kurucuları T.C. vatandaşları olup, isim ve soyadları, ana baba isimleri, ikametgahları tüzüğün sonunda gösterilmiştir.

Md — 4 DERNEĞİN ŞUBESİ: Derneğin Şubesi yoktur.

Md — 5 DERNEĞE ÜYE OLMA, ÜYELİKTEN ÇIKMA, ÇIKARILMA ŞART VE ŞEKİLLERİ:

1 — 18 yaşını bitirmiş ve medeni hakları kullanma ehliyetine sahip olma,

2 — 1630 sayılı kanunun yasak ettiği dernekleri kurmak, veya bu dernekleri idare etmekten hüküm giymemiş olmak.

3 — Ağır hapis cezasına veya taksirli suçlar hariç olmak üzere 5 yıldan fazla hapis cezasından hüküm giymemiş olması.

4 — İyi ahlak sahibi olup kötü bir şan ve şöhrete sahip olmamak.

5 — Ayda 100— TL. dan az, senede 1.200.— den fazla olmamak üzere üyelik aidatı taahhüt etme.

6 — Üye kabul ve çıkış işlemlerini yönetim kurulu yürütür. 20-21 MAYIS 1963 olaylarına katılmış Harbiyeliler yönetim kuruluna iki kişinin imzası ile verilecek bir dilekçe ile yönetim kuruluna teklif edilir, teklif incelenir ve en çok 30 gün içinde kabul veya red kararını verir. Durumu üye olacak şahsa bildirilir. Kabul ve red etmede yönetim kurulu serbesttir. Bu üyeler asildir. Bunun dışında yönetim kurulu ancak fahri üyelik için iki kişinin teklifi ve yine yönetim kurulunun kararı ile üyelik kabul veya red edebilir.

7 — Üye olma niteliğini kaybedenler ile dernek tüzüğüne aykırı harekette bulunanlar yönetim kurulu kararı ile dernekten çıkartılır. Dernekten çıkarılan üyeler dernekten herhangi bir talepte bulunmazlar. Varsa birikmiş aidatlarını ödemek zorundadırlar. Çıkarılan üye yasal haklarını kullanabilir. Genel kurula itirazda bulunabilir. Genel kurul kararları kesindir.

8 — Her üye kuruluna vereceği imzalı istifa dilekçesi ile dernekten çıkma hakkına sahiptir.

9 — Dernek siyasetle uğraşmaz.

Md — 6 DERNEĞİN ORGANLARI: 1. Genel Kurul 2. Yönetim Kurulu, 3. Denetleme Kurulu'dur.

Md — 7 GENEL KURUL GÖREVLERİ OY KULLANMA KARAR ALMA USUL VE YETER SAYILARI: Derneğin en yüksek organıdır.

Derneğe kayıtlı üyeler derneğin genel kurulunu teşkil ederler. Genel kurul kanununa göre genel kurula katılma hakkına sahip üyelerin tümünün tolanması ile teşekkül eder. Genel kurul iki senede bir toplanır.

Genel kurula katılacak üyeler ve yönetim kurulunca hazırlanacak listeye isimleri hizasına imza ederek toplantı mahalline girerler. Yeter sayı sağlanmışsa durum bir tutanak ile tespit olunur. Toplantıyı yönetim kurulu tarafından veya görevlendireceği bir şahıs ile açılışı yapılır. Açılışı müteakip toplantıyı idare etmek üzere bir başkan ve bir başkan vekili, yeteri kadar divan katibi seçilir. Toplantının idaresi kongre başkanına aittir. Katipler yazışmaları yürütürler. Bu yazışmalar toplantı sonunda imzalanarak kanunun tanıdığı süre içinde mahalli mülki amirliğine sunulur. Divan seçimleri açık diğer seçimler kapalı veya genel kurul kararına göre açık oylama ile yapılır. Genel kurulda yapılan seçimi takiben bir hafta içinde yönetim kurulu başkanı tarafından dernek organlarına seçilen şahısların açık hüviyetleri mahalli mülki amirliğine sunulur. Genel kurulda yalnız gündemde mevcut maddeler müzakere edilir. Ancak toplantıya katılanların 1/10 u dilekleri üzerine gündeme madde ilavesi zorunludur.

(P: 705)

Gayrimenkul Açık Artırma İlanı

Silivri İcra Memurluğundan

Dosya No: 1978/47

Silivrinin Gümüşyaka köyü Tekke tarla mevkiinde kain olup Tapunun 59 kütük, 5786 sahife, 45 pafta ve 5771 parsel numarasında kayıtlı 345 M2. miktarındaki arsa ile Yine Silivrinin Gümüşkaya köyü Tekke Tarla mevkiinde kain olup Tapunun 59 kütük, 5787 sahife, 45 pafta ve 5772 parsel numarasında kayıtlı 300 M2. miktarındaki arsa ipoteğin paraya çevrilmesi maksadiyle açık artırma suretiyle satılacaktır.

ARSALARIN İMAR DURUMU: Silivri Belediyesinin fen işleri ibareli 8. 6. 1978 Tarih ve 129 sayılı imar durumu hakkındaki yazısında: Gümüşyaka köyü Tekke tarla mevkii, 45 paftada kayıtlı 5771, 5772 sayılı parsellere yoldan 5.00 Metre, komşulardan 3.00 Metre çekilerek 6.50 metre yükseklik verilmektedir. denmektedir.

ARSALARIN BULUNDUĞU MAHAL: Dosyasında mevcut tapu kayıtları ve çaplarına intibak eden arsalar, İstanbul-Tekirdağ asfaltı üzerinde Gümüşyaka köyünden sonra, Deniz tarafında bulunan Ankara evleri sitesi ve Beş evleri geçince İstanbul'dan itibaren 89.cu kilometre civarında asfalt yolun kuzeyinde müteahhit Rıdvan Özdin tarafından Gümüşkent II Deniz sitesi ve Villa Toplu Konut arsaları ismi altındaki parselasyon içindedirler. Bu parsellere Londra asfaltı (İstanbul-Tekirdağ) asfaltından giriş, parselasyonun batısında buselasyona güneyden kuzeye doğru uzanarak giren yolla gilunan ve Sultanköye hudut durumunda olan diğer bir parrilmektedir. Parseller Tekirdağ yolunu kara tarafında kuzeye doğru tatlı meyille yükselen bir zemin üzerine dağılmışlardır. İstanbul-Tekirdağ asfaltına dik yolun doğusunda kalan Rıdvan Özdin parsellerine Tekirdağ asfaltına paralel Yollarla girilmektedir. İpotekli arsalar Tekirdağ asfaltına 100 metre mesafede ve bu yola paralel olan yolun üzerinde ve cepheleri güneye bakmaktadırlar. Bu parselasyon üzerinde üç parselde inşaat başlamış olup devam etmektedir.

5771 Parsel No.lu ARSANIN VAZİYETİ: Dosyasındaki çap planında görüldüğü gibi İstanbul-Tekirdağ asfaltına Dik yolun doğusunda ve Tekirdağ asfaltına paralel ikinci yolun üzerinde köşe başında bulunan ve 345 M2. alanında olan bu parselin her iki yola olan cepheleri 15 ve 23 metre civarındadır.

ARSANIN KIYMETİ: Bilirkişi tarafından arsanın tamamına 120.750.00 TL.sı (YÜZYİRMİBİN YEDİYÜZ ELLİ TL.sı) kıymet takdir edilmiştir.

5772 Parsel No.lu ARSANIN VAZİYETİ: Dosyasındaki çap planında görüldüğü gibi İstanbul Tekirdağ asfaltına dik yolun doğusunda ve bu asfalta paralel ikinci yola girildiğinde üçüncü parsel olup asfalta mesafesi 100 Metre kadardır. Bu arsanın bir cephesi 15 diğer cephesi 20 metredir. Tapu kaydında yazılı olduğu üzere alanı 300 M2. dir.

ARSANIN KIYMETİ: Bilirkişi tarafından arsanın tamamına 97.500.00 TL.sı (DOKSANYEDİBİN BEŞYÜZ TL.sı) kıymet takdir edilmiştir.

SATIŞ ŞARTLARI:

1 — Satış 11.8.1978 günü 5771 No'lu parsel saat 11 den 11.25 e ve 5772 No'lu parsel 11.35 ten saat 12 ye kadar Silivri İcra Dairesinde açık artırma suretiyle yapılacaktır. Bu artırmada tahmin edilen kıymetin % 75 ini ve rüçhanlı alacaklılar varsa alacakları mecmuunu ve satış masraflarını geçmek şartiyle ihale olunur. Böyle bir bedelle alıcı çıkmazsa en çok artıranın taahhüdü baki kalmak şartiyle 21. 8. 1978 günü 5771 No.lu parsel saat 11 den 11.25 e ve 5772 No.lu parsel saat 11.35 ten saat 12 ye kadar Silivri İcra dairesinde ikinci artırmaya çıkarılacaktır. Bu artırmada da rüçhanlı alacaklıların alacağını ve satış masraflarını geçmesi şartı ile en çok artırana ihale olunur.

2 — Artırmaya iştirak edeceklerin tahmin edilen kıymetin % 10 u nisbetinde pey akçesi veya bu miktar kadar milli bir bankanın teminat mektubunu vermeleri lâzımdır. Satış peşin para iledir, alıcı istediğinde 20 günü geçmemek üzere mehil verilebilir. Dellâliye resmi ihale pulu, tapu harc ve masrafları alıcıya aittir. Birikmiş vergiler satış bedelinden ödenir.

3 — İpotek sahibi alacaklılarla diğer ilgililerin (+) bu gayrimenkul üzerindeki haklarını hususiyle faiz ve masrafa dair olan iddialarını dayanağı belgeler ile onbeş gün içinde dairemize bildirmeleri lâzımdır; aksi takdirde hakları tapu sicili ile sabit olmadıkça paylaşmadan hariç bırakılacaklardır.

4 — Satış bedeli hemen veya verilen mühlet içinde ödenmezse İcra ve İflâs Kanununun 133. maddesi gereğince ihale feshedilir. İki ihale arasındaki farktan ve % 10 faizden alıcı ve kefilleri mesul tutulacak ve hiç bir hükme hacet kalmadan kendilerinden tahsil edilecektir.

5 — Şartname, ilân tarihinden itibaren herkesin görebilmesi için dairede açık olup masrafı verildiği takdirde isteyen alıcıya bir örneği gönderilebilir.

6 — Satışa iştirak edenlerin şartnameyi görmüş ve münderecatını kabul etmiş sayılacakları, başkaca bilgi almak istiyenlerin 1978/47 sayılı dosya numarasiyle memurluğumuza başvurmaları ilân olunur.

BASIN: 4972

FISE 32 YAŞINDA

(Baştarafı 8. Sayfada)

Günümüzde FISE, beş yıllık aralarla dünyanın değişik kentlerinde seçkin öğretmen örgütçülerden, sendikacılardan, bilim adamlarından ve barış savaşçılarından oluşmuş yüksek yetenekte kurullar topluyor. Buralarda, öğretmenlerin, eğitimin, demokrasinin ve barışın güncel sorunları tartışılıyor, çözümler öneriliyor. Bu çözümler doğrultusunda FISE, dünya çapında eylemler düzenliyor. FISE'nin eğitim ve öğretmen sorunlarına ilişkin çalışmaları UNESCO İLO gibi uluslararası kuruluşların çalışmalarına ışık tutuyor. Gelişmiş demokrasilerle yönetilen ülkelerde, ulusal eğitim politikası büyük ölçüde FISE'nin önerilerine uygun olarak düzenleniyor. Öğretmenlerin yaşam standartlarına ve eğitimin demokratikleştirilmesine ilişkin olarak FISE kararları, uluslararası yasalara geçiyor. Örneğin UNESCO'nun, Kamu Hizmetleri Uluslararası Örgütü ile birlikte 1966 yılında Paris'te düzenlediği kurulda FISE'nin önerisiyle şu karar alınmış ve içlerinde Türkiye'nin de bulunduğu üye ülkelerce kabul edilmiştir. «Öğretmenlerle, işveren durumundaki hükümet arasında çalışma koşullarından ötürü çıkacak anlaşmazlıklar tarafsız kurullarda çözümlenemediği takdirde, öğretmen örgütlerinin kendi haklarını savunmak için, işçi sendikalarına açık olan yollara başvurma hakkı vardır.»

FISE'nin çağrısıyla bugün dünya öğretmenleri her yıl Şilili ve Filistinli öğretmenlerin anti - faşist, anti - emperyalist ve anti - şovenist savaşımlarına omuz veriyorlar.

Türkiyeli öğretmenler TÖS zamanında FISE'ye üye olmak için başvurdular. Ancak 12 Mart faşizmi, bu başvurunun sonuçlarının alınmasını engelledi. 3. Olağan Genel Kurul kararına uygun olarak TÖB - DER'in yaptığı başvuru FISE yönetimince olumlu karşılandı ve 27 Temmuz 1977'de Moskova'da yapılan 11. Genel Kurula katılan üye (ya da değil) 74 ülkeyi temsil eden 115 delegasyon arasında Türkiyeli öğretmenleri temsilen TÖB - DER delegasyonu da yeraldı. 11. Genel Kurulda 50'si FISE üyesi 98 öğretmen örgütü katıldı. Genel Kurul tüm dünya öğretmen örgütü temsilcilerinin onayı ile «Ulusal bağımsızlık ve toplumsal ilerleme yolunda savaşım veren halklar ve demokratik - sendikal haklar uğrunda savaşan öğretmenlerle sürekli dayanışma» belgisiyle son buldu. 11. Genel Kurula Maocu Pekin yönetiminin ve troçkist çizgilerin görüşünü paylaşan öğretmen örgütleri katılmadı.

Bugün 52 ülkeden 72 örgütün, yani 1 milyonu aşkın öğretmenin birlik ve dayanışmasının ürünü olan FISE, aynı zamanda 160 milyonluk DSF'nin önemli, savaşkan bir bölüğüdür. FISE, işçi sınıfının uluslararası sendikal birliği olan DSF ile aynı amaçları paylaşıyor ve aynı yolda yürüyor. Bu yol, emperyalizmin, ve tekellerin örgütlendiği faşizm, Maocu, troçkist goşist ve bölücü engelleri aşan, barış - demokrasi - ulusal bağımsızlık - toplumsal ilerleme ve sosyalizm ufuklarına uzanan işçi sınıfının yoludur.

SAHİBİ
POLİTİKA Basım Yayın A.Ş. adına
KEMAL TÜRKLER

Genel Yayın Müdürü: AYDIN ENGİN
Müessese Müdürü: HALUK YETİŞ

Yazı İşleri Müdürü: AYDIN ŞENEŞEN
Teknik Yönetmen: YAVUZ KÖSEMEN
Ankara Temsilciliği: İSTA (SÜLEYMAN COŞKUN)

DİZGİ: Politika Basım Yayın A.Ş. Tipo Tesisleri
BASKI: Asya Gazetecilik ve Neşriyat Ltd.Şti.Matbaası
ANKARA BASKISI: Yenigün Gazetesi Matbaası

Abone koşulları:
Yurt içi Yıllık 750 TL - 6 aylık 400 TL - 3 aylık 200 TL
Yurt dışı Yıllık 900 TL - 6 aylık 500 TL - 3 aylık 250 TL
Avrupa uçak farkı olarak her sayı için 6.50 TL ek ücret alınır

İLAN TARİFESİ
Bütün Türkiye ve Avrupa sütun santimi 200 TL
İstanbul Baskısı 100 TL Yayın İlanları 50 TL

Kıbrıs'ta satış fiyatı: 300 krş

Yarım bırakılan bir uygulama:

YAZ OKULLARI

Ebubekir PAMUKÇU

Bilindiği gibi 1973-1974 öğretim yılı sonlarına doğru o dönemin Milli Eğitim Bakanı Mustafa Üstündağ, ortaokullardaki öğretmen açığını kapatmak için, ilkokul öğretmenlerinin sınavla katıldığı ve «Yaz Okulu» adı altında bir kurs açmıştı. Bu okullara binin üstünde öğretmen alındı. Ankara, İstanbul ve İzmir'de açılan bu yaz okulları kısa zamanda sonuç vermeye başladı. Özellikle Doğu il ve ilçelerindeki ortaokullarda bulunan öğretmen açığı bu yöntemle çok olmasa bile bir ölçüde kapatılmıştı. Ne var ki, CHP-MSP koalisyonu dağılınca bu okullar kapandığı gibi, bu öğretmenlerin sorunları da büyüdü. Tam bir açmaz içine girdi. Yaz Okulunda kurs gören öğretmenler ne yapacaklarını bilemez duruma geldiler. MC'nin başta olduğu dönemlerde ise işler iyice karıştı. Sonra, Yaz Okulu uygulaması da büsbütün bırakıldı.

Yaz Okulu konusu CHP'nin eğitim politikasını ilgilendirmektedir. Çünkü, CHP'ye bağlı bir Milli Eğitim Bakanlığı'nın ülke eğitim ve öğretiminde yenilik olarak ilk anda Yaz Okulunu açması, düşünülmeden girişilmiş bir eylem değildi kuşkusuz. Hem öyle sanıyoruz ki, bu girişim, uzun süreli bir düşüncenin meyvesiydi... Bu nedenle biz, işin bu yönünü ayrıntılarıyla irdelemeyi gereksiz görüyoruz; çünkü bu konuda gerçek bilgileri içeren açıklamayı ancak Hükümetin Milli Eğitim yetkilileri yapabilir.

«Yaz Okulu, Türkiye eğitimini ilgilendirir» dedik... Sağcı çevrelerin Yaz Okuluna düşman kesilmesine neden olan bir savları vardı: Onlarca, Yaz Okulu uygulaması, Köy Enstitüleri uygulamasının günümüze uyarlanmış bir deneyiydi. Bunun kesinlikle böyle olduğu söylenemez. Ama sağın bazı noktalarda, pek yanılgı içinde olmadığını söylemekte sakınca görmüyoruz. Yaz Okulu uygulaması, üzerinde durulup geliştirilseydi, eğitim öğretimimiz için mutlu sonuçlar verebilecek bir uygulama doğardı. Ama yapamadık... Çünkü kafalar, güçlü kalemler «Yaz Okulu»nu küçük bir sorun olarak gördüklerinden dönüp bakma gereğini bile duymadılar. Bizse, gücümüz oranında direndik ve yenildik.

Ve gelelim Yaz Okulunun ilgilendirdiği küçük bir grup öğretmene... Bu öğretmenler kimlerdir? Sorunlarınelerdir? Neden Yaz Okulundan doğrudan etkilenmektedirler? Burada şöyle bir masalcık usuma geldi: «Bir varmış, bir yokmuş... Zamanın birinde bir ülke varmış. Gün gelmiş bu ülkede bir hükümet işbaşına gelmiş. Gelmesiyle bir okul açmış. Fakat çok geçmeden o hükümet «allahaısmarladık» deyip çekilmiş yönetimden. Hemen üç ayaklı bir hükümet kuruluvermiş. Ve hemen bu üç ayaklı hükümet de ilk iş olarak Yaz Okulunu kapatmış... Öğrencileri ne mi oldu? Hani bir çocuk oyunu vardır: Buraya bir kuş konmuş, bu tutmuş, bu kesmiş, bu pişirmiş, bu yemiş, bu da hani bana hani bana demiş...»

İşte, usuma gelen küçük masalcık bu. Çocuk oyununda sözü edilen «kuş»un yerine «Yaz Okulu öğrencileri, öğretmenleri»ni koyarsanız masalın sonucunu daha iyi anlarsınız.

Şimdi soruyoruz Milli Eğitim Bakanına, Yaz Okulu öğrencilerinin durumu ne olacak? Binin üstündeki bu «öğretmen-öğrenci»lerin eğitim-öğretim ve özlük sorunlarına bir açıklık getirilmeyecek mi?

Politika'da eğitim * öğretmen

EGİTİMDE BİR KARA LEKE DAHA

Yabancı dille eğitim yapan okullara giriş sorunu

Özgül ERTEN

Haziran ayının sonlarında, büyük gazetelerde uzun uzun isim listeleri yayınlanır. Mehmet Tarı, Cem Açıkgöz, Sema Ergün... Ve listelerin başında okulun ismi. Alman Lisesi'ni Galatasaray'ı St. Michel'i kazananlar...

Çocukları, ya da yakınları bu sınavlara girmeyenler için, okumada çevrilen bir sayfadır bu listelerin yayınlandığı sayfalar. Ama bu sınavların **korkunç** günlerini yaşayanlar için ana-baba-çocuk için bir ölüm-kalım savaşıdır, bir gelecek güvencesidir adeta. Eğer, çocuk yabancı dil öğren... yapan bu okulların birinde sınavda başarı kazandı ise, o dili öğrenerek hayata atılabilecek, bu özel okulların birinde liseyi bitirince üniversiteye girebilme şansı daha yüksek olacaktır.

Kuşkusuz, her yıl ilkokullardan mezun olan yüzbinlerce çocuğun çok küçük bir azınlığı için söz konusudur bütün bunlar. Ama yine de büyük kentlerimizde küçük burjuva, orta sınıf ailelerin büyük bölümünün, kendi olanaklarını çok zorlayarak, zaman zaman aile bütçelerinden, beslenmelerinden bile keserek çocuklarını yabancı dil eğitimi yapan okullara göndermek için çırpındıkları bilinen bir gerçek. Örneğin, bu yıl, yabancı dil eğitimi yapan ve devlete ait olan birkaçı hariç, pek çoğu çok büyük ücretler isteyen okulların giriş sınavlarına 25 bin öğrencinin katıldığı biliniyor. Oysa bu okullara bu yıl sadece binyüz öğrenci alınacak. Yani onbinlerce arasından binyüz «seçkin»...

Çocuklar ve aileler gerçekten de perişan. Sınavları kazanamadığı için günlerce kriz geçiren küçükler mi istersiniz! Hıçkıra hıçkıra ağlayan anneler mi istersiniz! Saati 500 liradan, yabancı okullar sınavına hazırlayan uzman öğretmenler mi istersiniz!.. Kısacası, belirli bir sınıfsal çevrede, küçük burjuva çevrelerde, yabancı okul sınavları gerçek bir sorun...

Konu devede kulak bir azınlığı ilgilendirse de, eğitim sistemimizdeki belli bir eşitsizliği çok iyi yansıttığından üzerinde durmakta yarar var.

☆

10 Haziran Salı. Saat 8.30. İstanbul'da, Tünelde Almanca eğitim yapan okulun bahçesinde binlerce kişi çevrede bir sürü özel araba... Ana ve babalar kalabalığının arasında çocukları seçmek güç. Bir veliye yaklaşıyoruz.

— Merhaba. Çocuğunuz hangi okulların sınavlarına katıldı?

— «Oğlum sekiz sınava girdi. Bunlar arasında maarif okullarının deneme liseleri de var. 40 bin öğrencinin sınavlara katıldığını duyduk. Oğlum bu 40 binden biri. Üç yıldır test dersleri aldırıyorum. Haftalık öğretmen masrafımız bin lirayı buldu. Son sınıfta buna bir de okul kursu katıldı. Çocuk çok yorgun. Dünkü sınavda hafif bir fenalık geçirdi. Kusanlar, mide spazmları geçirenler, bayılanlar bile var. Analar babalar da aynı durumda. Bu işin yanlış olduğunu biliyorum. Ama bir tek oğlum var. İyi öğrenim görsün istiyorum. Bu nedenle burdayız.»

Bir başka aileye yaklaşıyoruz. Az önce anne lüks bir otomobilden indi küçük, süslü kızıyla. Şoför arabayı alıp gitti. Henüz uykudan uyanmıştı ve kalabalığın şaşkınlığı içinde idi genç anne.

— Adım Sevda Serenoğlu. Bir süredir koşturup duruyoruz. Ne gerekiyorsa yaptım. En pahalı öğretmeni tuttum. Daha önce yayınlanan listede kızımın ismi yoktu. E, tabii prestijim sıfır oldu çevreye karşı. Biliyor musunuz, bu aynı zamanda bir gurur meselesi de. Ama Arnavutköy Kız Kolejinin sınavlarından ümitliyim. Bakalım onun sonucundan bir şey çıkacak mı?

«— Bu sınavlarda bazı paraların döndüğü söyleniyor. Ne dersiniz?» sorumuzu da Sevda hanım oldukça çekingen, «Yoo, hayır hiç duymadım» diye yanıtlıyor.

Adının Nejat Kızıltunç olduğunu öğrendiğimiz bir baba ise şunları söylüyordu:

«Efendim ben bir devlet dairesinde memurum. Karım da bir bankada çalışıyor. Bir çocuğumuz var. Biliyorsunuz, yabancı dil bilerek hayata atılmanın büyük avantajları oluyor. Kızımızı iyi yetiştirmeye çalışıyoruz. Ders, ancak son yıl aldırabildik. Bu da bütçemizi büyük ölçüde sarstı. Diyebilirim ki, soframızdan bir çeşit yemeği kaldırmak bahasına bu giderleri karşılamaya çalışıyoruz. Bu okullardan birini kazanısa -ki, mutlaka kazanmasını istiyorum- onun giderlerini karşılayabilmek için daha büyük sıkıntılara katlanmamız gerekecek. Örneğin ben emekli olunca da çalışmamı sürdürmek zorunda kalacağım. Ama bu işin düzeni böyle kurulmuş. Geleceğin güvencesi de böyle sağlanıyor. Biz de kurallara uyuyoruz.»

YA ÇOCUKLAR NE DİYOR?

Veliler böyle diyor. Ya çocuklar? Sınavların ikinci bölümünden önce verilen arada, öğle tatilinde elindeki notlarını karıştıran bir kız çocuğunun yanındayız.

— Buraya yalnız mı geldin?
— Babam getirdi. Şurdan tost yaptırmaya gitti. Birazdan gelir.

— Adın ne?
— Müge Tekiner.
— Peki Müge, kendini nasıl hissediyorsun?

— Bu girdiğim dördüncü sınav. Üç gün ard arda girdik. Yorgunum. Ama mutlaka kazanmam gerekiyor. İlk sonuçlarda ismim çıkmadı. Babam çok kızdı ve «bizi aldattın» dedi. Aslında çok çalışmıştım. 60 soru verdiler. Yarım saat de süre. Önce yetiştirebilir miyim korkusuna kapıldım. Galiba bu yüzden de puanlarım yetmedi.

— Gelecek yıl bu sınavlara girecek olan arkadaşlarına önerilerin var mı?

— Bu sınavlara hazırlanmaya kalkışmasınlar. Bilmiyorum ama ben artık okumak bile istemiyorum.

Kitaplarını sandalye olarak kullanan, çevreyi cin gibi gözleriyle inceleyen bir erkek öğrenciyle sohbet ediyoruz.

— Senin bu sonuçlanan sınavlarda ismin çıktı mı?
— Evet. Ancak ikinci bir sınav daha var.

— Başarılı olacağını umuyor musun?

— Bir şey diyemem. Ama istiyorum. Çünkü annem çalışıyor. Babam yok. Ayrıldılar annemle. Ben annemle beraberim. Annem bana ders aldırabilmek için eski elbiselerini giyiyor. Bunların farkındayım. «Sen de çalışmak zorunda kalırsan daha iyi bir iş bulabilirsin bu okullardan birini bitirince» diyor. İlk sınavı kazanmam çoşkuyla karşılandı bizim mahallede. İkincisini de kazanırsam iyi şeyler olacak gibi geliyor bana. Bizim sınıfın birincisi ben'le Kaya idi. Kaya'yı annesi bu sınava sokmadı. Annesi «Bu sınavı kazanırsa benim onu parayla okutacak gücüm mü var» diyormuş. Kaya da girse o da kazanırdı biliyorum. Çünkü ben daha çok Türkçe'de başarılıydım. O ise matematikte. Çözemediği problemi hatırlamıyorum. Şans, kader, kısmet...

— Öyle mi diyorsun. Şans, kader, kısmet mi bu iş...

Gözleri fıldır fıldır dönüyor. Düşünüyor bir an ve umursamaz bir biçimde cevap veriyor: «Lafın gelişi işte...»

Gittikçe daha da artan yozlaşan ve milyonların, yüzbinlerin içinden, bin, ikibin öğrenciye hayatta daha iyi olanaklar hazırlamaya yönelen akıl almaz eşitsizlik. Yüzbinlerce öğrencinin ne olacağı, ilkokuldan sonra okuyup okuyamayacağı belli değilken 25 bin öğrencinin katılabildiği ve ancak bininin kazanabileceği sınavlar. Öğrencilerde tüm hayatlarını etkileyen psikolojik bozukluklar yaratan, kendi aralarında eşitsizlik ve karmaşayı artıran, kökünden yanlış bir uygulama. Öteyandan, anne babayı hele maddi olanakları darsa, büyük bir baskı altına alan ve yoran bir «zorunluluk.» Üçüncü olarak da yeni bir tür «öğretmen» kadrosu ortaya çıkaran bir sistem. Yüzbinlerce lirayı «test hocası» adı altında kazanan, hiç bir vergi ödemeyen insanlar topluluğu. Ve de geleceğin imtiyazlı sınıfını hazırlayacak okullar. Bir de, ateş olmayan yerde duman çıkmaz dedirten binlerce dedikodu. Sınav sorularının para ile satıldığından tutun, sıra değişikliği için okul idareleriyle yapılan para pazarlığına kadar bir yığın laf...

Ve her yerden yaralı eğitim sistemimizin bir yeri yarası...

Eğitimde fırsat eşitsizliğinin apaçık, kaba bir göstergesi daha...

★ «DAHA ÖNCE YAYINLANAN LİSTEDE KIZIMIN ADI YOKTU. E TABİİ PRESTİJİM SIFIR OLDU»

★ «BİR PARALI OKULA ÇOCUĞUMUZU SOKALIM DİYE SOFRAMIZDAN YEMEĞİ KALDIRDIK»

★ «İLK SONUÇLARDA İSMİM ÇIKMADI. BABAM «BİZİ ALDATTIN» DEDİ. OYSA GERÇEKTEN ÇOK ÇALIŞMIŞTIM»

★ «ANNEM BANA DERS ALDIRABİLMEK İÇİN ESKİ ELBİSELERİNİ GİYİYOR. BUNLARIN FARKINDAYIM»

Dünya öğretmenlerinin örgütü

FİSE 32 YAŞINDA

(7 TEMMUZ 1946 - 7 TEMMUZ 1978)

2. Dünya Savaşı sonrasında, faşizme ve onun kaynaklandığı tekelci devlet kapitalizmine karşı işçi sınıfı etrafında geniş bir uluslararası birliğin yaratılması çabaları ve olanakları arttı. Halk Demokrasileri, Sosyalist Dünya ve değişik toplumsal sistemlerde yaşayan emekçilerin aynı sendikal birlikler altında örgütlenmesine doğru ilk adımlar böyle gerçekleşti.

Sömürüye, faşizme ve savaşa karşı, kapitalist ve sosyalist ülkelerdeki işçilerin sendikal örgütleri hemen savaşın bitiminde Dünya Sendikalar Federasyonu (DSF) çatısı altında güçlerini birleştirdiler. İşçi sınıfının bu bilinçli girişiminden öğretmen örgütleri de esinlenmekte gecikmediler. Fransız Öğretmenler Sendikası'nın girişimiyle Belçika, İtalya, ABD, Latin Amerika, Meksika, Küba, Peru, Çekoslovakya, Macaristan, Polonya ve Vietnam Demokratik Cumhuriyeti Öğretmen Sendikaları temsilcileri 7 Temmuz 1946'da Paris'te bir araya gelerek Dünya Öğretmen Sendikaları Federasyonu (FISE) yi kurdular.

FISE'nin ilk Genel Kuruluna katılan delegeler, 2. Dünya Savaşında cephelerde ve mukavemet örgütlerinde işçi sınıfıyla omuz omuza, faşist saldırganlara karşı çarpışmış öğretmenleri temsil ediyorlardı. Genel Kurul dünya işçilerinin sendikal birliği DSF'nin kurulmasını coşkuyla karşılayarak FISE'ye katılma kararı aldı. Daha sonra Sovyetler Birliği, Çin Halk Cumhuriyeti ve Arnavutluk Öğretmen Sendikalarının da katıldığı ilk genel kurulda dünya öğretmenleri eylem programını şenlikler üzerinde temellendirdiler.

— Her ülkenin özgül koşullarına göre demokratik bir eğitim sistemi için savaşım
— Yenilgiye uğrayan faşizmin hortlamasının önüne geçilmesi için, işçi sınıfı çevresinde tüm emekçilerin güç ve eylem birliği,
— Halklar arasındaki barış, dostluk ve dayanışmayı pekiştirmek ve kalıcı kılmak,
— Öğretmenlerin durumlarının iyileştirilmesi uğrunda kapitalist sömürüye karşı ulusal alanda ve uluslararası alanda sürekli güçbirliği ve dayanışma.

FISE bu temel ilkeler üzerinde hem kapitalist hem de sosyalist ülke öğretmenlerinin kardeşçe birliğini dünyanın her yöresinde yaşama geçirdi. Ne var ki gerek DSF'nin gerekse FISE'nin içinde olduğu dünya demokrasi güçlerinin dev atılımları, emperyalizmi, uluslararası tekelleri rahatsız ediyordu. ABD tekelleri ve Avrupa'daki nazi artıkları DSF'yi olduğu gibi, FISE'yi de yalnız komünistlerden oluşmuş bir örgüt olarak göstermeye ve anti - komünist bir kampanyaya başladılar. Bu kampanya sosyalist sisteme ve SSCB'ye karşı başlatılan soğuk savaşın, sendikal birlikler içindeki bir uzantısıydı. Emekçilerin örgütsel birliklerine, dışardan burjuvazinin yöneltiği saldırılar bir yandan; bölücü ve uzlaşmacı çizgilerin bozguncu girişimleri öteyandan, sonuç vermekte gecikmedi. Dünya Sendikalar Federasyonu'nun bölünmesini örgütleyen ABD tekelleri, bu kez de soğuk savaşın sağladığı malzemelerden yararlanıp FISE'yi böldü. Dünya Demokratik öğretmen hareketinin karşısına emperyalizmin güdümündeki, sarı, uzlaşmacı WCOPT çıkarıldı.

Emperyalizmin ve faşizmin yarattığı 2. Dünya Savaşının ateşleri içinden henüz kurtulmuş öğretmenler, bölünmüşlüğün ve soğuk savaşın nelere malolacağını bildiklerinden uluslararası dayanışmayı daha da yükselttiler. Soğuk savaş sırasındaki anti - komünist ve anti - sovyetik savaş kışkırtıcı propogandanın en yoğun saldırılar da bulunduğu yıllarda FISE, dünya öğretmenleri temsilcilerinden oluşmuş 161 kişilik bir delegasyonla barış taarruzuna geçti. Öğretmenlerden oluşmuş 161 kişilik «BARIŞ KERVANI» hiçbir «Demirperde!» tanımaksızın dünya ülkelerini dolaşıp, öğretmenlerarası dostluk ve dayanışmayı güçlendirme eylemine girişti. Barış Kervanı kimi ülkelerde sımsıcak bir dostlukla karşılanırken, kimi ülkelerin sınır kapısından içeri sokulmadı. Bu tutum anti - komünist yöneticilerin barış ve demokrasi düşmanı yüzlerini dünya kamuoyuna teşhir etti. FISE'nin yürüttüğü kararlı savaşım sonucu, çok geçmeden dünya öğretmenleri bölücülüğün etkisinden sıyrıldılar. İşçi - öğretmen dayanışmasının güçlenmesi karşısında, burjuvazi ile uzlaşmacılığı savunan WCOPT, dünya öğretmenleri içinde gittikçe daha çok yalıtlanırken, FISE'nin gücü arttı.

(Devamı 7. Sayfa'da)

F. Almanya'da yabancı işçi çocuklarının eğitim sorunları tartışıldı

Federal Almanya'da Münster Yüksek okulu Yabancılarla Çalışma Grubu geçtiğimiz günlerde bir «Türk Gecesi» düzenledi. Gecenin amacı yabancı işçi çocuklarının sorunlarını okul öğrencilerine tanıtmak ve çoğunluğu oluşturan Türk öğrencilerin aileleri ile ortak bir çalışma içine girmekti.

Gecenin başlamasından önce «Federal Almanya'daki yabancı işçi çocuklarının sorunları» adı altında bir tartışma yapıldı. Tartışmada Yüksek Meslek Okulu öğretim üyelerinden Prof. Sauerwald yaptığı bir araştırmanın sonuçlarını açıklarken, Münster'de yabancı ailelerin çocuklarının yüzde 80'inin Hauptschule'yi (ilkokulu) bile bitiremediğini belirtti. Öğretim üyesi, sorunun bir tür çözümü olarak öğretmen adaylarının, velilerin «Yabancı İşçi Çocukları» adı altında yapılan seminerlere katılması gerektiğini söyledi.

Münster İşçi - Öğrenci Derneği Temsilcisi de tartışmalı toplantıda söz olarak, Münster'deki okullarda bugüne kadar bir tek Türk öğrencinin liseyi bitirmediğine dikkati çekti. Temsilci, «Bu durumda Türk çoc[illegible]larına, gelecekte anne, babalarının yaptığı ağır [illegible] işlerde onların yerini almak için [illegible]rlanıyor» dedi.

Münster'deki Türk çocukları **üzerine** bir araştırma yapan Sigrid Kreschel ve Ulrich Hansel, yabancı çocuklarının tam sayısını elde edemediklerini açıkladı. İki uzman, buna neden olarak Yabancılar Daire si'nin 16 yaşından küçük çocukları kayıt etme zorunluluğunu üstlenmemesini gösterdiler. Bu nokta daha sonra, Federal Almanya'nın yabancı çocukların eğitim sorunları ile ilgilenmediğinin bir kanıtı olarak gösterildi.

FİDEF Temsilcisi de toplantıda söz aldı ve Almanya'da yaklaşık 350 bin Türk çocuğunun bulunduğunu ve bunların yüzde 65'inin ilkokulu biteremediğini açıkladı. Federal Almanya İşçi Dernekleri Federasyonu FİDEF'in sözcüsü, kuruluşlarının istemlerini şöyle sıraladı.

— Eğitim çağındaki yabancı çocukların her üçünden biri okula başlama olanağından yoksundur. Bu öğrenci adaylarına eğitim görme olanakları açılmalıdır.
— Alman ve diğer çocuklar arasındaki aydınlatılmalıdır.
— Yabancı çocuklar çocuk yuvalarına ve okul öncesi hazırlık sınıflarına alınmalıdır.
— Lman ve diğer çocuklar arasındaki ayrımlara son verilmeli, çocuklarımıza ek olarak Türkçe dersler verilmelidir.